

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA ZAKONA
O STRANCIMA**

Članak 1.

U Zakonu o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13) u članku 1. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ovim se Zakonom propisuju uvjeti ulaska, kretanja, boravka i rada državljana trećih zemalja i državljana država članica Europskog gospodarskog prostora (u daljnjem tekstu: EGP) i članova njihovih obitelji te uvjeti rada i prava upućenih radnika u Republici Hrvatskoj.“.

U stavku 4. u podstavku 22. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom te se dodaju podstavci 23., 24. i 25. koji glase:

„- Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika (SL L 94, 28.3.2014.),

- Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva (SL L 157, 27.5.2014.),

- Direktiva 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (Tekst značajan za EGP) (SL L 159, 28.5.2014.).“.

U stavku 5. u podstavku 2. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom te se dodaju podstavci 3., 4., 5. i 6. koji glase:

„- Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29.5.1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 29. 5. 1995.),

- Uredba Vijeća (EZ) br. 539/2001 od 15. ožujka 2001. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (SL L 81, 21.3.2001.),

- Uredba Vijeća (EZ) br. 333/2002 od 18. veljače 2002. o jedinstvenom obliku obrazaca za unošenje vize koju države članice izdaju nositeljima putnih isprava koje država članica koja sastavlja obrazac ne priznaje (SL L 53, 23. 2. 2002.),

- Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23. 3. 2016.) (u daljnjem tekstu: Zakonik o schengenskim granicama).“.

Članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

"Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. *Stranac* je osoba koja nije hrvatski državljani, a ima državljanstvo države članice EGP-a, Švicarske Konfederacije, državljani treće zemlje ili je osoba bez državljanstva.

2. *Osoba bez državljanstva* je osoba koju ni jedna država sukladno svom nacionalnom zakonodavstvu ne smatra svojim državljaninom.

3. *Državljanin države članice EGP-a* je osoba koja ima državljanstvo jedne od države članice EGP-a.

4. *Državljanin treće zemlje* je osoba koja nema državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.
5. *Treća zemlja* je država koja nije država članica EGP-a niti Švicarska Konfederacija.
6. *Putna isprava* je strana putna isprava i putna isprava za stranca.
7. *Strana putna isprava* je isprava koju nadležno tijelo druge države izdaje svojim državljanima ili strancima za putovanje u inozemstvo.
8. *Putna isprava za stranca* je putni list za stranca, posebna putna isprava za stranca, putna isprava za osobe bez državljanstva, putna isprava za azilanta izdana sukladno posebnim propisima i isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora.
9. *Dozvola boravka* je isprava koju državljaninu treće zemlje na odobrenom privremenom ili stalnom boravku izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje, a koja mu omogućuje ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj sukladno navedenoj svrsi.
10. *Poslodavac* je pravna ili fizička osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili se koristi njegovim radom.
11. *Podizvođač* je poslodavac – pravna ili fizička osoba, koji ima sklopljen ugovor o podizvođenju radova s drugom pravnom ili fizičkom osobom i koji je sa strancem zasnovao radni odnos ili se koristi njegovim radom.
12. *Sezonski radnik* je državljanin treće zemlje koji zadržava svoje prebivalište u trećoj zemlji te zakonito i privremeno boravi u Republici Hrvatskoj kako bi obavljao posao koji ovisi o izmjeni godišnjih doba u okviru jednog ili više ugovora o radu na određeno vrijeme koje je izravno sklopio s poslodavcem s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj.
13. *Djelatnost koja ovisi o izmjeni godišnjih doba* je djelatnost koja je vezana uz određeno doba godine određenim ponavljajućim događajem ili nizom događaja koji su povezani sa sezonskim uvjetima, tijekom kojih razina potrebne radne snage znatno nadilazi razinu radne snage potrebne za uobičajeno tekuće poslovanje. Djelatnosti u kojima je dozvoljeno zapošljavanje sezonskih radnika su poljoprivreda i šumarstvo te turizam i ugostiteljstvo.
14. *Premještaj unutar trgovačkog društva ili skupine trgovačkih društava* je privremeno upućivanje radi profesionalnih potreba ili radi osposobljavanja državljanina treće zemlje iz trgovačkog društva s poslovnim nastanom izvan EGP-a ili Švicarske konfederacije s kojim državljanin treće zemlje ima sklopljen ugovor o radu u subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava te, kada je to primjenjivo, mobilnost između subjekata s poslovnim nastanom u državi članici EGP-a.
15. *Skupina trgovačkih društava* su dva ili više trgovačkih društava povezana na sljedeće načine kad:
 - trgovačko društvo u odnosu na drugo trgovačko društvo, izravno ili neizravno, drži većinu upisanog kapitala;
 - trgovačko društvo kontrolira većinu glasova drugog trgovačkog društva koji su povezani s kapitalom tog trgovačkog društva izdanog u dionicama;
 - trgovačko društvo ima pravo imenovati više od polovice članova upravnog, rukovodećeg ili nadzornog tijela drugog trgovačkog društva ili se trgovačka društva nalaze pod jedinstvenom upravom matičnog društva.
16. *Visokoškolskom kvalifikacijom* smatra se završeno visoko obrazovanje ili završen preddiplomski, diplomski ili poslijediplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij ili specijalistički diplomski stručni studij. Visokoškolska kvalifikacija podrazumijeva da je studijski program temeljem kojeg je stečena diploma trajao najmanje tri godine.
17. *Visokokvalificirani radnik* je državljanin treće zemlje koji je u Republici Hrvatskoj zaposlen sukladno posebnim propisima kojima se uređuju radno-pravni odnosi u Republici

Hrvatskoj, za taj rad je plaćen i ima potrebnu, odnosno odgovarajuću i posebnu stručnost koja se dokazuje visoko stručnim kvalifikacijama.

18. *Dugotrajno boravište* je stalni boravak stečen na temelju pet godina zakonitog boravka u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici EGP-a.

19. *Osoba s dugotrajnim boravištem* je državljanin treće zemlje iz glave XI. ovoga Zakona koji je nositelj dozvole boravka koju je, na propisanom obrascu, izdala druga država članica EGP-a u kojem je uneseno da se radi o državljaninu treće zemlje na dugotrajnom boravku.

20. *Opasnost za javno zdravlje* je svaka zarazna bolest s epidemijskim potencijalom koja, sukladno propisima Republike Hrvatske i mjerodavnim dokumentima Svjetske zdravstvene organizacije, zahtjeva poduzimanje određenih protuepidemijskih mjera i aktivnosti u cilju njenog sprječavanja i suzbijanja među stanovništvom Republike Hrvatske.

21. *Povratak* je dragovoljni odlazak ili prisilno udaljenje državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj u treću zemlju.

22. *Maloljetnik bez pratnje* je državljanin treće zemlje mlađi od 18 godina koji na teritorij Republike Hrvatske dolazi bez pratnje odrasle osobe koja je odgovorna za njega u skladu sa zakonom ili običajima, tako dugo dok se za njega zaista ne počne brinuti takva osoba ili maloljetnik koji je ostao bez pratnje nakon ulaska na teritorij Republike Hrvatske.

23. *Prijevoznik* je fizička ili pravna osoba koja ima registriranu djelatnost pružanja usluga prijevoza osoba.

24. *Pogranični radnik* je osoba koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u Republici Hrvatskoj i koja boravi u drugoj državi članici EGP-a u koju se u pravilu vraća dnevno ili najmanje jednom tjedno.

25. *Agencija za privremeno zapošljavanje* je poslodavac koji na temelju sporazuma o ustupanju radnika ustupa radnika korisniku za obavljanje privremenih poslova."

Članak 3.

Iza članka 3. dodaje se članak 3.a koji glasi:

„Članak 3.a

(1) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove nadležno je za izdavanje posebnih osobnih iskaznica članovima diplomatskih misija odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) O vrsti, načinu izdavanja, obrascima posebnih osobnih iskaznica i obrascima zahtjeva za njezino izdavanje te o načinu vođenja evidencije o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama ministar nadležan za vanjske poslove, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donijet će pravilnik.“.

Članak 4.

U članku 4. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Državljanin treće zemlje kojemu je bilateralnim međunarodnim ugovorom ograničeno kretanje na određenom području u određenom vremenu, smije se kretati samo na tom području i u vremenu koje je određeno.“.

Članak 5.

U članku 6. stavku 3. riječi: „odobren privremeni boravak, stalni boravak ili“ brišu se.

Članak 6.

U članku 8. stavku 1. točki 2. riječi: „unutarnjih poslova u sjedištu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)“ brišu se.

Članak 7.

Iznad članka 35. dodaje se naslov koji glasi: „*Odobrenje ulaska državljaninu treće zemlje u Republiku Hrvatsku*“.

Članak 35. mijenja se i glasi:

„Državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete za ulazak propisane Zakonikom o schengenskim granicama odobrit će se ulazak u Republiku Hrvatsku.“.

Članak 8.

Naslov iznad članka 36. briše se.

Članak 36. mijenja se i glasi:

„(1) Državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete za ulazak propisane Zakonikom o schengenskim granicama može se odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku na određenom graničnom prijelazu ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, međunarodne obveze ili interes Republike Hrvatske.

(2) O odobrenju ulaska iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice donosi rješenje.

(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka odredit će se svrha boravka, mjesto i adresa smještaja, vrijeme u kojem može zakonito boraviti u Republici Hrvatskoj, granični prijelaz na kojem mora izaći iz Republike Hrvatske te dužnost predaje rješenja policijskom službeniku koji obavlja graničnu kontrolu prilikom izlaska iz Republike Hrvatske. Rješenje se donosi bez saslušanja državljanina treće zemlje, osim ako se radi o maloljetniku bez pratnje.

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(5) U slučaju iz članka 124. stavka 7. ovoga Zakona, državljaninu treće zemlje ulazak se odobrava na temelju zahtjeva države članice EGP-a i Švicarske Konfederacije.“.

Članak 9.

Članak 38. mijenja se i glasi:

„(1) Državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete za ulazak propisane Zakonikom o schengenskim granicama odbit će se ulazak u Republiku Hrvatsku o čemu Ministarstvo putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice donosi rješenje. Rješenje se donosi bez saslušanja državljanina treće zemlje, osim ako se radi o maloljetniku bez pratnje.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(3) Ako odlazak državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka s graničnog prijelaza u treću zemlju nije moguć niti nakon osam dana od dana dolaska na granični prijelaz, primijenit će se mjere za osiguranje povratka.

(4) O izgledu i sadržaju obrasca rješenja o odbijanju ulaska i tehničkim uvjetima za boravak na graničnom prijelazu ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnik.“.

Članak 10.

U naslovu iznad članka 39. riječi: „Nezakoniti ulazak“ zamjenjuju se riječju: „Ulazak“.

U članku 39. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„(1) Stranac je ušao u Republiku Hrvatsku kada je prešao državnu granicu.“.

U dosadašnjem stavku 1. koji postaje stavak 2. u točki 3. iza riječi: „u Republici Hrvatskoj“ dodaju se riječi: „odnosno u EGP-u“.

Članak 11.

U članku 40. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Državljaninu treće zemlje odbit će se izlazak iz Republike Hrvatske ako:

1. ne posjeduje valjanu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, osim ako će mu biti odobren ulazak u susjednu državu ili prilikom izlaska iz Republike Hrvatske upotrijebi tuđu ili krivotvorenu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice,
2. postoji opravdana sumnja da namjerava izbjeći kazneno ili prekršajno gonjenje, uhićenje, privođenje, dovođenje ili izvršenje kazne zatvora,
3. to zahtjeva sud.“.

Članak 12.

U članku 43. stavku 1. iza riječi: "Zabranjeno je pomaganje" dodaju se riječi: "i pokušaj pomaganja".

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ne smatra se pomaganjem u smislu stavka 1. ovoga članka pomaganje iz članka 116. i 117. ovoga Zakona te pomaganje koje je počinjeno iz humanitarnih razloga (spašavanje života, sprječavanje ozljeđivanja, pružanje hitne medicinske pomoći te pružanje humanitarne pomoći sukladno posebnom propisu).“.

Članak 13.

Članak 45. mijenja se i glasi:

„(1) Kratkotrajni boravak je boravak državljanina treće zemlje određen člankom 6. Zakonika o schengenskim granicama.

(2) Državljaninom treće zemlje na kratkotrajnom boravku ne smatra se državljanin treće zemlje koji:

1. je nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku,
2. nema vizu, ako mu je viza potrebna,
3. je iskoristio vizu ili je rok važenja vize istekao,
4. je u prethodnih 180 dana zakonito i/ili nezakonito boravio u Republici Hrvatskoj dulje od 90 dana,
5. je vraćen u Republiku Hrvatsku na temelju readmisijskog ugovora,
6. je izručen u Republiku Hrvatsku na temelju međunarodnog ugovora o izručenju,
7. je s graničnog prijelaza doveden u prostorije suda radi provođenja kaznenog ili prekršajnog postupka, a nije mu odobren ulazak u Republiku Hrvatsku,
8. ima zabranu ulaska i boravka u EGP-u odnosno u Republici Hrvatskoj.“.

Članak 14.

Naslov iznad članka 46. mijenja se i glasi: „*Otkaz kratkotrajnog boravka*“.

Članak 46. mijenja se i glasi:

„(1) Državljaninu treće zemlje rješenjem će se otkazati kratkotrajni boravak ako:

1. ne posjeduje valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice,
2. ne opravda svrhu i uvjete ulaska i kratkotrajnog boravka,
3. ne posjeduje sredstva za uzdržavanje za vrijeme kratkotrajnog boravka u Republici Hrvatskoj i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću zemlju, a za navedene izdatke ne postoji jamstvo iz članka 17. stavka 4. ovoga Zakona,
4. ne podmiri dospjele financijske obveze prema Republici Hrvatskoj,
5. postoji opravdana sumnja da njegov kratkotrajni boravak nije korišten u namjeravanu svrhu.

(2) Rješenjem Ministarstva putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1. ovoga članka određuje se zabrana ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj u trajanju od jednog do tri mjeseca.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.“.

Članak 15.

U članku 47. stavku 1. iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

„5. životnog partnerstva,“.

Dosadašnje točke 5. i 6. postaju točke 6. i 7.

U stavku 2. broj: "5." zamjenjuje se brojem: "6.".

Članak 16.

U članku 48. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka državljanin treće zemlje kojem je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza može zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnijeti i u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji ako:

1. dolazi radi studiranja na visokom učilištu u statusu redovitog studenta na preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini,
2. je znanstveni istraživač koji dolazi temeljem ugovora o gostovanju,
3. dolazi radi obavljanja poslova propisanih člankom 76. stavka 1. točke 12., 13., 14. i 15. ovoga Zakona,
4. je član uže obitelji državljanina treće zemlje iz točke 1., 2. ili 3. ovoga stavka,
5. je član uže obitelji hrvatskog državljanina,
6. je životni ili neformalni životni partner hrvatskog državljanina."

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Ako je državljaninu treće zemlje iz stavka 4. ovoga članka odbijen zahtjev za odobrenje privremenog boravka, a državljanin treće zemlje namjerava ponovno ući i boraviti u Republici Hrvatskoj na kratkotrajnom boravku, vrijeme tijekom rješavanja zahtjeva računa se kao kratkotrajni boravak.“.

Članak 17.

U članku 50. stavku 1. riječi: „policajska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 18.

U članku 55. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti članu obitelji državljanina treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad, pružatelju usluga, upućenim radnicima, pograničnom radniku i ostalim neophodnim osobama kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije.“.

Članak 19.

Iza članka 56. dodaju se naslovi i članci 56.a i 56.b koji glase:

*„Reguliranje privremenog boravka za člana
uže obitelji hrvatskog državljanina*

Članak 56.a

Član uže obitelji hrvatskog državljanina iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji ne mora ispunjavati uvjet iz članka 54. točke 3. ovoga Zakona.

Članak 56.b

Reguliranje privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva

(1) Privremeni boravak u svrhu životnog partnerstva može se odobriti državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i koji je u životnom partnerstvu ili

neformalnom životnom partnerstvu sa hrvatskim državljaninom, državljaninom treće zemlje koji ima odobren stalni ili privremeni boravak ili koje je odobrena međunarodna ili privremena zaštita sukladno posebnom propisu.

(2) U postupku odobrenja privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva na odgovarajući način primjenjuje se članak 55. stavak 2., 3. i 4. i članak 57. ovoga Zakona.

(3) Na životne ili neformalne životne partnere na odgovarajući način primjenjuje se članak 60. i članak 61. ovoga Zakona."

Članak 20.

U članku 71. stavku 4. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 21.

U članku 72. stavku 4. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 22.

U članku 73. stavku 3. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. međunarodnu ili privremenu zaštitu ili je tražitelj međunarodne zaštite pod uvjetima propisanim posebnim propisom,“.

Iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

„5. privremeni boravak u svrhu životnog partnerstva s hrvatskim državljaninom, državljaninom treće zemlje koji ima odobren stalni boravak ili kojemu je odobrena međunarodna ili privremena zaštita,“

Dosadašnje točke 5., 6. i 7. postaju točke 6., 7. i 8.

Iza stavka 11. dodaje se stavak 12. koji glasi:

„(12) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na rad državljana trećih zemalja primjenjuju se na državljane one države članice Europske unije koja na rad državljana Republike Hrvatske i članova njihovih obitelji primjenjuje nacionalne mjere ili mjere koje proizlaze iz dvostranih sporazuma.“.

Članak 23.

U članku 74. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Godišnja kvota za zapošljavanje državljana trećih zemalja utvrđuje se u skladu sa stanjem na tržištu rada.“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Godišnjom kvotom za zapošljavanje državljana trećih zemalja može se utvrditi kvota dozvola za sezonski rad do 90 dana i do 6 mjeseci, kao i kvota dozvola za osobe premještene unutar društva.“.

Članak 24.

Iza članka 75. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 75.a, 75.b, 75.c i 75.d koji glase:

„Sezonski radnici

Članak 75.a

(1) Sezonski radnik može raditi temeljem:

- dozvole za boravak i rad za sezonski rad do 90 dana ili
- dozvole za boravak i rad za sezonski rad do 6 mjeseci.

(2) Sezonskom radniku kojemu je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza može se izdati viza za kratkotrajni boravak sukladno odredbama Glave III. ovoga Zakona te se u rubriku „napomene,, unose riječi: „sezonski rad,,.

(3) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad može se odobriti sezonskom radniku ako:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu za vrijeme važenja dozvole za boravak i rad,
2. ima valjani ugovor o radu odnosno pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu ili obvezujuću ponudu poslodavca za posao u kojoj je naveden obvezni sadržaj ugovora o radu,
3. ima zdravstveno osiguranje,
4. ima osiguran primjeren smještaj,
5. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje,
6. nema zabranu ulaska i boravka u EGP-u odnosno u Republici Hrvatskoj.

(4) Uvjeti za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad iz stavka 3. točke 2., 3. i 4. ovoga članka moraju biti u skladu s propisima Republike Hrvatske i kolektivnim ugovorom koji obvezuje poslodavca.

(5) Sezonskom radniku kojem je najmanje jednom tijekom prethodnih pet godina izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad i koji nije postupao suprotno odredbama ovoga Zakona koji se odnose na sezonske radnike ne mora ispunjavati uvjet iz stavka 3. točke 3. ovoga članka za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad.

(6) Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad odbit će se:

1. u slučaju ako je priložena dokumentacija prijeverno stečena, prepravljena ili krivotvorena,
2. ako se utvrdi da će sezonski radnik postati teret za sustav socijalne skrbi, predstavljati rizik u pogledu nezakonitog useljavanja ili da ne namjerava napustiti Republiku Hrvatsku najkasnije na dan prestanka važenja dozvole.

(7) Pod osiguranim primjerenim smještajem za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad smatra se smještaj koji sezonskom radniku osigurava primjeren životni standard tijekom cjelokupnog boravka. O svakoj promjeni smještaja sezonski radnik i poslodavac iz stavka 8. ovoga članka obavještava policijsku upravu, odnosno policijsku postaju u roku od osam dana od dana promjene.

(8) Kada je poslodavac osigurao smještaj ili je on posrednik u osiguravanju smještaja:

1. od sezonskog radnika može se zahtijevati plaćanje najamnine čiji iznos nije previsok u usporedbi s njegovim neto primicima od rada i u usporedbi s kvalitetom smještaja. Takva se najamnina ne smije automatski odbijati od plaće sezonskog radnika,
2. poslodavac sezonskom radniku dostavlja ugovor o najmu ili jednakovrijedan dokument u kojem su jasno navedeni uvjeti najma za smještaj,

3. poslodavac osigurava da smještaj zadovoljava opće zdravstvene i sigurnosne norme koje su na snazi u Republici Hrvatskoj.

(9) Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad može se odbiti:

1. ako sezonski radnik nije poštovao obveze iz prethodne dozvole za boravak i rad za sezonski rad,

2. ako je poslodavac u razdoblju 12 mjeseci koji izravno prethode datumu podnošenja zahtjeva za dozvole za boravak i rad za sezonski rad, ukinuo radno mjesto na puno radno vrijeme kako bi oslobodio radno mjesto koje želi popuniti sezonskim radnikom.

(10) Protiv odluke Ministarstva donijete putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 3., 6. i 9. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(11) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati tehničke uvjete primjerenog smještaja, način plaćanja najamnine za smještaj sezonskog radnika te dokumentaciju koju je potrebno priložiti zahtjevu iz ovoga članka.

Produženje dozvole za boravak i rad za sezonski rad

Članak 75.b

(1) Sezonski radnik na temelju dozvole za boravak i rad za sezonski rad može raditi u Republici Hrvatskoj najdulje šest mjeseci godišnje nakon čega mora napustiti Republiku Hrvatsku.

(2) Unutar roka od šest mjeseci godišnje sezonski radnik može jednom produžiti važenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad kod istog ili drugog poslodavca.

(3) Zahtjev za produženjem dozvole za boravak i rad za sezonski rad podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji najkasnije 30 dana prije isteka roka važenja navedene dozvole.

(4) O zahtjevu za produženje dozvole za boravak i rad za sezonski rad iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje dužno je odlučiti u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ukidanje i poništenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad

Članak 75.c

(1) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad ukinut će se ako sezonski radnik:

1. obavlja poslove za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad,

2. radi za poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad,

3. prestanu postojati uvjeti za izdavanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad.

(2) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad može se ukinuti ako:

1. poslodavac ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rada i zapošljavanja te porezne obveze, koje je dužan ispunjavati sukladno propisima Republike Hrvatske i kolektivnom ugovoru koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji,

2. je poslodavac u postupku stečaja sukladno posebnom propisu ili je bio u tom postupku ili ne obavlja gospodarsku aktivnost.

(3) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad ukinut će se ako sezonski radnik ima zabranu ulaska i boravka.

(4) Odredba o ukidanju dozvole za boravak i rad za sezonski rad ako poslodavac postupuje suprotno odredbama Zakona o radu i podzakonskih propisa donesenih na temelju njega odnosno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na rad ili je poslodavac u postupku stečaja sukladno posebnom propisu ili je bilo u tom postupku ili ne obavlja gospodarsku aktivnost ne

primjenjuje se na sezonskog radnika koji podnosi zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad kod drugog poslodavca.

(5) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad poništiti će se ako je priložena dokumentacija prijevarno stečena, prepravljena ili krivotvorena.

(6) Protiv odluke Ministarstva donijete putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1., 2., 3. i 5. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Prava sezonskog radnika

Članak 75.d

(1) Sezonski radnici imaju jednaka prava kao i hrvatski državljani u odnosu na:

1. uvjete zapošljavanja, uključujući najnižu dob za zaposlenje, i radne uvjete, uključujući plaću i prestanak ugovora o radu, radno vrijeme, odmori, dopuste, blagdane i neradne dane kao i zdravstvene i sigurnosne zahtjeve na mjestu rada;
2. pravo na sudjelovanje u štrajku i industrijskoj akciji, na slobodu sindikalnog organiziranja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, ne dovodeći u pitanje odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti,
3. zaostale isplate od poslodavaca, u vezi s eventualnim nepodmirenim primicima od rada, prema državljaninu treće zemlje;
4. grane socijalne sigurnosti, kako su određene u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004,
5. pristup robi i uslugama te ponudi robe i usluga koje su dostupne javnosti, osim stanovanja, ne dovodeći u pitanje slobodu sklapanja ugovora u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom;
6. usluge savjetovanja o sezonskom radu koje nudi nadležna javna služba zapošljavanja;
7. obrazovanje i strukovno osposobljavanje;
8. priznavanja diploma, potvrda i drugih stručnih kvalifikacija, u skladu s posebnim propisima;
9. porezne povlastice, u mjeri u kojoj se smatra da sezonski radnik za porezne svrhe ima boravište u Republici Hrvatskoj.

(2) Sezonski radnici koji se presele u treću zemlju, ili nadživjele osobe takvih sezonskih radnika koje borave u trećoj zemlji te koje su stekle prava od sezonskih radnika, primaju zakonske mirovine na temelju prethodnog zaposlenja sezonskog radnika i koje su stečene u skladu sa zakonodavstvom navedenim u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 pod istim uvjetima kao hrvatski državljani kada se presele u treću zemlju.

(3) Sezonski radnik ostvaruje prava sukladno propisima Republike Hrvatske i kolektivnom ugovoru koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji, a kojima se uređuju pojedina područja iz stavka 1. i 2. ovoga članka.“

Članak 25.

U članku 76. stavku 1. točki 1. riječi: "dnevnim migrantima" zamjenjuju se riječima: "pograničnim radnicima".

Točke 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„4. ostalim neophodnim osobama kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije,

5. državljaninu treće zemlje koji se samozapošljava u trgovačkom društvu u kojem ima vlasnički udio najmanje 51% ili u obrtu u kojem je jedini vlasnik,".

U točki 15. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom te se dodaju točke 16., 17. i 18. koje glase:

„16. osobi s dugotrajnim boravištem u drugoj državi članici EGP-a,

17. ključnom osoblju, radniku i članovima njihovih obitelji, čiji je status reguliran Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske,

18. državljaninu treće zemlje premještenom unutar društva u svrhu dugoročne mobilnosti sukladno članku 79.c ovoga Zakona.“.

Članak 26.

U članku 78. stavku 3. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. njegova mjesečna bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne mjesečne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj prema posljednjem službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku, dok državljanin treće zemlje koji se samozapošljava u vlastitom obrtu mora dokazati da iznos ostvaren dohotkom od samostalne djelatnosti iznosi najmanje visinu prosječne mjesečne neto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj prema posljednjem službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku,“.

Članak 27.

Iza članka 79. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 79.a, 79.b, 79.c, 79.d, 79.e i 79.f koji glase:

„Osoba premještena unutar društva

Članak 79.a

(1) Osoba premještena unutar društva je državljanin treće zemlje koji je rukovoditelj, stručnjak ili pripravnik vezan ugovorom o radu s trgovačkim društvom, podružnicom ili predstavništvom koje ima poslovni nastan u trećoj zemlji koje ga privremeno premješta za profesionalne potrebe ili za potrebe osposobljavanja u trgovačko društvo, podružnicu ili predstavništvo s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: subjekt) koji pripada istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava.

(2) Osoba premještena unutar društva je:

1. rukovoditelj - osoba na vodećem položaju koja upravlja poslovanjem subjekta s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj i koja se nalazi pod općim nadzorom ili prima smjernice od uprave ili dioničara trgovačkog društva ili osobe koja obnaša istovjetnu dužnost, a taj položaj obuhvaća: upravljanje subjektom ili pojedinim njegovim dijelom, nadzor i kontrolu rada drugog nadzornog, stručnog ili rukovodećeg osoblja te ovlast za odlučivanje o pravima i obvezama iz radnog odnosa u vezi s osobljem;

2. stručnjak - osoba koja posjeduje diplomu o završenom obrazovanju, a koja posjeduje kompetencije od ključne važnosti za područje djelovanja, tehnike ili rukovođenje subjekta s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj. Pri procjeni kompetencije uzima se u obzir ne samo znanje specifično za subjekt s poslovnim nastanom već i ima li ta osoba visoki stupanj

stručne osposobljenosti, uključujući odgovarajuće stručno iskustvo, za vrstu posla ili aktivnost koja zahtijeva specifično tehničko znanje, uključujući moguće članstvo u ovlaštenoj strukovnoj udruzi;

3. pripravnik - osoba koja posjeduje sveučilišnu diplomu, a koja je premještena u subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj u svrhu karijernog razvoja ili kako bi sudjelovala u osposobljavanju u poslovnim tehnikama ili metodama i plaćena je za vrijeme tog premještaja.

(3) Dozvola za boravak i rad unutar godišnje kvote može se odobriti osobi premještenoj unutar društva koja ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i ako:

1. subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj i trgovačko društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji pripadaju istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava,

2. je rukovoditelj ili stručnjak zaposlen unutar istog trgovačkog društva ili skupine trgovačkih društava u neprekidnom razdoblju najmanje 12 mjeseci neposredno prije dana premještaja unutar društva odnosno u neprekidnom razdoblju najmanje šest mjeseci ako se radi o pripravniku,

3. priloži ugovor o radu i potvrdu o premještaju iz koje su vidljivi: detalji o trajanju premještaja i lokacija jednog ili više subjekata; dokaz da će u jednom ili više subjekata preuzeti funkciju rukovoditelja, stručnjaka ili pripravnika; plaća, kao i ostali uvjeti zaposlenja koji su osigurani za vrijeme premještaja unutar društva i dokaz da će se po završetku premještaja unutar društva moći premjestiti natrag u trgovačko društvo, podružnicu ili predstavništvo koje ima poslovni nastan u trećoj zemlji. Iz priloženog ugovora o radu odnosno potvrde o premještaju mora biti vidljivo da ima prava iz članka 86. stavka 5. točke 1., 2., 4., 5. i 6. i stavka 6. ovoga Zakona,

4. rukovoditelj ili stručnjak ima potrebne stručne kvalifikacije i iskustvo potrebno za rad u subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj u koji treba biti premješten odnosno ima potrebnu diplomu o završenom obrazovanju,

5. plaća koju prima nije manja od plaće koju primaju zaposleni u Republici Hrvatskoj koji rade na usporedivim radnim mjestima u skladu s primjenjivim zakonima ili kolektivnim ugovorima,

6. glavna svrha osnivanja subjekta u Republici Hrvatskoj nije olakšavanje reguliranja boravka osoba premještenih unutar društva,

7. premještaj unutar društva za rukovoditelje i stručnjake nije duži od tri godine odnosno jedne godine za pripravnike.

(4) Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad iz stavka 3. ovoga članka odbit će se u slučaju ako je priložena dokumentacija prijeverno stečena, prepravljena ili krivotvorena.

(5) Najdulje trajanje premještaja za rukovoditelje i stručnjake je tri godine, a za pripravnike godina dana, nakon čega su dužni napustiti Republiku Hrvatsku, osim ako reguliraju boravak po drugoj osnovi.

(6) Nakon isteka najduljeg trajanja premještaja kako je određeno stavkom 5. ovoga članka, zahtjev za odobrenje nove dozvole za boravak i rad za osobu premještenu unutar društva može se podnijeti nakon isteka roka od šest mjeseci.

(7) Državljanin treće zemlje koji se premješta na rad u više država članica EGP-a ili Švicarsku Konfederaciju zahtjev za dozvolu za boravak i rad iz stavka 3. ovoga članka podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji ako je trajanje premještaja u Republici Hrvatskoj dulje od trajanja premještaja u drugim državama članicama EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji.

(8) Osoba premještena unutar društva na temelju odobrene dozvole za boravak i rad može raditi u svakom subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava u trećoj zemlji.

(9) Osoba premještena unutar društva ima prava propisana člankom 86. stavkom 5. i 6. ovoga Zakona, kao i pravo na slobodu sindikalnog udruživanja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, ne dovodeći u pitanje odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti.

(10) Član obitelji osobe premještene unutar društva može regulirati privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji sukladno članku 47. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona, a ostvaruje pravo na rad i samozapošljavanje sukladno odredbama ovoga Zakona. Ministarstvo će putem policijske uprave, odnosno policijske postaje rješavati zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad osobe premještene unutar društva istodobno kada i zahtjev za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji, ako su navedeni zahtjevi podneseni istodobno.

(11) Republika Hrvatska, na zahtjev druge države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije, bez odgađanja dopustit će ponovni ulazak osobi premještenoj unutar društva kojoj je u Republici Hrvatskoj odobrena dozvola za boravak i rad iz stavka 3. ovoga članka i članovima njezine obitelji ako mu je:

- u drugoj državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji prestao boravak koji mu je odobren na temelju mobilnosti,
- prestala važiti dozvola za boravak i rad u Republici Hrvatskoj, a osoba je u drugoj državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji, boravila tijekom razdoblja mobilnosti.

(12) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati način izdavanja dozvole za boravak i rad osobama premještenim unutar društva.

Kratkoročna mobilnost

Članak 79.b

Državljanin treće zemlje koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, koju je izdala druga država članica EGP-a ili Švicarska Konfederacija, može raditi u subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava u razdoblju do 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana, bez obveze ishoda dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

Dugoročna mobilnost

Članak 79.c

(1) Državljaninu treće zemlje, koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, a koju je izdala druga država članica EGP-a ili Švicarska Konfederacija i koji namjerava raditi dulje od 90 dana u subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava, može se odobriti dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost izvan godišnje kvote.

(2) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka podnosi zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad za dugoročnu mobilnost u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji ili u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.

(3) Dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost može se odobriti državljani treće zemlje ako:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu i dokaz o zdravstvenom osiguranju,
2. subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj i trgovačko društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji pripadaju istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava,

3. priloži ugovor o radu i potvrdu o premještanju kako je propisano člankom 79.a stavkom 3. točkom 3. ovoga Zakona,
 4. dostavi adresu stanovanja u Republici Hrvatskoj,
 5. nema zabranu ulaska i boravka u EGP-u odnosno u Republici Hrvatskoj i
 6. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.
- (4) Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad odbit će se u slučaju ako:
1. je priložena dokumentacija prijeverno stečena, prepravljena ili krivotvorena,
 2. državljanin treće zemlje nema prava iz članka 86. stavku 5. i 6. ovoga Zakona,
 3. je premještaj unutar društva dulji od tri godine za rukovoditelje i stručnjake te dulji od godine dana za pripravnike,
 4. je dozvola u svrhu premještaja unutar društva izdana u drugoj državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji istekla tijekom postupka.
- (5) Državljanin treće zemlje može raditi u Republici Hrvatskoj dok se ne odluči o zahtjevu za odobrenje dozvole za boravak i rad iz stavka 2. ovoga članka ako je zahtjev podnjet prije isteka kratkotrajnog boravka i ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva koju je izdala druga država članica EGP-a ili Švicarska Konfederacija.
- (6) O odobrenju dozvole za boravak i rad, njenom produženju ili odluci na temelju koje je državljanin treće zemlje dužan napustiti Republiku Hrvatsku, policijska uprava, odnosno policijska postaja će obavijestiti nadležno tijelo druge države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije u kojoj državljanin treće zemlje ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva.
- (7) O zahtjevu za odobrenje dozvole za boravak i rad rješenjem odlučuje Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Prava osoba premještenih unutar društva

Članak 79.d

- (1) Osobe premještene unutar društva imaju jednaka prava kao i hrvatski državljani u odnosu na:
1. pravo na sudjelovanje u štrajku i industrijskoj akciji, na slobodu sindikalnog organiziranja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, ne dovodeći u pitanje odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti,
 2. priznavanje diploma, potvrda i drugih stručnih kvalifikacija,
 3. grane socijalne sigurnosti određene u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004, osim ako se, prema bilateralnim sporazumima ili pravu Republike Hrvatske, primjenjuje pravo zemlje podrijetla, pri čemu se osigurava da je osoba premještena unutar društva obuhvaćena zakonodavstvom iz područja socijalne sigurnosti u jednoj od tih zemalja. U slučaju mobilnosti unutar EU-a te ne dovodeći u pitanje bilateralne sporazume kojima se osigurava da osoba premještena unutar društva bude obuhvaćena nacionalnim pravom zemlje podrijetla, u skladu s time se primjenjuje Uredba (EU) br. 1231/2010;
 4. ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 1231/2010 i bilateralne sporazume, plaćanje starosne mirovine, invalidske mirovine i mirovine u slučaju smrti u okviru zakonskih mirovina na temelju prethodnog zaposlenja osoba premještenih unutar društva te koje su stekle osobe premještene unutar društva koje se sele u treću zemlju ili nadživjele osobe tih osoba premještenih unutar društva koji borave u trećoj zemlji, a koje svoja prava izvode iz prava osoba premještenih unutar društva, u skladu sa zakonodavstvom navedenim u članku 3.

Uredbe (EZ) br. 883/2004, pod istim uvjetima i po istim stopama kao i državljani Republike Hrvatske kada oni odlaze u treću zemlju;

5. pristup robi i uslugama te ponudu robe i usluga koje su dostupne javnosti, osim postupaka za ostvarenje smještaja kako je predviđeno posebnim propisima, ne dovodeći u pitanje slobodu ugovaranja u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom, te usluge koje pružaju javni uredi za zapošljavanje.

(2) Osobe premještene unutar društva ostvaruju prava sukladno propisima Republike Hrvatske te kolektivnim ugovorom koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji, a kojima se uređuju pojedina područja iz stavka 1. ovoga članka.

Poništenje dozvole za boravak i rad

Članak 79.e

(1) Ministarstvo će putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje poništiti dozvolu za boravak i rad izdanu na temelju članka 79.a i članka 79.c ovoga Zakona ako Ministarstvo odnosno drugo tijelo državne uprave u okviru svoje nadležnosti utvrdi da je:

- glavna svrha osnivanja subjekta u Republici Hrvatskoj olakšavanje reguliranja boravka državljana trećih zemalja premještenih unutar društva,
- priložena dokumentacija prijeverno stečena, prepravljena ili krivotvorena.

(2) Protiv odluke Ministarstva donesene putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Ulazak državljanina treće zemlje s dozvolom izdanom u drugoj državi članici EGP-a

Članak 79.f

(1) Državljanin treće zemlje koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, koju je izdala država članica EGP-a koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravnu stečevinu, kada uđe u Republiku Hrvatsku za potrebe premještaja unutar društva dužan je policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji dostaviti potvrdu trgovačkog društva, podružnice ili predstavništva iz druge države EGP-a u kojoj su navedeni podaci o trajanju mobilnosti te lokacija subjekta ili subjekata u Republici Hrvatskoj.

(2) Državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka kod prelaska granice provjerava se u Schengenskom informacijskom sustavu. Ulazak će se odbiti ili uložiti prigovor na mobilnost državljanina treće zemlje za kojeg je u Schengenskom informacijskom sustavu izdano upozorenje za potrebe odbijanja ulaska i boravka.“.

Članak 28.

U članku 80. stavku 1. riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 4.

Članak 29.

Članak 81. mijenja se i glasi:

„(1) Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje može odbiti zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad ako:

1. poslodavac ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rada i zapošljavanja te porezne obveze odnosno kolektivni ugovor koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji ili
2. je poslodavac u postupku stečaja sukladno posebnom propisu ili je bio u tom postupku ili ne obavlja gospodarsku aktivnost ili
3. državljanin treće zemlje krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ulazak, boravak ili rad ili
4. državljanin treće zemlje ili poslodavac nije podmirio izrečenu novčanu kaznu.

(2) Protiv odluke Ministarstva donesene putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.“

Članak 30.

Članak 82. mijenja se i glasi:

„(1) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 90 dana u kalendarskoj godini, mogu raditi sljedeći državljani trećih zemalja:

1. prokuristi, ključno osoblje i članovi nadzornog odbora trgovačkog društva koji obavljaju poslove za trgovačko društvo, a nisu u radnom odnosu,
2. pružatelji usluga u turizmu, turistički zastupnici, odnosno animatori sukladno posebnim propisima,
3. znanstvenici na znanstvenom i stručnom usavršavanju, znanstvenici – predstavnici međunarodnih organizacija te znanstvenici koji će sudjelovati u provedbi znanstvenih projekata važnih za Republiku Hrvatsku,
4. upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija, koji u Republici Hrvatskoj obavljaju posao u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje, kao i upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija koje u Republici Hrvatskoj imaju svoje podružnice, ako dolaze iz matične institucije,
5. civilni i vojni dužnosnici vlada drugih država, koji u Republiku Hrvatsku dolaze raditi na temelju ugovora o suradnji s Vladom Republike Hrvatske,
6. strani dopisnici, akreditirani u Republici Hrvatskoj ili izvjestitelji stranih medija,
7. predstavnici i osoblje vjerskih zajednica koji obavljaju poslove isključivo vezane uz vjersku ili karitativnu službu,
8. koji u organizaciji hrvatskih udruga ili institucija dolaze na volonterski rad u radnim kampovima i na sličnim radno-obrazovnim programima odnosno koji dolaze na praksu u diplomatske misije ili konzularne urede akreditirane u Republici Hrvatskoj,
9. volonteri koji volontiraju u neprofitnim udrugama i ustanovama u Republici Hrvatskoj sukladno posebnim propisima, odnosno na temelju programa međunarodne razmjene i suradnje volontera,
10. koji obavljaju poslove nadzora i inspekcije remonta i izgradnje brodova, odnosno državljani treće zemlje koji obavljaju poslove nadzora ili inspekcije proizvodnje, montaže opreme, strojeva i drugih postrojenja na temelju ugovora o izvozu ili narudžbi stranog naručitelja,
11. koji rade na plovilima i upisani su u popis posade,

12. koji obavljaju stručnu praksu, usavršavanje ili volontiranje u okviru Programa Zajednice, Programa za cjeloživotno učenje i programa Mladih na djelu i ostalih međunarodnih programa te ostalih programa i inicijativa koje provodi tijelo nadležno za poslove obrazovanja i znanosti i tijela u čijoj je nadležnosti volonterstvo,

13. stručnjaci na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike,

14. koji provode stručnu izobrazbu, usavršavanje ili školovanje radnika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj,

15. koji obavljaju poslove vezane uz isporuku, montažu ili servis strojeva ili opreme, a njihov rad je uvjet za ostvarivanje jamstvenih prava ili je vezan uz isporuku strojeva ili opreme,

16. koji se stručno usavršavaju kod pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je organizacijski povezana s inozemnim poslodavcem,

17. koji dolaze kod hrvatskih pravnih ili fizičkih osoba, ustanova ili udruga obaviti vježbenički staž za koji ne primaju naknadu i

18. umjetnici, autori, tehničko i ostalo osoblje koje sudjeluje na snimanju visokobudžetnog filma.

(2) Državljanima trećih zemalja iz stavka 1. točke 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 17. i 18. ovoga članka koji namjeravaju boraviti i raditi u Republici Hrvatskoj dulje od 90 dana, može se odobriti dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote, ukoliko ispunjavaju uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i prilože dokaz o obavljanju i trajanju poslova u Republici Hrvatskoj.

(3) Iznimno od odredbe članka 54. točke 4. ovoga Zakona, državljani trećih zemalja iz stavka 1. točke 12. ovoga članka koji sudjeluju u Programu Mladi na djelu i njegovim slijednicima nisu dužni priložiti dokaz o zdravstvenom osiguranju, osim ako drugačije propisuju programska pravila.

(4) Volonterima iz stavka 1. točke 9. ovoga članka dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se odobriti ako imaju od 18 do 65 godina života i zaključen ugovor o volontiranju sukladno posebnim propisima o volontiranju. Organizacija u kojoj će državljani treće zemlje volontirati mora preuzeti punu odgovornost za državljanina treće zemlje za vrijeme volontiranja, što uključuje troškove uzdržavanja, smještaja, prehrane te troškove zdravstvenog osiguranja i povratka. Volonteru se dozvola za boravak i rad može odobriti na rok važenja do godine dana, a iznimno se može produžiti samo na još šest mjeseci, ako to zahtjeva volonterski program.

(5) Državljanima trećih zemalja iz stavka 1. točke 17. ovoga članka dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se odobriti ako državljani treće zemlje priloži dokaz o obavljanju vježbeničkog staža u pravnoj ili fizičkoj osobi, ustanovi ili udruzi, koji priznaje nadležno tijelo prema djelatnosti u kojoj se obavlja vježbenički staž.“.

Članak 31.

U članku 83. stavku 2. iza točke 1. dodaju se nove točke 2. i 3. koje glase:

„2. prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje na sportskim priredbama i natjecanjima,

3. na snimanju modnih editorijala ili reklamnih kampanja,“.

Dosadašnja točka 2. postaje točka 4.

Članak 32.

U članku 86. stavku 2. iza riječi: „EGP-a“ dodaju se riječi: „ili Švicarskoj Konfederaciji“.

U stavku 4. broj: "6." zamjenjuje se brojem: "7."

Stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Upućenom radniku zajamčeni su uvjeti rada na razini koju uživaju ustupljeni radnici u Republici Hrvatskoj, sukladno pravnim propisima Republike Hrvatske.“.

U stavku 8. iza riječi: „EGP-a“ dodaju se riječi: „ili Švicarske Konfederacije“.

Iza stavka 12. dodaju se novi stavci 13., 14. i 15. koji glase:

„(13) Strani poslodavac dužan je u izjavi iz članka 89. ovoga Zakona ovlastiti i imenovati osobu koja će tijekom razdoblja upućivanja na mjestu rada ili drugom jasno određenom i dostupnom mjestu u Republici Hrvatskoj čuvati te na zahtjev nadležnoga tijela dati na uvid u papirnatom ili elektroničkom obliku, preslike ugovora o radu ili drugoga akta kojim je zasnovan radni odnos, radnu dozvolu ili drugi akt kojim se dokazuje da je upućeni radnik zakonito zaposlen, obračun plaće iz kojeg su vidljivi svi elementi i način utvrđivanja iznosa plaće, dokaz o isplati plaće, evidenciju radnog vremena iz koje je vidljiv početak, trajanje i završetak radnoga vremena, te ostale dokaze potrebne za kontrolu i nadzor, te na zahtjev nadležnih tijela dostaviti prijevod tih dokumenata na hrvatski jezik i pružiti nadležnim tijelima sve ostale potrebne informacije.

(14) Strani poslodavac dužan je u izjavi iz članka 89. ovoga Zakona imenovati kontakt osobu u Republici Hrvatskoj koja će za vrijeme upućivanja biti ovlaštena u ime i za račun poslodavca surađivati s nadležnim tijelima, te po potrebi primati i slati dokumente, zahtjeve, obavijesti i ostala pismena.

(15) Strani poslodavac dužan je i nakon prestanka upućivanja čuvati te na zahtjev nadležnih tijela Republike Hrvatske, dostaviti dokumente iz stavka 13. ovoga članka, za razdoblje od pet godina nakon završetka upućivanja.“.

Dosadašnji stavak 13. koji postaje stavak 16. mijenja se i glasi:

„(16) Poslodavac osnovan u trećoj zemlji ne smije biti stavljen u povoljniji položaj od stranoga poslodavca koji ostvaruje poslovni nastan u državi članici EGP-a ili u Švicarskoj Konfederaciji.“.

Članak 33.

Naslov iznad članka 88. mijenja se i glasi: *“Sudska zaštita, pristup informacijama, administrativna suradnja”*.

Članak 88. mijenja se i glasi:

„(1) Upućeni radnik koji smatra da mu je za vrijeme upućivanja povrijeđeno neko pravo zajamčeno ovim Zakonom, može radi zaštite i ostvarivanja tih prava protiv stranoga poslodavca pokrenuti odgovarajući postupak pred nadležnim sudom, državnim tijelima ili pravnim osobama s javnim ovlastima u Republici Hrvatskoj, u skladu s propisima Republike Hrvatske.

(2) Upućeni radnik može i nakon prestanka radnoga odnosa s poslodavcem pokrenuti postupak iz stavka 1. ovoga članka, u skladu s propisima Republike Hrvatske.

(3) Upućeni radnik koji je pokrenuo postupak zaštite prava iz stavka 1. ovoga članka, ne smije radi toga biti stavljen u nepovoljniji položaj od drugih radnika zaposlenih kod poslodavca niti ta okolnost smije štetno utjecati na ostvarenje njegovih prava iz radnoga odnosa.

(4) U postupku zaštite prava iz stavka 1. ovoga članka, upućenoga radnika ili poslodavca po njegovom ovlaštenju mogu zastupati osobe ovlaštene za pružanje pravne pomoći, odnosno udruge ili druge organizacije koje su na to ovlaštene u skladu s posebnim propisima.

(5) Ministarstvo nadležno za rad osigurat će, u suradnji s drugim nadležnim tijelima, da su kontakti svih nadležnih tijela te opća, cjelovita i jasna informacija o važećim propisima i kolektivnim ugovorima primjenjivim na uvjete rada i zapošljavanja iz članka 86. ovoga Zakona i njihovoj zaštiti, dostupni svima zainteresiranima na lako pristupačan i jasan način, bez naknade, na jedinstvenoj mrežnoj stranici te na hrvatskom i engleskom jeziku.

(6) U situacijama upućivanja i zaštite prava upućenih radnika nadležna tijela će u okviru svojih nadležnosti, bez nepotrebnih odlaganja i bez naknade, osigurati pomoć i potrebnu uzajamnu administrativnu suradnju s nadležnim tijelima drugih država članica EGP-a ili Švicarske Konfederacije, koja se sastoji od slanja i primanja obrazloženih zahtjeva za pružanjem pomoći i informacija, provjera informacija i relevantnih podataka o poslodavcima i radnicima vezanim za situaciju upućivanja, razmjene podataka o primjenjivom zakonodavstvu, po potrebi slanja i dostavljanja dokumenata, te obavijesti o izrečenoj novčanoj administrativnoj kazni ili zahtjeva za naplatom novčanih administrativnih kazni prema posebnom propisu.

(7) U slučaju teškoća ili nemogućnosti ispunjavanja obveza iz stavka 6. ovoga članka, nadležno tijelo o tome će bez odlaganja obavijestiti nadležno tijelo koje je uputilo zahtjev za informacijom, pružanjem pomoći ili drugim oblikom suradnje.

(8) O postojanju trajnijega problema u suradnji s nekom od država članica EGP-a ili Švicarskom Konfederacijom, odnosno u razmjeni informacija ili ustrajnoga odbijanja dostave informacije bez prihvatljivoga valjanoga obrazloženja, nadležno tijelo koje je zatražilo pomoć ili suradnju obavijestit će Komisiju.

(9) U situacijama iz stavka 6. ovoga članka, nadležno tijelo može u svakom slučaju upućivanja i za svakoga poslodavca, zatražiti od nadležnih tijela države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije u kojoj poslodavac ima poslovni nastan, potrebne informacije o zakonitosti poslovnoga nastana poslodavca te poštivanju važećih propisa i svih obveza poslodavca koje proizlaze iz upućivanja radnika ili po takvome zahtjevu pružiti informaciju.

(10) Uzajamna pomoć i administrativna suradnja između nadležnih tijela država članica EGP-a ili Švicarske Konfederacije provodit će se putem Informacijskoga sustava unutarnjeg tržišta (IMI), uspostavljenoga Uredbom (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem informacijskoga sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) te, po potrebi, i bilateralnim putem i u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka i slobodni prijenos takvih podataka.

(11) U slučajevima obrazloženoga zahtjeva za hitnu provjeru zakonitosti poslovnoga nastana poslodavca i dostavu podataka dostupnih u službenim evidencijama ili javnim registrima, nadležno tijelo dužno je informaciju dostaviti tijelu koje ju je zatražilo u roku od najkasnije dva radna dana od primitka zahtjeva.

(12) Informacije zaprimljene ili razmijenjene u okviru pružanja pomoći i administrativne suradnje iz stavka 6. ovoga članka mogu se koristiti samo u svrhe i u odnosu na predmet za koje su zatražene.“.

Članak 34.

Iza članka 88. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 88.a i 88.b koji glase:

„Opća procjena činjeničnih elemenata svojstvenih upućivanju radnika

Članak 88.a

- (1) Ako tijekom inspekcijskoga nadzora tijelo nadležno za inspekcijski nadzor i provedbu propisa koji se u situacijama upućivanja primjenjuju na uvjete rada upućenih radnika iz članka 86. ovoga Zakona posumnja da nije riječ o upućivanju, izvršit će kontrolu i inspekcijski nadzor na temelju opće procjene činjeničnih elemenata svojstvenih za upućivanje i nužnih za poštivanje pravila koja se primjenjuju na upućivanje, prava upućenih radnika i obveze poslodavaca, koja je prilagođena svakom posebnom slučaju i uzimajući u obzir posebnost svake situacije upućivanja.
- (2) Prilikom vršenja inspekcijskoga nadzora mora se poštivati načelo nediskriminacije i proporcionalnosti.
- (3) Odredba članka 88. ovoga Zakona primjenjuje se na pružanje uzajamne pomoći i administrativne suradnje između tijela nadležnih za inspekcijski nadzor i nadležnih tijela u drugim državama članicama EGP-a ili Švicarske Konfederacije.
- (4) Ako nadležno tijelo iz članka 207. ovoga Zakona u obavljanju kontrole i nadzora utvrdi činjenice koje mogu ukazivati na nepoštivanje pravila koja se primjenjuju na upućivanje, prava upućenih radnika i obveze poslodavaca, o tome će bez odlaganja obavijestiti nadležno tijelo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije u kojoj strani poslodavac ima poslovni nastan.
- (5) Smjernice za rad inspektora pri općoj procjeni privremene naravi upućivanja radnika i poslovnoga nastana poslodavca propisat će pravilnikom ministar nadležan za rad.

Odgovornost ugovaratelja za obveze podugovaratelja prema upućenom radniku u djelatnosti graditeljstva

Članak 88.b

- (1) Ugovaratelj solidarno odgovara za obveze koje podugovaratelj kao poslodavac ima prema svojim upućenim radnicima, za potraživanja na ime dospjele, a neisplaćene najniže plaće, uključujući i povećanu plaću za prekovremeni rad, a na koju upućeni radnik ima pravo u skladu s odredbom članka 86. stavka 5. točke 3. i stavka 6. ovoga Zakona.
- (2) Upućeni radnik kojem podugovaratelj kao poslodavac nije na dan dospelosti isplatio plaću ili dio plaće iz stavka 1. ovoga članka, može od ugovaratelja zahtijevati isplatu te plaće nakon što mu je podugovaratelj u skladu s općim propisom kojim se uređuju radni odnosi dostavio obračun iznosa koji mu je bio dužan isplatiti.
- (3) Odgovornost ugovaratelja iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se na ugovorni odnos ugovaratelja i podugovaratelja nastao na temelju ugovora o pružanja usluga u jednoj ili više djelatnosti graditeljstva prema važećoj Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.
- (4) Zaštita iz članka 88. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuje se i na odgovornost ugovaratelja iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Ugovaratelj se oslobađa odgovornosti iz stavka 1. ovoga članka ako je poduzeo sve odgovarajuće radnje kako bi od svoga podugovaratelja zatražio i dobio prije početka, odnosno u tijeku trajanja upućivanja:
1. presliku izjave podugovaratelja o upućivanju radnika i svih njenih naknadnih izmjena,
 2. popis svih radnika zaposlenih na izvršavanju ugovora o pružanju usluga između ugovaratelja i podugovaratelja,

3. za svakoga pojedinoga radnika iz točke 2. ovoga stavka: identifikacijski podatak radnika, datum rođenja, opis posla, državljanstvo, datum početka i završetka upućivanja, mjesto upućivanja, redovno radno vrijeme, uključujući i prekovremene sate te bruto mjesečnu plaću,

4. pisano jamstvo podugovaratelja da će, kao poslodavac, upućenom radniku isplatiti plaću u roku i iznosu koja mu pripada tijekom upućivanja,

5. za vrijeme trajanja ugovora između ugovaratelja i podugovaratelja, za svakoga pojedinoga upućenoga radnika najmanje jednom mjesečno: evidenciju radnog vremena, evidenciju plaća, obračun plaće iz kojeg su jasno vidljivi svi podaci od kojih ovisi iznos plaće te iznos plaće po tim osnovama, novčana jedinica u kojoj se plaća isplaćuje te dokaz o izvršenoj uplati plaće.

(6) Za primjenu ovoga članka ugovarateljem se smatra pružatelj usluga koji je sklopio ugovor o pružanju usluga s drugim pružateljem usluga te se s njim nalazi u izravnom ugovornom odnosu ugovaratelja i podugovaratelja.

(7) Za primjenu ovoga članka podugovarateljem se smatra pružatelj usluga koji upućuje svoje radnike na temelju ugovora o pružanju usluga sklopljenoga s ugovarateljem, a kojim se obvezuje izvršiti sve ili dio radova, odnosno usluga za čije se izvođenje ili pružanje se obvezao ugovaratelj.“.

Članak 35.

Članak 89. mijenja se i glasi:

„(1) Strani poslodavac iz članka 86. ovoga Zakona, odnosno poslodavac s poslovnim nastanom u trećoj zemlji kada je državljaninu treće zemlje odobrena dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada sukladno odredbama ovoga Zakona, dužan je prije početka upućivanja podnijeti izjavu o upućivanju.

(2) Izjava iz stavka 1. ovoga članka podnosi se elektroničkim putem središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove inspekcije rada i zaštite na radu na propisanom obrascu.

(3) Poslodavac iz stavka 1. ovoga članka dužan je tijekom trajanja upućivanja, a najkasnije u roku od tri radna dana, prijaviti svaku promjenu podataka u izjavi o upućivanju.

(4) Sadržaj, oblik i izgled izjave o upućivanju iz stavka 1. ovoga članka te način prijave promjene podataka iz stavka 3. ovoga članka pravilnikom će propisati ministar nadležan za rad.“.

Članak 36.

U članku 90. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"(2) Iznimno, stavak 1. točka 1. ovoga članka u svezi s člankom 72. stavkom 1. točkom 4. ovoga Zakona neće se primijeniti na osobu premještenu unutar društva kojoj je izdana dozvola za boravak i rad ako boravi u drugoj državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji temeljem kratkoročne ili dugoročne mobilnosti niti na državljanina treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, a upućen je na rad u drugu državu članicu EGP-a ili Švicarsku Konfederaciju."

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječi: „Policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 37.

U članku 93. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. boravak na temelju izdane dozvole za boravak i rad sezonskim radnicima, pružateljima usluga, pograničnim radnicima, upućenim radnicima, osobama premještenim unutar društva, ostalim neophodnim osobama kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije te boravak odobren članovima obitelji osoba premještenih unutar društva,“.

Članak 38.

Članak 96. mijenja se i glasi:

„(1) Stalni boravak odobrit će se državljaninu treće zemlje koji uz uvjete iz članka 92. ovoga Zakona:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu,
2. ima sredstva za uzdržavanje,
3. ima zdravstveno osiguranje,
4. ima osigurano stanovanje,
5. poznaje hrvatski jezik i latinično pismo,
6. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Stalni boravak odobrit će se državljaninu treće zemlje iz članka 94. stavka 1. ovoga Zakona ako ima valjanu stranu putnu ispravu i ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.“.

Članak 39.

Članak 97. mijenja se i glasi:

„(1) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma mogu provoditi visoka učilišta, srednjoškolske ustanove i ustanove za obrazovanje odraslih koje na temelju odobrenja ministarstva nadležnog za obrazovanje izvode programe iz hrvatskog jezika.

(2) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma ne moraju položiti:

1. djeca predškolske dobi,
2. polaznici, odnosno osobe koje su završile osnovno, srednje ili visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj,
3. osobe starije od 65 godina ako nisu u radnom odnosu.

(3) Troškove ispita iz stavka 1. ovoga članka snosi državljanin treće zemlje.“.

Članak 40.

Naslov iznad članka 100. mijenja se i glasi: „*Vrste mjera za osiguranje povratka i način primjene*“.

Članak 100. mijenja se i glasi:

„(1) U smislu ovoga Zakona mjerama za osiguranje povratka smatraju se:

- ograničenje slobode kretanja, u smislu članka 130. i 131. ovoga Zakona,
- rok za dragovoljni odlazak, u smislu članka 103. ovoga Zakona,
- zabrana ulaska i boravka, u smislu članka 111. ovoga Zakona,
- obveze državljanina treće zemlje u postupku povratka, u smislu članka 132. stavka 1. ovoga Zakona,
- prisilno udaljenje, u smislu članka 122. ovoga Zakona,
- druge mjere propisane ovim Zakonom kojima je svrha odlazak državljanina treće zemlje u treću zemlju.

(2) Mjere za osiguranje povratka primjenjuju se prema državljanima trećih zemalja koji nemaju pravo na slobodu kretanja u skladu s pravom Europske unije, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(3) Odredbe ovoga Zakona o mjerama za osiguranje povratka ne primjenjuju se na:

- državljane treće zemlje koji su zatečeni na granici s trećom zemljom prilikom ili neposredno nakon nezakonitog ulaska,
 - državljane treće zemlje kojima treba odbiti ulazak na graničnom prijelazu
 - državljane treće zemlje koje treba izručiti temeljem međunarodnog ugovora,
- osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(4) Državljanima trećih zemalja iz stavka 3. ovoga članka ne može se isključiti od primjene odredbi ovoga Zakona o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, pravu na zdravstvenu zaštitu sukladno posebnom propisu, zaštiti ranjivih osoba, ograničenju slobode kretanja i zabrani prisilnog udaljenja.

(5) Za primjenu mjera za osiguranje povratka nadležno je Ministarstvo.

(6) Ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik o načinu postupanja prema državljanima treće zemlje iz stavka 3. podstavka 1. ovoga članka.“

Članak 41.

Naslov iznad članka 101. mijenja se i glasi: „*Zaštita u postupku povratka*“.

Članak 101. mijenja se i glasi:

„(1) Prilikom primjene mjera za osiguranje povratka uzet će se u obzir najbolji interes maloljetnika i potrebe drugih ranjivih osoba, obiteljski život i zdravstveno stanje državljanina treće zemlje prema kojem se poduzimaju mjere.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka ranjivim osobama smatraju se maloljetnici, osobe s invaliditetom, starije osobe, trudnice, članovi jednoroditeljskih obitelji s maloljetnom djecom, žrtve trgovanja ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili drugog oblika psihičkog, fizičkog ili spolnog nasilja kao što su žrtve sakaćenja ženskih spolnih organa, te osobe s duševnim smetnjama.

(3) Državljanin treće zemlje u postupku povratka ima pravo na zdravstvenu zaštitu i školovanje sukladno posebnim propisima.

(4) Odluke u vezi povratka iz članka 115. stavka 1. ovoga Zakona donose se na temelju individualne procjene u skladu s pravilom razmjernosti.“

Članak 42.

Naslov iznad članka 102. mijenja se i glasi: „*Nezakoniti boravak*“.

Članak 102. mijenja se i glasi:

„(1) Državljanin treće zemlje nezakonito boravi ako:

1. nije na kratkotrajnom boravku,
2. nema valjano odobrenje za privremeni ili stalni boravak,
3. nema pravo na zakoniti boravak sukladno posebnom propisu kojim se propisuje međunarodna i privremena zaštita,
4. nije državljanin treće zemlje iz članka 48. stavka 4., članka 53. stavka 2. i članka 94. stavka 1. ovoga Zakona,
5. se kreće izvan područja na kojem mu je ograničeno kretanje na temelju bilateralnog međunarodnog ugovora.

(2) Državljanin treće zemlje koji nezakonito boravi dužan je bez odgađanja napustiti Republiku Hrvatsku.

(3) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka kojemu je izdano rješenje o povratku dužan je napustiti EGP u roku koji mu je određen, te se dužan prijaviti na graničnom prijelazu prilikom napuštanja Republike Hrvatske ili diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske nakon napuštanja EGP-a, kako je određeno rješenjem o povratku.“.

Članak 43.

Iznad članka 103. dodaje se naslov koji glasi: „*Rješenje o povratku*“.

Članak 103. mijenja se i glasi:

„(1) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje kojem rješenjem državnog tijela prestaje zakoniti boravak donijet će se rješenje o povratku.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se da državljanin treće zemlje nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj ili da mu prestaje zakoniti boravak u Republici Hrvatskoj, odredit će se rok u kojem je dužan napustiti EGP (rok za dragovoljni odlazak), zaprijetiti prisilnim udaljenjem ako ne napusti EGP, te da se dužan prijaviti na graničnom prijelazu prilikom napuštanja Republike Hrvatske ili diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske nakon napuštanja EGP-a.

(3) Prilikom određivanja roka za dragovoljni odlazak, osim okolnosti iz članka 101. ovoga Zakona uzet će se u obzir osobne okolnosti te vrijeme u kojem to državljanin treće zemlje može učiniti, koje ne može biti kraće od sedam dana niti dulje od 30 dana.

(4) U slučajevima iz članka 104. stavka 1. točke 1., 2. i 4. ovoga Zakona rok za dragovoljni odlazak može se odrediti u trajanju kraćem od sedam dana.

(5) U slučajevima iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona rok za dragovoljni odlazak može se odrediti u trajanju duljem od 30 dana.

(6) Rok za dragovoljni odlazak državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku počinje teći prvoga dana od dana dostave rješenja o povratku odnosno od puštanja državljanina treće zemlje na slobodu s izdržavanja kazne zatvora.

(7) Rješenjem o povratku mogu se odrediti obveze iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona ako postoji rizik od izbjegavanja iz članka 133. stavka 2. ovoga Zakona.

(8) Rok za dragovoljni odlazak iz stavka 2. ovoga članka odnosi se i na Švicarsku Konfederaciju.“.

Članak 44.

Naslov iznad članka 104. mijenja se i glasi: „*Iznimke od obveze donošenja rješenja o povratku*“.

Članak 104. mijenja se i glasi:

„(1) Državljaninu treće zemlje iz članka 103. stavka 1. ovoga Zakona ne mora se donijeti rješenje o povratku ako:

1. postoji rizik od izbjegavanja iz članka 133. stavka 2. ovoga Zakona,
2. mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen kao očito neosnovan ili prijevaran,
3. ga se može prisilno udaljiti u državu članicu EGP-a temeljem readmisijskog ugovora koji je stupio na snagu prije 13.01.2009. godine,
4. predstavlja opasnost za javni poredak ili nacionalnu sigurnost.

(2) Ako je državljani treće zemlje koji nezakonito boravi podnio zahtjev za odobrenje privremenog boravka može se odrediti prekid postupka donošenja rješenja o povratku.“.

Članak 45.

Naslov iznad članka 105. mijenja se i glasi: „*Donošenje rješenja o povratku*“.

Članak 105. mijenja se i glasi:

„(1) Rješenje o povratku donosi Ministarstvo.

(2) Ako državljani treće zemlje kojem se donosi rješenje o protjerivanju ili rješenje Ministarstva kojim mu prestaje zakoniti boravak, treba odrediti rok za dragovoljni odlazak, o dragovoljnom odlasku iz članka 103. stavka 2. ovoga Zakona će se odlučiti rješenjem o protjerivanju ili rješenjem Ministarstva kojim državljani treće zemlje prestaje zakoniti boravak.

(3) Rješenje o povratku državljani treće zemlje koji nezakonito boravi ili nezakonito prijeđe ili pokuša prijeći državnu granicu može se donijeti i bez provođenja prekršajnog postupka.

(4) Ako je državljani treće zemlje nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku rješenje o povratku može se donijeti na obrascu.

(5) Odredba stavka 4. ovoga članka ne odnosi se na državljani treće zemlje iz članka 100. stavka 3. podstavka 1. ovoga Zakona.

(6) O izgledu i sadržaju obrasca rješenja o povratku ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.“.

Članak 46.

Naslov iznad članka 106. mijenja se i glasi: „*Pravni lijek protiv rješenja o povratku*“.

Članak 106. mijenja se i glasi:

„(1) U slučaju iz članka 105. stavka 2. ovoga Zakona, rok za dragovoljni odlazak može se pobijati pravnim lijekom protiv rješenja o protjerivanju ili protiv rješenja Ministarstva kojim državljani treće zemlje prestaje zakoniti boravak.

(2) Ako se državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku izdaje samo rješenje o povratku, protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Ako je državljaninu treće zemlje naknadno odobren privremeni boravak, stalni boravak ili međunarodna zaštita, rješenje o povratku ukinut će se tim odobrenjem ili posebnim rješenjem.

(4) Ako je državljanin treće zemlje izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, rješenje o povratku ostaje na snazi, ali se neće izvršiti do okončanja postupka rješavanja zahtjeva.“.

Članak 47.

Naslov iznad članka 107. mijenja se i glasi: „*Produljenje roka za dragovoljni odlazak*“.

Članak 107. mijenja se i glasi:

„(1) U opravdanim slučajevima rok za dragovoljni odlazak može se produljiti rješenjem, s tim da ukupno trajanje roka za dragovoljni odlazak iz članka 103. ovoga Zakona i ovoga članka ne može biti dulje od jedne godine.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo.

(3) Rok iz stavka 1. ovoga članka počinje teći prvog sljedećeg dana od dana dostave rješenja o produljenju roka za dragovoljni odlazak.

(4) Rješenjem o produljenju roka za dragovoljni odlazak državljaninu treće zemlje mogu se odrediti obveze iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona ako postoji rizik od izbjegavanja iz članka 133. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Protiv rješenja o produženju roka za dragovoljni odlazak nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.“.

Članak 48.

Naslov iznad članka 108. mijenja se i glasi: „*Protjerivanje iz razloga društvene opasnosti*“.

Članak 108. mijenja se i glasi:

„(1) Državljanina treće zemlje može se protjerati ako predstavlja opasnost za javni poredak ili javno zdravlje ako:

- pomaže u nezakonitom ulasku, tranzitu ili boravku,

- iz koristi sklopi brak,

- prekrši propise o zapošljavanju i radu državljanina trećih zemalja, sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, javnom redu i miru, oružju, zlouporabi opojnih droga ili carinskim i drugim poreznim davanjima,

- počini kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja,

- ponavlja činjenje prekršaja.

(2) Državljanina treće zemlje protjerat će se ako:

1. je zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom pravomoćno osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od jedne godine,

2. je zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom u razdoblju od pet godina više puta pravomoćno osuđivan na kaznu zatvora u ukupnom trajanju od najmanje tri godine,

3. je zbog kaznenog djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora,

4. predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost.“.

Članak 49.

Naslov iznad članka 109. mijenja se i glasi: „*Protjerivanje zbog nezakonitog boravka*“.

Članak 109. mijenja se i glasi:

„(1) Državljanina treće zemlje će se protjerati ako:

1. nije napustio EGP odnosno Republiku Hrvatsku u roku koji je određen rješenjem,
2. je došao u EGP odnosno Republiku Hrvatsku prije isteka zabrane ulaska i boravka,
3. se ne donosi rješenje o povratku sukladno članku 104. stavku 1. ovoga Zakona.

(2) Državljanina treće zemlje može se protjerati zbog razloga nezakonitog boravka i nezakonitog prelaska ili pokušaja prelaska državne granice, različitih od razloga iz stavka 1. ovoga članka.“

Članak 50.

Naslov iznad članka 110. mijenja se i glasi: „*Zaštita od protjerivanja*“.

Članak 110. mijenja se i glasi:

„(1) Prilikom donošenja rješenja o protjerivanju, pored okolnosti iz članka 101. ovoga Zakona, uzet će se u obzir duljina boravka, starosna dob, zdravstveno stanje, obiteljske i gospodarske prilike, socijalna i kulturalna integracija u Republici Hrvatskoj i veze državljanina treće zemlje sa državom podrijetla.

(2) Rješenje o protjerivanju državljanina treće zemlje na:

1. stalnom boravku u Republici Hrvatskoj,
2. privremenom boravku u Republici Hrvatskoj neprekidno deset godina,
3. privremenom boravku u Republici Hrvatskoj koji tri godine zakonito boravi u Republici Hrvatskoj i u braku je s hrvatskim državljaninom ili državljaninom treće zemlje na stalnom boravku,

može se donijeti samo ako postoji jedan od razloga iz članka 108. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Rješenje o protjerivanju ne može se donijeti tijekom odlučivanja o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite iz članka 67. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(4) Državljaninu treće zemlje kojemu je prestao privremeni boravak, a koji mu je odobren kao žrtvi trgovanja ljudima ili je državljanin treće zemlje bio potpomognut u nezakonitom prelasku državne granice i nezakonitom boravku, rješenje o protjerivanju može se donijeti samo ako državljanin treće zemlje nije napustio EGP u roku za dragovoljni odlazak koji je određen rješenjem o povratku.“

Članak 51.

Naslov iznad članka 111. mijenja se i glasi: „*Zabrana ulaska i boravka*“.

Članak 111. mijenja se i glasi:

“(1) Rješenjem o protjerivanju utvrdit će se da državljanin treće zemlje nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj ili da mu prestaje zakoniti boravak u Republici Hrvatskoj, da je dužan napustiti EGP, te će se odrediti vrijeme u kojem mu je zabranjen ulazak i boravak u EGP-u.

(2) Ako državljanin treće zemlje ima odobrenje boravka u drugoj državi članici EGP-a rješenjem o protjerivanju može se odrediti da zabrana ulaska i boravka vrijedi samo na području Republike Hrvatske.

(3) Ako državljanin treće zemlje ima odobrenje boravka u drugoj državi članici EGP-a, a doneseno je rješenje o protjerivanju iz stavka 1. ovoga članka, rješenjem se može ukinuti zabrana ulaska i boravka u EGP-u i odrediti zabrana ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.

(4) Rješenje o ukidanju zabrane ulaska i boravka i rješenje o određivanju zabrane ulaska i boravka iz stavka 3. ovoga članka donosi tijelo koje je donijelo rješenje o protjerivanju. Protiv rješenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju u slučaju iz članka 108. ovoga Zakona ne može biti kraća od tri mjeseca niti duža od 20 godina.

(6) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju u slučaju iz članka 109. ovoga Zakona ne može biti kraća od tri mjeseca niti duža od pet godina.

(7) Zabrana ulaska i boravka računa se od dana:

1. isteka roka za dragovoljni odlazak iz članka 103. stavka 2. ovoga Zakona,

2. prisilnog udaljenja,

3. isteka zabrane ulaska i boravka koja je izrečena prethodnim rješenjem o protjerivanju.

(8) Zabrana ulaska i boravka u slučajevima koji nisu propisani u stavku 7. ovoga članka računa se od dana izvršnosti rješenja o protjerivanju.

(9) Zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na Švicarsku Konfederaciju.“.

Članak 52.

Naslov iznad članka 112. mijenja se i glasi: „*Donošenje rješenja o protjerivanju*“.

Članak 112. mijenja se i glasi:

„(1) Rješenje o protjerivanju donosi Ministarstvo. Ako se rješenje o protjerivanju donosi državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku, protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(2) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi ili nezakonito prijeđe ili pokuša prijeći državnu granicu rješenje o protjerivanju može se donijeti i bez provođenja prekršajnog postupka.

(3) Ako se rješenjem o protjerivanju ne određuje rok za dragovoljni odlazak sukladno članku 104. stavku 1. ovoga Zakona, rješenjem o protjerivanju odredit će se prisilno udaljenje i država u koju će se državljanina treće zemlje prisilno udaljiti.

(4) Ako je državljanin treće zemlje nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku rješenje o protjerivanju može se donijeti na obrascu.

(5) Odredba stavka 4. ovoga članka ne odnosi se na državljanina treće zemlje iz članka 100. stavka 3. podstavka 1. ovoga Zakona.

(6) O izgledu i sadržaju obrasca rješenja o protjerivanju ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.“.

Članak 53.

Naslov iznad članka 113. mijenja se i glasi: „*Ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka*“.

Članak 113. mijenja se i glasi:

„(1) Tijelo koje je donijelo rješenje o protjerivanju može ukinuti i skratiti zabranu ulaska i boravka ako su prestali razlozi iz članka 108. i 109. ovoga Zakona, iz humanitarnih razloga, razloga nacionalne sigurnosti ili ako je to u interesu Republike Hrvatske.

(2) Zahtjev za ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka može se podnijeti kada protekne polovica vremena izrečene zabrane ulaska i boravka, a u svakom slučaju kada proteknu tri godine od početka računanja zabrane ulaska i boravka.

(3) Državljanin treće zemlje koji je protjeran isključivo zbog nezakonitog boravka u Republici Hrvatskoj, zahtjev iz stavka 2. ovoga članka može podnijeti kada napusti EGP u roku za dragovoljni odlazak kako je određeno rješenjem o povratku.

(4) Protiv rješenja o odbijanju zahtjeva iz stavka 2. i 3. ovoga članka nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Ako je državljaninu treće zemlje naknadno odobren privremeni boravak, stalni boravak ili međunarodna zaštita rješenje o protjerivanju ukinut će se tim odobrenjem ili posebnim rješenjem.

(6) Ako je državljanin treće zemlje izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, rješenje o protjerivanju ostaje na snazi, ali se neće izvršiti do okončanja postupka rješavanja zahtjeva.“.

Članak 54.

Naslov iznad članka 114. mijenja se i glasi: „*Odobrenje boravka državljaninu treće zemlje za kojeg je država članica EGP-a donijela odluku o protjerivanju*“.

Članak 114. mijenja se i glasi:

„Ako je država članica EGP-a za državljanina treće zemlje donijela odluku o protjerivanju, diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske ili Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje će u postupku izdavanja vize ili odobrenja boravka u Republici Hrvatskoj voditi računa o interesima te države članice EGP-a.“.

Članak 55.

Naslov iznad članka 115. mijenja se i glasi: „*Prevođenje na strani jezika*“.

Članak 115. mijenja se i glasi:

„(1) U postupku donošenja:

- rješenja o protjerivanju,
- rješenja o povratku,
- rješenja o ukidanju i skraćivanju zabrane ulaska i boravka,
- rješenja o produženju roka za dragovoljni odlazak,
- rješenja o prisilnom udaljenju iz članka 122. stavka 8. ovoga Zakona,
- rješenja o prisilnom udaljenju iz članka 124. stavka 6. ovoga Zakona,
- rješenja o primjeni blažih mjera,
- rješenja o smještaju u Prihvatni centar za strance (u daljnjem tekstu: centar),
- rješenja o produženju smještaja u centar,
- rješenja o određivanju strožeg policijskog nadzora,
- rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja,

- rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja (u daljnjem tekstu: odluke u vezi povratka),
 državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku koji ne razumije hrvatski jezik, osigurati će se prevođenje na jezik koji razumije.
 (2) Odluka u vezi povratka će se prevesti na zahtjev državljanina treće zemlje.“.

Članak 56.

Naslov iznad članka 116. mijenja se i glasi: „*Obavijest državljaninu treće zemlje koji je nezakonito boravio i radio*“.

Članak 116. mijenja se i glasi:

„(1) Prije donošenja rješenja o protjerivanju i rješenja o povratku, državljanina treće zemlje koji je nezakonito boravio i radio obavijestiti će se o mogućnosti naknade plaće, s pripadajućim doprinosima sukladno posebnim propisima, te mogućnosti izjavljivanja žalbe odnosno tužbe protiv poslodavca.

(2) O izgledu i sadržaju obrasca obavijesti o mogućnosti naknade plaće ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.“.

Članak 57.

Naslov iznad članka 117. mijenja se i glasi: „*Besplatna pravna pomoć*“.

Članak 117. mijenja se i glasi:

„(1) Besplatna pravna pomoć (u daljnjem tekstu: pravna pomoć) obuhvaća:

a) davanje pravnog savjeta,

b) pomoć u sastavljanju tužbe i zastupanje pred upravnim sudom.

(2) Pravo na pravnu pomoć ima državljanin treće zemlje koji nezakonito boravi i državljanin treće zemlje na kratkotrajnom boravku za kojeg je pokrenut postupak donošenja odluke u vezi povratka ili za kojeg je donesena odluka u vezi povratka, protiv koje se ne može izjaviti žalba nego pokrenuti upravni spor.

(3) Pravo na pravnu pomoć iz stavka 1. točke b) ovoga članka ima državljanin treće zemlje ako:

- je rođen u Republici Hrvatskoj,

- boravi u Republici Hrvatskoj neprekidno najmanje jednu godinu,

- član njegove uže obitelji boravi u Republici Hrvatskoj na privremenom ili stalnom boravku ili je hrvatski državljanin ili

- je ranjiva osoba.

(4) Pravo na pravnu pomoć iz stavka 1. točke b) ovoga članka nema državljanin treće zemlje:

- ako posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti,

- ako je već ostvario pravo na pravnu pomoć iz stavka 1. točke b) ovoga članka u vezi druge odluke u vezi povratka,

- u postupku pred Visokim upravnim sudom.

(5) Pravnu pomoć mogu pružati odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za pružanje pravne pomoći pri Ministarstvu pravosuđa.

(6) Popis pružatelja pravne pomoći sastavlja Ministarstvo.

(7) Državljanina treće zemlje će se bez odgode obavijestiti o mogućnosti podnošenja zahtjeva za pravnu pomoć.

(8) Pravna pomoć pruža se na zahtjev državljanina treće zemlje.

(9) O odbijanju zahtjeva za pravnu pomoć Ministarstvo donosi rješenje. Protiv rješenja nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

(10) Troškove pravne pomoći koja se pruža sukladno odredbama ovoga Zakona snosi Ministarstvo.

(11) Državljanin treće zemlje kojem je odobrena pravna pomoć oslobođen je snošenja troškova upravnog spora.

(12) O pružanju pravne pomoći, obrascu obavijesti o pravnoj pomoći i obrascu izjave o imovinskom stanju ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik."

Članak 58.

Naslov iznad članka 118. mijenja se i glasi: „*Postupak prema državljaninu treće zemlje koji u drugoj državi članici EGP-a ima odobrenje boravka*“.

Članak 118. mijenja se i glasi:

„(1) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, a ima odobrenje boravka u državi članici EGP-a Ministarstvo će putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje izdati upozorenje da je dužan bez odlaganja napustiti Republiku Hrvatsku i otići u državu članicu EGP-a u kojoj ima odobrenje boravka. Upozorenjem će se odrediti rok u kojem je državljanin treće zemlje dužan napustiti Republiku Hrvatsku koji počinje teći prvoga dana od dana dostave upozorenja.

(2) Ako državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka ne napusti Republiku Hrvatsku, donosi se rješenje o povratku.

(3) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka za kojeg je doneseno rješenje o protjerivanju iz članka 108. ovoga Zakona, ne mora se izdati upozorenje iz stavka 1. ovoga članka.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka primijenit će se mjere za osiguranje povratka.“

Članak 59.

Naslov iznad članka 119. mijenja se i glasi: „*Postupak prema državljaninu treće zemlje kojem je u drugoj državi članici EGP-a odobrena međunarodna zaštita*“.

Članak 119. mijenja se i glasi:

„(1) Državljaninu treće zemlje kojem je prestao stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a odobrena mu je međunarodna zaštita u državi članici EGP-a, rješenjem će se odrediti odlazak u državu članicu EGP-a u kojoj mu je odobrena međunarodna zaštita.

(2) Prije donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka provjerit će se ima li državljanin treće zemlje još uvijek međunarodnu zaštitu u državi članici EGP-a.

(3) Ministarstvo će na zahtjev druge države članice EGP-a dostaviti podatke ima li državljanin treće zemlje odobrenu međunarodnu zaštitu u Republici Hrvatskoj, ako je to potrebno u svrhu ograničenja iz stavka 1. ovoga članka. Podaci će se dostaviti u roku od mjesec dana od zaprimanja zahtjeva.

(4) U postupku donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o rješenju o povratku.“

Članak 60.

Naslov iznad članka 120. mijenja se i glasi: „*Obveze fizičkih i pravnih osoba*“.

Članak 120. mijenja se i glasi:

„(1) Državna tijela, pravne i fizičke osobe dužne su bez odgađanja obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju ako imaju saznanja da državljanin treće zemlje nezakonito boravi ili radi u Republici Hrvatskoj, izuzev ako prema posebnom propisu imaju obvezu čuvanja tajne.

(2) Tijelo koje je protiv državljanina treće zemlje pokrenulo prekršajni ili kazneni postupak za djela koja se progone po službenoj dužnosti, dužno je o pokretanju i ishodu postupka bez odgađanja obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(3) Državno tijelo koje je donijelo odluku kojom se državljanina treće zemlje proglašava krivim zbog počinjenog kaznenog djela ili prekršaja koji se progone po službenoj dužnosti, dužno je bez odgađanja nakon donošenja odluke obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(4) Državno tijelo koje je donijelo odluku o puštanju državljanina treće zemlje iz zatvorske ustanove na slobodu dužno je o tome bez odgode obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.“.

Članak 61.

Iznad članka 121. dodaje se naslov koji glasi: „*Dragovoljni odlazak*“.

Članak 121. mijenja se i glasi:

„(1) Dragovoljni odlazak je odlazak državljanina treće zemlje u treću zemlju na temelju rješenja o povratku.

(2) Radi poticanja dragovoljnog odlaska iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može ukinuti rješenje o protjerivanju ili ukinuti i skratiti zabranu ulaska i boravka.

(3) Radi poticanja dragovoljnog odlaska Ministarstvo može sklapati sporazume s tijelima država članica EGP-a i tijelima trećih država, te s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(4) Radi poticanja dragovoljnog odlaska Ministarstvo može pribavljati putne isprave i putne karte i obavljati financijske isplate.“.

Članak 62.

Iznad članka 122. dodaje se naslov koji glasi: „*Prisilno udaljenje*“.

Članak 122. mijenja se i glasi:

„(1) Prisilno udaljenje je odlazak državljanina treće zemlje iz Republike Hrvatske pod pratnjom policije, bez obzira na privolu državljanina treće zemlje.

(2) Državljanina treće zemlje prisilno će se udaljiti iz EGP-a ako:

1. nije napustio EGP odnosno Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen rješenjem,
2. se ne donosi rješenje o povratku sukladno članku 104. stavku 1. Zakona.

(3) Na temelju stavka 2. ovoga članka državljanina treće zemlje može se prisilno udaljiti u sljedeću treću zemlju:

- državu njegovog podrijetla,

- državu iz koje je došao u Republiku Hrvatsku ili
- uz njegov pristanak, u drugu treću zemlju.

(4) Državljanina treće zemlje prisilno će se udaljiti u državu članicu EGP-a ako su ispunjeni uvjeti za vraćanje na temelju readmisijskog ugovora koji je bio na snazi 13.1.2009. godine ili ako su ispunjeni uvjeti za transfer u dublinskom postupku.

(5) Državljanina treće zemlje iz članka 118. ovoga Zakona koji nije napustio Republiku Hrvatsku može se prisilno udaljiti u državu članicu EGP-a u skladu s stavkom 4. ovoga članka ako je to za njega povoljnije od prisilnog udaljenja u treću zemlju.

(6) Ako je određen rok za dragovoljni odlazak, državljanina treće zemlje se ne može prisilno udaljiti prije isteka roka za dragovoljni odlazak, osim ako se utvrdi da je u vrijeme izvršnosti rješenja o povratku postojao rizik od izbjegavanja iz članka 133. stavka 2. ovoga Zakona ili se rizik od izbjegavanja pojavio nakon donošenja rješenja o povratku.

(7) Državljanina treće zemlje iz članka 119. ovoga Zakona koji nije napustio Republiku Hrvatsku prisilno će se udaljiti u državu članicu EGP-a u kojoj mu je odobrena međunarodna zaštita. Državljanina treće zemlje kojem je prestao stalni boravak u Republici Hrvatskoj jer predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili je pravomoćno osuđen za teško kazneno djelo te predstavlja opasnost za javni poredak, a odobrena mu je međunarodna zaštita u državi članici EGP-a, može se prisilno udaljiti i u drugu državu ako se time ne krši načelo iz članka 126. ovoga Zakona.

(8) O prisilnom udaljenju iz stavka 6. i 7. ovoga članka Ministarstvo donosi rješenje protiv kojeg nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(9) U vezi prisilnih udaljenja Ministarstvo može pribavljati putne isprave i putne karte, obavljati financijske isplate i druga materijalna davanja, sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(10) Državljanina treće zemlje iz članka 100. stavka 3. podstavka 1. ovoga Zakona vraća se u zemlju iz koje je došao u Republiku Hrvatsku.

(11) Državljanin treće zemlje ne smije silom ili prijevarom onemogućiti prepratu u državu u koju ga se prisilno udaljava."

Članak 63.

Naslov iznad članka 123. mijenja se i glasi: „*Zaštita temeljnih ljudskih prava u postupku prisilnog udaljenja*”.

Članak 123. mijenja se i glasi:

„(1) Ministarstvo osigurava obavljanje promatranja prisilnih udaljenja o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit, o čemu može sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(2) Radi osiguranja provođenja prisilnih udaljenja na način da se poštuju temeljna ljudska prava državljanina trećih zemalja koje se prisilno udaljava, prisilno udaljenje može se tehnički snimati. Državljanina treće zemlje obavijestit će se o svrsi snimanja.“

Članak 64.

Naslov iznad članka 124. mijenja se i glasi: „*Priznavanje odluke države članice EGP-a o protjerivanju i/ili povratku*”.

Članak 124. mijenja se i glasi:

„(1) Prisilno će se udaljiti državljanina treće zemlje za kojega je država članica EGP-a donijela odluku o protjerivanju:

1. jer je osuđen zbog kaznenog djela na kaznu zatvora u trajanju od najmanje jedne godine,
2. zbog ozbiljnih razloga za sumnju da je počinio ili zbog čvrstih dokaza da je namjeravao počinuti teško kazneno djelo,
3. zbog kršenja propisa o ulasku i boravku državljanina trećih zemalja.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka, odlukom o protjerivanju smatra se odluka kojom se državljaninu treće zemlje utvrđuje obveza napuštanja EGP-a i zabrana ulaska i boravka u EGP-u, koja je važeća i čije izvršenje nije odgođeno.

(3) Ako je državljaninu treće zemlje iz stavka 1. i 2. ovoga članka odobren boravak u Republici Hrvatskoj, provest će se savjetovanje s državom članicom EGP-a koja je donijela odluku o protjerivanju.

(4) Ako je državljaninu treće zemlje iz stavka 1. i 2. ovoga članka odobren boravak u drugoj državi članici EGP-a, provest će se savjetovanje s državom članicom EGP-a koja je donijela odluku o protjerivanju i s državom članicom EGP-a u kojoj je državljaninu treće zemlje odobren boravak.

(5) Državljaninu treće zemlje iz stavka 3. ovoga članka može se ukinuti rješenje o privremenom i stalnom boravku u Republici Hrvatskoj.

(6) O prisilnom udaljenju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo donosi rješenje protiv kojeg nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(7) Državljaninu treće zemlje za kojeg je država članica EGP-a ili Švicarska Konfederacija donijela odluku o povratku može se omogućiti tranzit kroz Republiku Hrvatsku kopnenim putem u svrhu dragovoljnog odlaska.

(8) U smislu stavka 7. ovoga članka, odlukom o povratku smatra se odluka kojom se državljaninu treće zemlje utvrđuje obveza napuštanja EGP-a i rok za dragovoljni odlazak iz EGP-a, koja je važeća.“.

Članak 65.

Naslov iznad članka 125. mijenja se i glasi: „*Naknada troškova u vezi s priznavanjem odluke države članice EGP-a o protjerivanju i/ili povratku*“.

Članak 125. mijenja se i glasi:

„(1) Za naknadu troškova sukladno ovom članku nadležno je Ministarstvo.

(2) Troškove prisilnog udaljenja u skladu s člankom 124. ovoga Zakona podmiruje država članica EGP-a koja je donijela odluku o protjerivanju i/ili povratku, ako državljanin treće zemlje nema sredstava za podmirenje troškova prisilnog udaljenja.

(3) Ministarstvo će na pisani zahtjev države članice EGP-a koja je prisilno udaljila državljanina treće zemlje na temelju rješenja o protjerivanju i/ili povratku koje je donijelo Ministarstvo (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), podnositelju zahtjeva nadoknaditi troškove prisilnog udaljenja ako državljanin treće zemlje nema sredstava da podmiri troškove prisilnog udaljenja.

(4) Sukladno stavku 3. ovoga članka, nadoknadit će se sljedeći nužni troškovi prisilnog udaljenja:

- troškovi zrakoplovne karte do iznosa službene tarife Međunarodne udruge za zračni prijevoz (IATA) koji su nastali u vrijeme izvršenja odluke o protjerivanju i/ili povratku,
- troškove vozne karte drugog razreda za autobus, vlak ili brod koji su nastali u vrijeme izvršenja odluke o protjerivanju i/ili povratku,

- troškovi pribavljanje vize i putne isprave,
- troškovi za dnevnicu osoba u pratnji,
- troškovi smještaja u trećoj zemlji tranzita za dvije osobe u pratnji po jednom državljaninu treće zemlje koji je prisilno udaljen,
- troškovi smještaja državljanina treće zemlje u državi članici EGP-a za smještaj do najdulje tri mjeseca,
- troškovi hitne medicinske pomoći i osnovnog liječenja državljanina treće zemlje i osoba u pratnji.

(5) U dogovoru s podnositeljem zahtjeva mogu se nadoknaditi i drugi troškovi, koji nisu navedeni u stavku 4. ovoga članka.

(6) Odbit će se zahtjev za naknadu troškova ako:

- je zahtjev podnesen godinu dana nakon dana prisilnog udaljenja,
- je odluka o protjerivanju i/ili povratku donesena prije 28.2.2004.,
- je od donošenja odluke o protjerivanju i/ili povratku do izvršenja prisilnog udaljenja proteklo više od četiri godine.

(7) Ministarstvo će u roku od tri mjeseca od zaprimanja zahtjeva za naknadu troškova dostaviti podnositelju zahtjeva obrazloženu pisanu obavijest o svojoj odluci o zahtjevu.

(8) Ako je zahtjev za naknadu troškova prisilnog udaljenja odobren, Ministarstvo će podnositelju zahtjeva isplatiti troškove prisilnog udaljenja u roku od tri mjeseca od dostave pisane obavijesti iz stavka 7. ovoga članka.“

Članak 66.

Naslov iznad članka 126. mijenja se i glasi: „*Zabrana prisilnog udaljenja*“.

Članak 126. mijenja se i glasi:

„(1) Zabranjeno je prisilno udaljiti državljanina treće zemlje u državu gdje su njegov život ili sloboda ugroženi radi njegove rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, zbog pripadnosti posebnoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja ili gdje bi mogao biti podvrgnut mučenju ili neljudskom i ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju ili bi nad njim mogla biti izvršena smrtna kazna, te u državu u kojoj mu prijeti opasnost od prisilnog udaljenja u takvu državu.

(2) Prije prisilnog udaljenja maloljetnog državljanina treće zemlje bez pratnje utvrdit će se da li će maloljetnik u državi povratka biti predan članu obitelji, imenovanom skrbniku ili odgovarajućoj ustanovi za prihvata.“

Članak 67.

Naslov iznad članka 127. mijenja se i glasi: „*Zajednički letovi država članica EGP-a*“.

Članak 127. mijenja se i glasi:

„Ministarstvo organizira i sudjeluje u zajedničkim letovima država članica EGP-a u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem.“

Članak 68.

Naslov iznad članka 128. mijenja se i glasi: „*Pružanje pomoći državi članici EGP-a kod prisilnog udaljenja*“.

Članak 128. mijenja se i glasi:

„(1) Pomoć kod prisilnog udaljenja podrazumijeva pomoć državi članici EGP-a kod prisilnog udaljenja zračnim putem, u pratnji i bez pratnje, prilikom tranzita u zračnoj luci.

(2) Osobe u pratnji su sve osobe koje prate državljanina treće zemlje kojeg se prisilno udaljava, uključujući osobe zadužene za liječničku njegu i prevoditelja za strani jezik.

(3) Za odlučivanje o pomoći kod prisilnog udaljenja nadležno je Ministarstvo.

(4) Pomoć kod prisilnog udaljenja pružit će se na zahtjev države članice EGP-a (u daljnjem tekstu: tražitelj pomoći).

(5) Zahtjev za pomoć će se odbiti:

1. ako je državljanin treće zemlje kojeg se prisilno udaljava u Republici Hrvatskoj optužen da je počinio kazneno djelo ili je izdan nalog za njegovo uhićenje radi izdržavanja kazne zatvora,

2. ako tranzit preko drugih država ili prihvata u državi odredišta nije moguć,

3. ako je u Republici Hrvatskoj potrebno promijeniti zračnu luku,

4. ako prisilno udaljenje nije moguće zbog praktičnih razloga,

5. ako državljanin treće zemlje kojeg se prisilno udaljava predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost, javno zdravlje ili bi to štetilo međunarodnim interesima Republike Hrvatske,

6. u slučaju iz članka 126. ovoga Zakona.

(6) U posebno žurnim i opravdanim slučajevima iz stavka 5. točke 1. i 2. ovoga članka zahtjev će se odobriti.

(7) Pružanje pomoći kod prisilnog udaljenja može se obustaviti ako se naknadno utvrde razlozi iz stavka 5. ovoga članka.

(8) Zahtjev za pomoć ne mora se odobriti ako:

1. se državljanina treće zemlje može prisilno udaljiti izravnim letom do države odredišta,

2. zahtjev nije podnesen najkasnije dva dana prije tranzita,

3. zahtjev nije podnesen na propisanom obrascu,

4. je zahtjev nepotpun,

5. će tranzit trajati dulje od 24 sata.

(9) O odbijanju zahtjeva za pomoć i o obustavi pružanja pomoći kod prisilnog udaljenja, tražitelju pomoći će se bez odgode dostaviti pisana obrazložena obavijest.

(10) Obavijest o odluci o zahtjevu za pomoć dostavit će se u roku od dva dana, a u opravdanim slučajevima rok se može produžiti za još dva dana.

(11) Ako tražitelju pomoći nije dostavljen odgovor u rokovima iz stavka 10. ovoga članka i tražitelj pomoći započne s prisilnim udaljenjem, pružit će se pomoć kod prisilnog udaljenja.

(12) Osobe u pratnji dužne su na zahtjev policijskog službenika predložiti identifikacijsku ispravu i odobrenje za pomoć kod prisilnog udaljenja.

(13) Osobe u pratnji nose građansku odjeću i ne smiju imati oružje.

(14) Osobe u pratnji mogu uporabiti sredstva prisile:

- u samoobrani,

- u slučaju odsustva policijskog službenika ili kao pomoć policijskom službeniku ako se na drugi način ne može spriječiti bijeg, ozljeđivanje ili nastanak imovinske štete.

(15) Pomoć kod prisilnog udaljenja će se pružiti ako tražitelj pomoći treba ponovno prihvatiti državljanina treće zemlje kojeg se prisilno udaljava jer je opozvano odobrenje za pomoć kod prisilnog udaljenja ili tranzit ili prisilno udaljenje nije uspjelo.

(16) Ako se zbog opravdanih praktičnih razloga prisilno udaljenje ne može izvršiti izravnim letom prema državi odredišta, može se podnijeti zahtjev za pomoć drugoj državi članici EGP-a (u daljnjem tekstu: pružatelj pomoći).

(17) Troškovi pružanja pomoći kod prisilnog udaljenja naplaćuju se od tražitelja pomoći. Tražitelju pomoći će se pružiti informacije o troškovima.“.

Članak 69.

Naslov iznad članka 129. mijenja se i glasi: „*Traženje pomoći od države članice EGP-a kod prisilnog udaljenja*“.

Članak 129. mijenja se i glasi:

„(1) Zahtjev za pomoć se dostavlja najkasnije dva dana prije tranzita.

(2) U posebno žurnim i opravdanim slučajevima zahtjev za pomoć se može dostaviti u roku koji je kasniji od roka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Prisilno udaljenje će se izvršavati na način da tranzit u zračnoj luci pružatelja pomoći traje najdulje 24 sata.

(4) Državljanina treće zemlje u vezi kojeg je zatražena pomoć kod prisilnog udaljenja će se bez odgode ponovno prihvatiti ako je opozvano odobrenje za pomoć kod prisilnog udaljenja ili ako tranzit ili prisilno udaljenje nije uspjelo.

(5) Ministarstvo će naknaditi pružatelju pomoći troškove iz članka 128. stavka 5. točke 2. i 3. ovoga Zakona. Troškove iz članka 128. stavka 5. točke 1., 4., 5., 6. i 7. ovoga Zakona naknadit će se ako se njihov iznos može utvrditi.

(6) O izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za pružanje pomoći od države članice EGP-a kod prisilnog udaljenja ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.“.

Članak 70.

Naslov iznad članka 130. mijenja se i glasi: „*Ograničenje slobode kretanja*“.

Članak 130. mijenja se i glasi:

„(1) Državljanina treće zemlje može se uhititi, privesti i zadržati najdulje 24 sata ako je potrebno donijeti rješenje o odbijanju ulaska ili odluku u vezi povratka iz članka 115. stavka 1. ovoga Zakona ili je potrebno izvršiti prisilno udaljenje, a postoji opasnost da će državljani treće zemlje pobjeći.

(2) Ako se prisilno udaljenje ili odlazak s graničnog prijelaza u treću zemlju ne može izvršiti u roku iz stavka 1. ovoga članka, državljani treće zemlje može se zadržati još najdulje 48 sati ako se opravdano očekuje da će se prisilno udaljenje ili odlazak s graničnog prijelaza u treću zemlju moći izvršiti u tom roku.

(3) Nakon uhićenja, državljani treće zemlje odmah će se bez odgode obavijestiti o razlozima uhićenja, da može odrediti opunomoćenika za zastupanje da može obavijestiti člana obitelji ili drugu osobu te da može zatražiti da se o uhićenju obavijesti diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljani ako nije drugačije određeno međunarodnim ugovorom.

(4) O zadržavanju maloljetnog državljani treće zemlje bez pratnje obavijestit će se tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi i diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljani.

(5) Državljanina treće zemlje će se bez odgode pustiti na slobodu kada prestanu razlozi za uhićenje i zadržavanje, a najkasnije do isteka roka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, osim ako je započela preprata radi izvršenja prisilnog udaljenja ili odlaska s graničnog prijelaza u treću zemlju ili je doneseno rješenje o smještaju u centar.

(6) Tehničke uvjete za zadržavanje državljanina trećih zemalja iz stavka 2. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za unutarnje poslove.“.

Članak 71.

Naslov iznad članka 131. mijenja se i glasi: „*Smještaj u centar*“.

Članak 131. mijenja se i glasi:

„(1) U svrhu ograničenja slobode kretanja radi osiguranja prisilnog udaljenja i povratka državljanina treće zemlje može se smjestiti u centar ako se prisilno udaljenje i povratak ne može osigurati blažim mjerama.

(2) Smještaj u centru može trajati samo najkraće vrijeme koje je potrebno za prisilno udaljenje i dok su u tijeku aktivnosti radi prisilnog udaljenja koje se izvršavaju s dužnom pažnjom.

(3) Državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva koje se bave zaštitom ljudskih prava osoba kojima je ograničena sloboda kretanja omogućit će se da posjete centar.“.

Članak 72.

Naslov iznad članka 132. mijenja se i glasi: „*Blaže mjere*“.

Članak 132. mijenja se i glasi:

„(1) U smislu članka 131. stavka 1. ovoga Zakona, mjerama koje su blaže od smještaja u centar smatraju se:

1. polog putnih isprava, putnih dokumenata i putnih karata,
2. polog određenih financijskih sredstava,
3. zabrana napuštanja određene adrese smještaja,
4. javljanje u policijsku postaju u određeno vrijeme.

(2) Rješenje o primjeni blažih mjera donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje.

(3) Rješenjem će se odrediti obveze iz stavka 1. ovoga članka koje su primjerene okolnostima konkretnog slučaja, na vrijeme do prisilnog udaljenja.

(4) Protiv rješenja o primjeni blažih mjera nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) U vezi primjene blažih mjera Ministarstvo može osigurati smještaj i uzdržavanje, obavljati financijske isplate i druga materijalna davanja, sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(6) U slučaju masovnog dolaska državljanina trećih zemalja koji nezakonito borave u Republici Hrvatskoj odluku o osnivanju kampova za smještaj stranaca prema kojima se primjenjuju blaže mjere donosi Vlada Republike Hrvatske.“.

Članak 73.

Naslov iznad članka 133. mijenja se i glasi: „*Razlozi za smještaj u centar*“.

Članak 133. mijenja se i glasi:

„(1) Državljanina treće zemlje može se smjestiti u centar do šest mjeseci ako postoji rizik od izbjegavanja obveze napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske sukladno članku 102. stavku 2. i 3. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: rizik od izbjegavanja) ili ako državljanin treće zemlje onemogućava prisilno udaljenje.

(2) Okolnosti koje ukazuju na postojanje rizika od izbjegavanja obveze napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka su da:

- je državljanin treće zemlje odbio dati osobne ili druge podatke i dokumente ili je dao lažne podatke,
- se državljanin treće zemlje poslužio krivotvorenom ili tuđom ispravom,
- je državljanin treće zemlje odbacio ili uništio ispravu o identitetu,
- je državljanin treće zemlje odbio dati otiske prstiju,
- se državljanin treće zemlje nije pridržavao obveza iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona,
- je državljanin treće zemlje ušao u EGP odnosno Republiku Hrvatsku prije isteka zabrane ulaska i boravka,
- je državljanin treće zemlje nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku, a prethodno je boravio u državi članici EGP-a,
- je državljanin treće zemlje izjavio da neće izvršiti obvezu napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske,
- državljanin treće zemlje nije napustio EGP odnosno Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen rješenjem,
- je državljanin treće zemlje u državi članici EGP-a pravomoćno osuđen za teško kazneno djelo.

(3) U smislu stavka 1. ovoga članka, smatra se da državljanin treće zemlje onemogućava prisilno udaljenje ako je silom ili prijevarom onemogućio prepratu u svrhu prisilnog udaljenja u zemlju u koju ga se prisilno udaljava.“

Članak 74.

Iznad članka 134. dodaje se naslov koji glasi: „*Produljenje smještaja u centru*“.

Članak 134. mijenja se i glasi:

„Državljaninu treće zemlje se smještaj u centru može produljiti za još najviše 12 mjeseci ako:

1. je državljanin treće zemlje odbio dati osobne ili druge podatke i dokumente koji su potrebni za prisilno udaljenje ili je dao lažne podatke,
2. je državljanin treće zemlje na drugi način sprječavao ili odugovlačio prisilno udaljenje,
3. se opravdano očekuje dostava putnih i drugih dokumenata potrebnih za prisilno udaljenje koji su zatraženi od nadležnih tijela druge države.“

Članak 75.

Naslov iznad članka 135. mijenja se i glasi: „*Donošenje rješenja o smještaju u centar i pravni lijek*“.

Članak 135. mijenja se i glasi:

- „(1) Rješenje o smještaju u centar donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje.
- (2) Rješenje o produljenju smještaja donosi Ministarstvo.
- (3) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Prilikom dostave rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka državljanina treće zemlje će se obavijestiti o radnjama iz stavka 4. ovoga članka.
- (4) Odmah po donošenju rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka upravnom sudu će se dostaviti spise predmeta o smještaju u centar. Upravni sud će nakon usmene rasprave u roku od pet dana od dana dostave spisa predmeta donijeti odluku kojom se rješenje o smještaju ukida ili potvrđuje.
- (5) Ministarstvo će najkasnije deset dana prije proteka tri mjeseca od dana smještaja državljanina treće zemlje u centar dostaviti upravnom sudu spise predmeta o smještaju državljanina treće zemlje u centru. Upravni sud će u roku od deset dana od dana dostave spisa predmeta odlučiti treba li državljanina treće zemlje otpustiti iz centra.
- (6) Ministarstvo će odmah po donošenju rješenja iz stavka 2. ovoga članka dostaviti upravnom sudu spise predmeta o produljenju smještaja. Upravni sud će nakon usmene rasprave u roku od pet dana od dana dostave spisa predmeta donijeti odluku kojom se rješenje o produljenju smještaja ukida ili potvrđuje.
- (7) Ministarstvo će najkasnije deset dana prije proteka svaka tri mjeseca od dana produljenja smještaja u centru dostaviti upravnom sudu spise predmeta o smještaju državljanina treće zemlje u centru. Upravni sud će u roku od deset dana od dana dostave spisa predmeta odlučiti treba li državljanina treće zemlje otpustiti iz centra.
- (8) Za odlučivanje o rješenjima iz stavka 1. i 2. ovoga članka nadležan je upravni sud koji je nadležan za područje na kojem se nalazi centar.“

Članak 76.

Naslov iznad članka 136. mijenja se i glasi: „*Ovlast pretrage i uzimanja biometrijskih podataka i procjena starosne dobi*“.

Članak 136. mijenja se i glasi:

- „(1) U postupku prisilnog udaljenja ili smještaja u centar policijski službenici ovlaštteni su bez sudskog naloga izvršiti pretragu državljanina treće zemlje i predmeta koje državljanin treće zemlje nosi, u cilju pronalaska i oduzimanja sredstava pogodnih za napad, samoozljeđivanje ili bijeg. O oduzetim predmetima izdat će se potvrda.
- (2) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi, a nema ispravu o identitetu ili postoji sumnja u njegov identitet, te državljaninu treće zemlje u postupku prisilnog udaljenja, mogu se uzeti otisci prstiju, karakteristike šarenice oka i može ga se fotografirati, bez njegove privole. Državljanina treće zemlje će se obavijestiti o svrsi uzimanja otisaka prstiju, karakteristike šarenice oka i fotografiranju.
- (3) Ako se u postupku donošenja odluke u vezi povratka sumnja u starosnu dob državljanina treće zemlje maloljetnika bez pratnje, pristupit će se postupku procjene starosne dobi.
- (4) Procjena starosne dobi provodi se temeljem dostupnih podataka o maloljetniku, na temelju mišljenja skrbnika maloljetnika. Ako su dostupni podaci nedovoljni, može se provesti medicinsko ispitivanje uz prethodnu pisanu suglasnost maloljetnika i skrbnika.
- (5) Medicinsko ispitivanje provode liječnici liječničkim pregledom, rendgen zuba, i/ili šake, uz puno poštivanje dostojanstva maloljetnika bez pratnje.
- (6) Maloljetnik bez pratnje i njegov skrbnik moraju biti pismeno obaviješteni na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumiju i na kojem mogu komunicirati, o načinu pregleda i

njegovim eventualnim posljedicama na zdravlje, mogućim posljedicama rezultata medicinskog ispitivanja na postupak povratka kao i posljedicama uskraćivanja suglasnosti iz stavka 4. ovoga članka.

(7) U slučaju neopravdanog uskraćivanja suglasnosti iz stavka 4. ovoga članka maloljetnik bez pratnje smatrat će se punoljetnim.

(8) Ako je potrebno, tijekom medicinskog ispitivanja maloljetniku bez pratnje osigurat će se prevoditelj za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

(9) Troškove medicinskog ispitivanja snosi Ministarstvo.

(10) Ako se nakon nalaza i mišljenja o provedenom medicinskom ispitivanju i dalje sumnja u starosnu dob, smatrat će se da je državljanin treće zemlje maloljetnik.“.

Članak 77.

Iznad članka 137. dodaje se naslov koji glasi: „*Pravila boravka državljanina treće zemlje*“.

Članak 137. mijenja se i glasi:

„(1) Državljanin treće zemlje ne smije napustiti centar bez odobrenja i dužan je pridržavati se pravila boravka u centru.

(2) Pravila boravka državljanina treće zemlje u centru propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom.“.

Članak 78.

Naslov iznad članka 138. mijenja se i glasi: „*Stroži policijski nadzor*“.

Članak 138. mijenja se i glasi:

„(1) Stroži policijski nadzor obuhvaća ograničenje slobode kretanja državljanina treće zemlje u centru.

(2) Stroži policijski nadzor može se odrediti ako državljanin treće zemlje:

1. bez odobrenja napusti centar ili ako postoji opravdana sumnja da će pokušati napustiti centar,

2. fizički napadne druge državljane trećih zemalja, ovlaštene službenike ili ostale zaposlenike,

3. pokuša samoozljeđivanje,

4. se nedolično ponaša, grubo vrijeđa i omalovažava druge državljane trećih zemalja, ovlaštene službenike ili ostale zaposlenike po bilo kojoj osnovi,

5. priprema ili izrađuje predmete za napad, samoozljeđivanje ili za bijeg iz centra,

6. se bavi pripremanjem opojnih tvari i sredstava u centru,

7. namjerno počini oštećenje odjevnih i drugih predmeta i sredstava koje je dobio na korištenje u centru,

8. namjerno počini oštećenje tehničke i druge opreme u centru,

9. namjerno ometa rad tehničke opreme (audio-vizualne i svjetlosne) koja je postavljena u prostorije radi osiguravanja fizičke i tehničke zaštite,

10. uporno odbija zapovjedi policijskih službenika i ne poštuje važeće pravne propise,

11. na drugi način grubo krši odredbe pravila boravka u centru.

(3) Stroži policijski nadzor može se odrediti najdulje na vrijeme do sedam dana.

(4) O određivanju strožeg policijskog nadzora Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje donosi rješenje. Rješenje se može donijeti bez saslušanja ako to nije moguće zbog razloga na strani državljanina treće zemlje.

(5) Centar će odmah po donošenju rješenja iz stavka 4. ovoga članka, istoga dana ili, ako je rješenje doneseno u neradni dan upravnog suda, prvog sljedećeg dana koji je radni dan upravnog suda, dostaviti upravnom sudu spise predmeta o strožem policijskom nadzoru. Upravni sud će najkasnije prvog sljedećeg radnog dana upravnog suda donijeti odluku o ukidanju ili potrebi nastavka provođenja strožeg policijskog nadzora.

(6) Centar će odmah prestati s provođenjem strožeg policijskog nadzora kada prestanu razlozi iz stavka 2. ovoga članka ili kada to naloži upravni sud.

(7) Ako upravni sud odluči da je potrebno nastaviti s provođenjem strožeg policijskog nadzora, a centar ne postupi sukladno stavku 6. ovoga članka, nakon proteka svakih sedam dana provođenja strožeg policijskog nadzora postupit će se na način kako je propisano stavkom 5. ovoga članka.“.

Članak 79.

Iza članka 138. dodaju se naslovi iznad članka i članci 138.a, 138.b, 138.c, 138.d, 138.e, 138.f, 138.g i 138.h koji glase:

„Otpust i ponovni smještaj u centar

Članak 138.a

(1) Državljanina treće zemlje će se bez odgode otpustiti iz centra ako:

- uvjeti za smještaj u centar iz članka 131., 133. i 134. ovoga Zakona više nisu ispunjeni,
- se opravdano očekuje da se državljanina treće zemlje neće moći prisilno udaljiti u roku iz članka 133. i 134. ovoga Zakona.

(2) Državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka koji je bio smješten u centru u ukupnom trajanju od 18 mjeseci može se ponovno smijesiti u centar ako se zbog promijenjenih okolnosti opravdano očekuje da će se državljanina treće zemlje moći prisilno udaljiti i ispunjeni su uvjeti za smještaj u centar iz članka 131., 133. i 134. ovoga Zakona.

Smještaj maloljetnika i obitelji u centru

Članak 138.b

(1) Maloljetni državljanin treće zemlje bez pratnje u pravilu će se smjestiti u objekte ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(2) Maloljetni državljanin treće zemlje bez pratnje i maloljetni državljanin treće zemlje u pratnji članova njegove obitelji mogu se smjestiti u centar samo ako prisilno udaljenje nije moguće osigurati na drugi način i na najkraće potrebno vrijeme.

(3) Državljanina treće zemlje iz stavka 2. ovoga članka smjestit će se u centru odvojeno od ostalih državljanina trećih zemalja.

(4) Članovima obitelji u centru osigurati će se odvojeni smještaj koji jamči odgovarajuću privatnost.

(5) Stroži policijski nadzor ne može se odrediti maloljetniku.

(6) Maloljetniku u centru osigurava se mogućnost bavljenja slobodnim aktivnostima, uključujući igru i rekreaciju u skladu s njegovom dobi.

(7) Ako zbog velikog broja državljanina trećih zemalja u duljem vremenskom razdoblju nije moguće osigurati zasebne prostorije, članove iste obitelji smjestit će se u centru bez obzira na uvjete iz stavka 4. ovoga članka.

(8) O početku primjene te prestanku uvjeta za primjenu mjere iz stavka 7. ovoga članka bez odgode će se obavijestiti Europska komisija.

Naknada troškova prisilnog udaljenja od državljanina treće zemlje

Članak 138.c

(1) Državljanin treće zemlje dužan je snositi troškove smještaja u centru i druge troškove koji nastanu prilikom njegovog prisilnog udaljenja.

(2) Radi naplate troškova prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje će se oduzeti novčana sredstva, o čemu se izdaje potvrda.

(3) Novčana sredstva koja su oduzeta državljaninu treće zemlje koriste se za podmirenje troškova njegovog prisilnog udaljenja.

(4) Radi osiguranja prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje mogu se privremeno zadržati putne i druge isprave te putne karte, o čemu se izdaje potvrda.

(5) Obrazac potvrde o troškovima prisilnog udaljenja, obrazac potvrde o oduzetim novčanim sredstvima te način izračuna troškova prisilnog udaljenja propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom.

Naknada troškova prisilnog udaljenja od drugih osoba

Članak 138.d

(1) Ako državljanin treće zemlje nema sredstva za troškove iz članka 138. c stavka 1. ovoga Zakona, troškove snosi:

1. fizička ili pravna osoba koja je državljanina treće zemlje protuzakonito prebacila ili pokušala prebaciti preko državne granice odnosno koja je državljaninu treće zemlje pomogla ili pokušala pomoći da nezakonito prijeđe državnu granicu, tranzitira ili boravi,

2. fizička ili pravna osoba koja se obvezala da će snositi troškove državljanina treće zemlje za vrijeme njegovog boravka,

3. prijevoznik koji nije odveo državljanina treće zemlje u skladu s člankom 41. ovoga Zakona,

4. poslodavac koji je zaposlio državljanina treće zemlje suprotno odredbama ovoga Zakona,

5. organizator turističkih ili poslovnih putovanja iz članka 42. ovoga Zakona.

(2) Obveza podmirenja troškova postoji i u slučaju kada državljanin treće zemlje nije prisilno udaljen, osim ako je ukinuto rješenje o protjerivanju.

(3) Ministarstvo će donijeti rješenje o visini troškova prisilnog udaljenja iz stavka 1. ovoga članka. Protiv rješenja o visini troškova prisilnog udaljenja nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Zastara izvršenja naplate troškova prisilnog udaljenja nastupa nakon pet godina računajući od dana izdavanja potvrde o troškovima prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje, odnosno od dana izvršnosti rješenja iz stavka 3. ovoga članka.

Privremena odgoda prisilnog udaljenja

Članak 138.e

- (1) Prisilno udaljenje će se privremeno odgoditi ako postoje razlozi za zabranu prisilnog udaljenja iz članka 126. ovoga Zakona ili ako je sud odgodio izvršenje rješenja o protjerivanju i/ili rješenja o povratku.
- (2) Prisilno udaljenje može se privremeno odgoditi ako državljaninu treće zemlje nije utvrđen identitet, zbog nemogućnosti prijevoza, ako bi prilikom izvršenja nastupile ozbiljne teškoće zbog zdravstvenog stanja državljanina treće zemlje ili postoje drugi razlozi zbog kojih državljanina treće zemlje nije moguće prisilno udaljiti.
- (3) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja odredit će se vrijeme privremene odgode, koje ne može biti dulje od jedne godine.
- (4) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, državljaninu treće zemlje mogu se odrediti obveze iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona.
- (5) Državljaninu treće zemlje na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja ne prestaje obveza napuštanja EGP-a, odnosno Republike Hrvatske.
- (6) Privremena odgoda prisilnog udaljenja će se ukinuti ako su prestali razlozi za privremenu odgodu prisilnog udaljenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka ili se državljanin treće zemlje ne pridržava obveza iz stavka 4. ovoga članka. Za donošenje rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja nije potrebno provesti saslušavanje državljanina treće zemlje.

Donošenje rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i pravni lijek

Članak 138.f

- (1) Rješenje o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenje o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje. Rješenje se donosi po službenoj dužnosti.
- (2) Protiv rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Prestanak privremene odgode prisilnog udaljenja

Članak 138.g

- (1) Privremena odgoda prisilnog udaljenja prestaje:
1. protekom vremena na koje je državljaninu treće zemlje određena privremena odgoda prisilnog udaljenja,
 2. ukidanjem rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja,
 3. ako je državljaninu treće zemlje boravak postao zakonit.
- (2) Državljanina treće zemlje iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka prisilno će se udaljiti odnosno smjestiti u centar.

Dostava podataka

Članak 138.h

Osobni podaci državljanina trećih zemalja o mjerama za osiguranje povratka mogu se dostaviti državi u koju državljanina treće zemlje treba prisilno udaljiti ili na drugi način vratiti i državi kroz koju državljanin treće zemlje treba tranzitirati tijekom prisilnog udaljenja i vraćanja.“

Članak 80.

Naslov glave VII. mijenja se i glasi: „VII. ISPRAVE DRŽAVLJANINA TREĆE ZEMLJE“.

Članak 139. mijenja se i glasi:

„(1) Državljanin treće zemlje dužan je nositi i na zahtjev službene osobe dati na uvid valjanu stranu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu, dozvolu boravka ili drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju.

(2) Državljanin treće zemlje dužan je na zahtjev službene osobe dati na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice.

(3) Državljanin treće zemlje koji nema ispravu iz stavka 1. ovoga članka dužan je na zahtjev policijskog službenika dati osobne podatke.

(4) Državljanin treće zemlje ne smije svoje isprave dati drugome da se njima služi, odnosno ne smije se služiti nevažećom ili drugom nevaljanom ispravom ili tuđom ispravom kao svojom.“.

Članak 81.

U članku 141.a stavku 3. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 82.

Iznad članka 147. dodaje se naslov koji glasi: *Prijava smještaja državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku*“.

Članak 147. mijenja se i glasi:

„(1) Smještaj državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku dužna je prijaviti pravna i fizička osoba koja je državljaninu treće zemlje pružila smještaj u roku od jednog dana od dolaska državljanina treće zemlje na smještaj.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuje se i na:

1. zdravstvene ustanove koje primaju državljanina treće zemlje na liječenje,

2. turističke zajednice i druge osobe koje su zaprimile prijavu smještaja državljanina treće zemlje ili obavljaju prijavu smještaja državljanina treće zemlje temeljem ugovornog odnosa s obveznikom prijave iz stavka 1. ovoga članka,

3. pružatelje usluge veza u luci kada je državljanin treće zemlje smješten na plovilu.

(3) Turističke zajednice i druge osobe iz stavka 2. točke 2. ovoga članka dužne su policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji dostaviti prijavu u roku od jednog dana od zaprimanja prijave od obveznika prijave iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ako se obveznik prijave iz stavka 1. ovoga članka u trenutku dolaska državljanina treće zemlje na smještaj ne nalazi u Republici Hrvatskoj ili se prijava smještaja iz drugog razloga ne može obaviti u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, državljanin treće zemlje na kratkotrajnom boravku dužan je sam prijaviti svoj smještaj u roku od dva dana od ulaska u Republiku Hrvatsku odnosno od promjene smještaja.

(5) Prijava se podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, a može se izvršiti i u elektroničkom obliku, putem web servisa.

(6) Prijava državljanina treće zemlje koji će biti smješten na plovilu podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji nadležnoj za kontrolu državne granice u luci u kojoj se obavlja granična kontrola ako državljanin treće zemlje ulazi plovilom na kojem će biti smješten odnosno policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu ukrcanja državljanina treće zemlje.

(7) Obveznici prijave smještaja iz stavka 1., 2. i 4. ovoga članka dužni su u obrascu prijave smještaja državljanina treće zemlje navesti i datum odjave, dati potpune i točne podatke, te u roku od jednog dana dostaviti obavijest o svakoj promjeni podataka.

(8) Ako obveznik prijave smještaja iz stavka 7. ovoga članka nije naveo datum odjave, niti je prijavu smještaja naknadno odjavio, prijava smještaja važi 90 dana, ako nije u suprotnosti s člankom 45. ovoga Zakona.

(9) Odredbe ovoga članka ne odnose se na članove posade teretnih i putničkih brodova koji su smješteni na brodu.

(10) Odredbe prijave smještaja državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku na odgovarajući način primjenjuju se i na državljanina treće zemlje na privremenom i stalnom boravku ako prijavu vrši osoba iz članka 150. stavka 1. ovoga Zakona.“.

Članak 83.

U članku 153. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na članove obitelji državljanina država članica EGP-a primjenjuju se i na članove obitelji hrvatskih državljanina koji su državljani država članica EGP-a.“.

Članak 84.

U članku 157. stavku 2. riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 85.

U članku 159. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Državljaninu države članice EGP-a kojem je bez njegove krivnje prestao ugovor o radu sklopljen na određeno vrijeme kraće od jedne godine i prijavljen je kao nezaposlena osoba kod nadležne službe ili ako je u prvih 12 mjeseci rada u Republici Hrvatskoj ostao bez posla ne vlastitom krivnjom i prijavljen je kao nezaposlena osoba, zadržava status radnika ili samostalnog djelatnika šest mjeseci nakon prestanka zaposlenja.“.

Članak 86.

U članku 160. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. pohada strukovnu izobrazbu ili je upisan na visoko učilište u Republici Hrvatskoj, dolazi u okviru razmjene studenata odnosno mobilnosti mladih ili dolazi na stručnu praksu putem ovlaštene organizacije te na temelju međunarodnih ili međusveučilišnih sporazuma,“.

Članak 87.

Naslov iznad članka 162. mijenja se i glasi: „*Članovi obitelji državljanina države članice EGP-a*“.

Članak 162. mijenja se i glasi:

„(1) Član obitelji državljanina države članice EGP-a, u smislu ovoga Zakona, je:

1. bračni drug,
2. izvanbračni drug i osoba u trajnoj vezi ako iste traju 3 godine ili kraće ako se iz drugih okolnosti može utvrditi postojanost trajne veze,
3. srodnik državljanina države članice EGP-a te njegovog bračnog ili izvanbračnog druga ili osobe u trajnoj vezi po krvi u uspravnoj liniji nishodno, do navršene 21 godine života,
5. posvojenik i pastorak državljanina države članice EGP-a ili njegovog bračnog ili izvanbračnog druga ili osobe u trajnoj vezi, do navršene 21 godine života,
6. osoba iz točke 4. i 5. ovoga stavka starija od 21 godine života, koju je državljanin države članice EGP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug ili osoba u trajnoj vezi, dužan uzdržavati i stvarno ga uzdržava,
7. srodnik po krvi u uspravnoj liniji ushodno, kojeg je državljanin države članice EGP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug ili osoba u trajnoj vezi dužan uzdržavati i stvarno ga uzdržava,
8. drugi član obitelji državljanina države članice EGP-a ili njegovog bračnog ili izvanbračnog druga ili osobe u trajnoj vezi koji je u državi iz koje dolazi:
 - uzdržavani član obitelji državljanina države članice EGP-a,
 - član kućanstva državljanina države članice EGP-a ili
 - zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga ovisan o osobnoj skrbi državljanina države članice EGP-a.“

Članak 88.

U članku 163. stavku 2. riječi: „policajska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 89.

U članku 165. stavku 2. riječi: „policajska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 90.

U članku 170. riječi: „policajske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 91.

Naslov iznad članka 171. mijenja se i glasi: „*Zadržavanje prava privremenog boravka člana obitelji državljanina države članice EGP-a*“.

Članak 171. mijenja se i glasi:

„(1) Član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji je i sam državljanin države članice EGP-a, u slučaju smrti državljanina države članice EGP-a ili njegova odlaska iz Republike Hrvatske, zadržava pravo privremenog boravka.

(2) Član obitelji državljanina države članice EGP-a koji nije državljanin države članice EGP-a u slučaju smrti državljanina države članice EGP-a s kojim je boravio najmanje godinu dana u Republici Hrvatskoj, zadržava pravo privremenog boravka.

(3) Djeca državljanina države članice EGP-a i drugi roditelj koji skrbi o djeci, bez obzira na državljanstvo, zadržavaju pravo na privremeni boravak u slučaju da državljanin države članice EGP-a umre ili napusti Republiku Hrvatsku, ako djeca borave u Republici Hrvatskoj i upisana su u obrazovnu ustanovu, do završetka školovanja.

(4) U slučaju razvoda ili poništenja braka, član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji je i sam državljanin države članice EGP-a, zadržava pravo privremenog boravka.

(5) U slučaju razvoda ili poništenja braka, član obitelji državljanina države članice EGP-a koji nije državljanin države članice EGP-a, zadržava pravo na privremeni boravak:

1. ako je prije pokretanja razvoda ili poništenja braka brak trajao najmanje 3 godine, pri čemu najmanje jednu godinu u Republici Hrvatskoj,

2. u slučaju izvršavanja roditeljske skrbi nad maloljetnim djetetom državljaninom države članice EGP-a koje mu je dogovorom bračnih drugova ili sudskom odlukom dano na skrb ili odgoj,

3. ako dogovorom bračnih drugova ili odlukom suda ima pravo viđanja maloljetnog djeteta, ako je sud odlučio da se viđanje maloljetnog djeteta mora obaviti u Republici Hrvatskoj, i to toliko dugo koliko je to potrebno,

4. zbog iznimno teških okolnosti kao što je obiteljsko nasilje.

(6) Prije stjecanja prava na stalni boravak član obitelji dokazat će da:

- je radnik ili samostalni djelatnik ili

- ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje ostalih članova obitelji kako ne bi tijekom boravka u Republici Hrvatskoj postali teret za sustav socijalne skrbi i zdravstveno osiguranje ili

- je član obitelji osobe koja ispunjava uvjete iz podstavka 1. ili 2. ovoga stavka.

(7) Članovi obitelji zadržavaju svoje pravo boravka isključivo na osobnoj osnovi.

(8) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na osobe u izvanbračnoj zajednici, odnosno trajnoj vezi.“.

Članak 92.

U članku 172. stavku 1. točki 5. na kraju rečenice zarez se zamjenjuje točkom.

Točka 6. briše se.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. točke 5. ovoga članka privremeni boravak članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a neće prestati ako je:

- izvan Republike Hrvatske boravio zbog obvezne vojne službe ili

- jednokratno izbivao do 12 uzastopnih mjeseci iz opravdanih razloga kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, obrazovanje, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu članicu EGP-a ili treću zemlju.“.

Dosadašnji stavak 2. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Rješenje o prestanku privremenog boravka donosi Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.“.

Članak 93.

U članku 173. stavku 5. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 94.

Članak 174. mijenja se i glasi:

„(1) Iznimno od članka 173. stavka 1. ovoga Zakona, pravo na stalni boravak ostvaruje:

1. radnik ili samostalni djelatnik koji je prestao s radom i koji ima uvjete za starosnu mirovinu u Republici Hrvatskoj ili je prijevremeno umirovljen, a u Republici Hrvatskoj je bio zaposlen najmanje prethodnih 12 mjeseci i neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj dulje od tri godine,

2. radnik ili samostalni djelatnik koji je zbog trajne nesposobnosti za rad prestao s radom u Republici Hrvatskoj, a neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj dulje od dvije godine,

3. radnik ili samostalni djelatnik koji je prestao s radom u Republici Hrvatskoj zbog trajne nesposobnosti za rad koja je posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, na temelju koje je u Republici Hrvatskoj ostvarena puna ili djelomična invalidska mirovina, neovisno o trajanju boravka u Republici Hrvatskoj,

4. radnik ili samostalni djelatnik, koji je nakon tri godine neprekidnog zaposlenja i boravka u Republici Hrvatskoj, zaposlen u drugoj državi članici EGP-a, a zadržava boravište u Republici Hrvatskoj i svaki se dan ili najmanje jednom na tjedan vraća u Republiku Hrvatsku.

(2) Razdoblje zaposlenja radnika ili samostalnog djelatnika koji radi na području druge države članice EGP-a, smatrat će se kao vrijeme provedeno u Republici Hrvatskoj za ostvarivanje prava iz stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga članka.

(3) Razdoblje nezaposlenosti evidentirano pri nadležnom zavodu za zapošljavanje do kojeg je došlo ne vlastitom krivnjom radnika, te razdoblje privremene spriječenosti za rad zbog bolesti, ozljede ili nesreće, smatra se razdobljem zaposlenja.

(4) Radnik ili samozaposlena osoba iz stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga članka, čiji bračni ili izvanbračni drug ili osoba u trajnoj vezi s kojim zajedno boravi u Republici Hrvatskoj ima hrvatsko državljanstvo ili mu je hrvatsko državljanstvo prestalo nakon zaključenja braka, stalni boravak odobrit će se bez obzira na trajanje boravka i zaposlenja u Republici Hrvatskoj.“.

Članak 95.

U članku 175. stavku 1. točki 2. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom te se dodaje točka 3. koja glasi:

„3. ako odjavi boravak iz Republike Hrvatske.“.

U stavku 2. riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje.“.

Članak 96.

U članku 177. riječi: „državljanin države članice EGP-a“ u odgovarajućem padežu zamjenjuju se riječima: „radnik ili samozaposleni djelatnik“ u odgovarajućem padežu.

Članak 97.

U članku 178. stavku 5. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 98.

U članku 179. stavku 1. točki 2. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom te se dodaje točka 3. koja glasi:

„3. odjavi boravak iz Republike Hrvatske.“.

U stavku 2. riječi: „policajska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje.“.

Članak 99.

Iza članka 179. dodaje se naslov i članak 179.a koji glase:

*„Ograničenje ulaska i boravka državljanina države članice EGP-a
i člana njegove obitelji*

Članak 179.a

- (1) Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji može se ograničiti pravo ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ako predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.
- (2) Ograničenje iz stavka 1. ovoga članka ne smije se temeljiti na gospodarskim razlozima.
- (3) Ograničenje iz stavka 1. ovoga članka odredit će se ako ponašanje državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji predstavlja stvarnu, trenutnu i ozbiljnu opasnost za temeljni interes društva, u skladu s načelom razmjernosti.
- (4) Postojanje samo ranije osuđujuće presude zbog počinjenog kaznenog djela ne smatra se razlogom za ograničenje iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Okolnosti koje nisu u uskoj vezi s konkretnim slučajem ili razlozi u svrhu generalne prevencije, ne smatraju se razlozima za ograničenje iz stavka 1. ovoga članka.
- (6) Prilikom izdavanja potvrde o prijavi privremenog boravka ili izdavanja boravišne iskaznice državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji, a najkasnije tri mjeseca od ulaska u Republiku Hrvatsku, od države članice EGP-a čiji je državljanin ili po potrebi i od druge države članice EGP-a može se zahtijevati da dostavi podatke iz kaznene evidencije.
- (7) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa će na zahtjev države članice EGP-a dostaviti podatke iz kaznene evidencije za državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji, ako je to potrebno u svrhu ograničenja iz stavka 1. ovoga članka. Podaci će se dostaviti u roku od dva mjeseca od zaprimanja zahtjeva.“.

Članak 100.

Naslov iznad članka 180. mijenja se i glasi: „*Protjerivanje državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji*“.

Članak 180. mijenja se i glasi:

„(1) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji može se protjerati ako predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnosti ili javno zdravlje.

(2) Prilikom donošenja rješenja o protjerivanju državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji uzet će se u obzir duljina boravka, starosna dob, zdravstveno stanje, obiteljske i gospodarske prilike, stupanj njegove socijalne i kulturne integracije u Republici Hrvatskoj te njegove veze s državom podrijetla.

(3) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koji je na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj, može se protjerati samo ako postoje ozbiljni razlozi zaštite javnog poretka ili nacionalne sigurnosti.

(4) Državljanina države članice EGP-a koji je u prethodnih deset godina boravio u Republici Hrvatskoj ili koji je maloljetan, može se protjerati samo iz nužnih razloga zaštite nacionalne sigurnosti.

(5) Maloljetnog državljanina države članice EGP-a iz stavka 4. ovoga članka može se protjerati samo ako je protjerivanje u najboljem interesu djeteta sukladno Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta od 20. studenog 1989. godine.

(6) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji može se protjerati zbog počinjenog kaznenog djela samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 179.a ovoga Zakona i stavka od 1. do 5. ovoga članka. Protjerivanje se ne smatra kaznom ili pravnom posljedicom kazne zatvora.

(7) Rok za odlazak u državu članicu EGP-a državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji u pravilu ne smije biti kraći od 30 dana. Rok se ne mora odrediti ako se rješenje o protjerivanju donosi jer državljanin EGP-a i član njegove obitelji:

- predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost kako je navedeno u stavku 4. ovoga članka,
- je počinio kazneno djelo ili prekršaj koji su povezani s nasiljem,
- je ponovno počinio kazneno djelo ili prekršaj,
- nije napustio Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen rješenjem.

(8) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji ne može se protjerati ako se bolest koja ugrožava javno zdravlje pojavila tri mjeseca nakon ulaska u Republiku Hrvatsku.

(9) Ako postoji ozbiljna sumnja da državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji boluje od bolesti iz stavka 8. ovoga članka, u roku od tri mjeseca od ulaska u Republiku Hrvatsku može se zatražiti da se podvrgnu besplatnom liječničkom pregledu. Navedeni liječnički pregled provest će se na individualnoj procjeni svakog pojedinačnog slučaja.

(10) Podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi ne smatra se razlogom za protjerivanje.

(11) Protiv rješenja o protjerivanju koje donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.“.

Članak 101.

Članak 181. mijenja se i glasi:

„(1) Nezakoniti boravak državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji je boravak u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji može boraviti u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka ako je potrebno da u postupku osobno iznese svoju obranu.

(3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji kojem je zabranjen ulazak i boravak može nakon proteka razumnog roka ovisno o okolnostima, a najkasnije nakon proteka tri godine od početka računanja zabrane ulaska i boravka, podnijeti zahtjev za ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka.

(4) Zahtjev iz stavka 3. ovoga članka će se odobriti ako je došlo do značajne promjene okolnosti koje predstavljaju razlog za protjerivanje.

(5) Ako rješenje o protjerivanju državljanina države članice EGP-a ili člana njegove obitelji nije izvršeno u roku od dvije godine, utvrdit će da li postoje okolnosti iz članka 179. a stavka 1. i 3. ovoga Zakona i stavka 4. ovoga članka te ako se utvrdi da navedene okolnosti ne postoje rješenje o protjerivanju će se ukinuti.

(6) O izgledu i sadržaju obrasca naljepnice zabrane ulaska i boravka državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.“

Članak 102.

Članak 182. mijenja se i glasi:

„Na državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 101., članka 102. stavka 2. i 3., članka 103. stavka 1., 2., 6. i 7., članka 105. stavka 1. i 2., članka 106. stavka 1. i 3., članka 107., članka 110. stavka 1. i 2., članka 111. stavka 1., 5., 7. i 8., članka 112. stavka 1. i 3., članka 113. stavka 1., 2., 4. i 5., članka 115., članka 120., članka 122. stavka 1. i 9., članka 123. stavka 2., članka 126. te članci od 130. do 138.h ovoga Zakona.“

Članak 103.

Članak 183. mijenja se i glasi:

„(1) Potvrda o prijavi privremenog boravka odnosno isprava kojom se potvrđuje stalni boravak koje se izdaju državljaninu države članice EGP-a, te potvrda o podnesenom zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije i iskaznica za stalni boravak koje se izdaju članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a nisu preduvjet za ostvarivanje prava ili za obavljanje upravnih formalnosti, ako se svojstvo korisnika prava može dokazati nekim drugim dokaznim sredstvom.

(2) Prestanak važenja isprava iz stavka 1. ovoga članka ili istek strane osobne iskaznice ili strane putne isprave temeljem koje je državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji ušao u Republiku Hrvatsku i ishodio isprave iz stavka 1. ovoga članka ne predstavlja osnovu za protjerivanje.

(3) Punoljetan državljanin države članice EGP-a i punoljetan član njegove obitelji dužan je nositi i na zahtjev službene osobe dati na uvid stranu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu, boravišnu iskaznicu odnosno drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju.

(4) Punoljetan državljanin države članice EGP-a i punoljetan član njegove obitelji ne smije svoju ispravu dati drugome da se njome služi kao svojom, niti se služiti tuđom ispravom kao svojom.

(5) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a mora podnijeti zahtjev za izdavanje nove boravišne iskaznice u roku od 15 dana ako:

1. su se promijenili podaci o njegovom osobnom imenu, spolu, datumu rođenja,
2. ima stalni boravak, a promijenio je prebivalište u Republici Hrvatskoj ili ako ima privremeni boravak, a promijenio je boravište u Republici Hrvatskoj,
3. fotografija više ne odgovara izgledu osobe,
4. je protekao rok važenja,
5. je oštećena ili iz bilo kojega drugog razloga ne služi svrsi.

(6) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji mora vratiti boravišnu iskaznicu u roku od 15 dana od dana kada:

1. se iseljava,
2. mu je prestao boravak,
3. stekne hrvatsko državljanstvo.

(7) Boravišnu iskaznicu iz stavka 6. ovoga članka poništiti će policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(8) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužan je policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji bez odgode prijaviti nestanak boravišne iskaznice, o čemu se izdaje potvrda.

(9) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji u inozemstvu izgubi ili na drugi način ostane bez boravišne iskaznice dužan je to bez odgode prijaviti najbližoj diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske, koji će o tome obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.“

Članak 104.

Iza članka 183. dodaje se naslov iznad članka 183. a, 183. b, 183. c i članci 183. a, 183. b i 183. c koji glase:

*„Boravište državljanina države članice EGP-a
i člana njegove obitelji*

Članak 183.a

(1) Boravište, u smislu ovoga Zakona je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj boravi državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji s privremenim boravkom.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji ima privremeni boravak dužan je prijaviti boravište odnosno promjenu boravišta u roku od 15 dana od dana dolaska u mjesto i na adresu boravišta, ako u tom mjestu namjerava boraviti dulje od tri mjeseca.

*Prebivalište državljanina države članice EGP-a
i člana njegove obitelji*

Članak 183.b

(1) Prebivalište, u smislu ovoga Zakona je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom trajno nastanio. Boravište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj gdje državljanin države članice EGP-a i

član njegove obitelji sa stalnim boravkom privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanio.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom dužan je prijaviti prebivalište te promjenu prebivališta u roku od 15 dana od dana nastanjenja u mjestu i na adresi prebivališta.

(3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom dužan je u roku od 15 dana od dana dolaska u mjesto i na adresu boravišta, prijaviti boravište u mjestu gdje namjerava boraviti dulje od tri mjeseca. Boravište se može prijaviti do godine dana.

(4) Ako državljani države članice EGP-a i član njegove obitelji iz stavka 3. ovoga članka u mjestu i na adresi prijavljenog boravišta namjerava boraviti i nakon isteka roka od godine dana, dužan je u roku od 15 dana od isteka toga roka produžiti prijavu boravišta, s time da boravište ne može trajati dulje od dvije godine.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, boravište državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koji se obrazuje ili koji u mjestu boravišta obavlja poslove koji nisu trajnog karaktera, kao i državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji smještenog u raznim ustanovama, vjerskim zajednicama i drugim pravnim osobama, udomiteljskim obiteljima i kod drugih fizičkih osoba može trajati koliko traje obrazovanje, zaposlenje ili smještaj u ustanovama, drugim pravnim osobama i kod fizičkih osoba o čemu se prilaže odgovarajuća dokumentacija.

Prijava boravišta i prebivališta

Članak 183.c

(1) Boravište i prebivalište prijavljuje se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.

(2) Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji na privremenom ili stalnom boravku koji mijenja boravište ili prebivalište, policijska uprava, odnosno policijska postaja će po službenoj dužnosti evidentirati odjavu prethodnog boravišta ili prebivališta.

(3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužan je prilikom prijave boravišta i prebivališta iz članka 183.a i 183.b ovoga Zakona dati točne i istinite podatke.“.

Članak 105.

U članku 191. stavku 5. točki 1. mijenja se i glasi:

"1. ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor za obavljanje visokokvalificiranih poslova za drugu osobu i pod njezinim vodstvom, u vremenskom trajanju od najmanje godinu dana, koji je zaključen s trgovačkim društvom, podružnicom, predstavništvom, obrtom, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom, zadrugom, udrugom ili ustanovom, registrirani u Republici Hrvatskoj,".

U stavku 6. riječi: „koja se isplaćuje u grani djelatnosti u kojoj se državljani treće države zapošljava“ brišu se.

Članak 106.

U članku 192. stavku 3. riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

U stavku 4. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 107.

U članku 197. stavku 4. riječi „policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje.“.

Članak 108.

U članku 205. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama članovima diplomatskih misija, odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona.“.

Članak 109.

Članak 207. mijenja se i glasi:

„(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na rad stranaca te uvjete rada i prava upućenih radnika obavljaju središnja tijela državne uprave nadležna za nadzor primjene propisa o radu i zaštiti na radu, prema posebnom propisu.

(2) Inspekcijski nadzor u dijelu koji se odnosi na obvezu prijave boravka stranaca provode policijski službenici Ministarstva.

(3) Kada se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je rad stranca protivan odredbama ovoga Zakona, protiv stranca, pravne ili fizičke osobe koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad, odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno stranca koji pruža usluge u ime inozemnog poslodavca, podnijet će se optužni prijedlog prekršajnom sudu, donijeti prekršajni nalog ili obvezni prekršajni nalog.

(4) Iznimno, od stavka 3. ovoga članka protiv stranca odnosno poslodavca neće se podnijeti optužni prijedlog ako Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje u propisanom roku ne odluči o zahtjevu iz članka 53. stavka 3., članka 75.b stavka 4. i članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Poslove upravnog nadzora nad provedbom ovog Zakona obavlja Ministarstvo.

(6) Upravni nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava upućenih radnika obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove rada ako drugim zakonom nije drukčije određeno.“.

Članak 110.

U članku 208. stavku 2. riječi: „od 2 dana“, zamjenjuju se riječima: „od pet dana“.

Članak 111.

Članak 220. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac – pravna osoba koji:

1. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni smještaja (članak 75. a stavak 7.),
 2. ne sklopi ugovor ili nema drugu odgovarajuću potvrdu sa državljaninom treće zemlje čije usluge koristi (članak 85. stavak 1.),
 3. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),
 4. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta (članak 148. stavak 4.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac – fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja:
1. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni smještaja (članak 75.a stavak 7.),
 2. ne sklopi ugovor ili nema drugu odgovarajuću potvrdu sa državljaninom treće zemlje čije usluge koristi (članak 85. stavak 1.),
 3. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),
 4. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta (članak 148. stavak 4.).
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje koji:
1. se služi putnom ispravom s kojom nije ušao u Republiku Hrvatsku ili nije izašao s putnom ispravom s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku (članak 3.),
 2. ne podnese zahtjev za odobrenje privremenog boravka za dijete u zakonskom roku (članak 51. stavak 1.),
 3. nije podnio zahtjev za produženje privremenog boravka u roku od 60 dana prije isteka roka važećeg privremenog boravka (članak 53. stavak 1.),
 4. boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi radi koje mu je odobren privremeni boravak (članak 72. stavak 1. točka 5.),
 5. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni smještaja (članak 75.a stavak 7.),
 6. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),
 7. se nije prijavio kako je određeno rješenjem o povratku (članak 102. stavak 3.),
 8. na zahtjev službene osobe ne da na uvid ispravu ili je ne nosi sa sobom (članak 139. stavak 1.),
 9. u propisanom roku ne ishodi dozvolu boravka (članak 141.),
 10. u propisanom roku ne podnese zahtjev za zamjenu dozvole boravka (članak 142. stavak 2.),
 11. ne vrati dozvolu boravka (članak 143.),
 12. ne prijavi gubitak, nestanak ili krađu isprava (članak 144.),
 13. ne prijavi smještaj u propisanom roku (članak 147. stavak 4.),
 14. na obrascu prijave ne navede potpune i točne podatke (članak 147. stavak 7.),
 15. u propisanom roku ne dostavi obavijest o svakoj promjeni podataka (članak 147. stavak 7.),
 16. u propisanom roku ne prijavi boravište ili prebivalište (članak 148. stavak 1. i 2.),
 17. u propisanom roku ne odjavi adresu stanovanja, boravište odnosno prebivalište (članak 149.),
 18. za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj nosi stranu vojnu, policijsku ili carinsku odoru suprotno odredbama članka 151. i 152. ovoga Zakona.“.

Članak 112.

Članak 221. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – pravna osoba koja nije obavijestila policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana »EU plava karta« (članak 193. stavak 3.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac – fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja nije obavijestila policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana »EU plava karta« (članak 193. stavak 3.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin države članice EGP-a ili član njegove obitelji koji:

1. boravi u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka (članak 181. stavak 1.),

2. u propisanom roku ne prijavi boravište ili prebivalište (članak 183.a stavak 2. i članak 183.b stavak 2., 3. i 4.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje nositelj »EU plave karte« koji:

1. u propisanom roku nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora te prestanku postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola boravka i rada (članak 193. stavak 3.),

2. nije podnio zahtjev za produženje dozvole boravka i rada »EU plave karte« u roku od 30 dana prije isteka roka važeće dozvole boravka i rada (članak 194. stavak 1.),

3. nije podnio zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada »EU plave karte« u roku od 8 dana (članak 195. stavak 1.),

4. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni zaposlenja (članak 195. stavak 2.).

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a koji u propisanom roku ne podnese zahtjev za izdavanje nove boravišne iskaznice (članak 183. stavak 5.).

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji u propisanom roku ne vrati boravišnu iskaznicu (članak 183. stavak 6.).

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin države članice EGP-a ili član njegove obitelji koji:

1. ne prijavi privremeni boravak u zakonskom roku odnosno ne podnese zahtjev za izdavanje „Boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije“ (članak 157. stavak 1. i članak 169. stavak 2.),

2. uz sebe nema ispravu odnosno službenoj osobi odbije dati na uvid ispravu (članak 183. stavak 3.).”.

Članak 113.

Članak 222. mijenja se i glasi:

„(1) Kaznom zatvora do 60 dana ili novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje koji:

1. se zadržava dulje od predviđenog vremena na pograničnom području kako je određeno bilateralnim međunarodnim ugovorom na temelju kojeg se izdaje pogranična propusnica ili dozvola za jednokratni prelazak granice (članak 4. stavak 2.),
 2. je napustio centar bez odobrenja ili se nije pridržavao pravila boravka u centru (članak 137. stavak 1.),
 3. se ne pridržava obveza koje su mu određene (članak 103. stavak 7., članak 132., članak 138. e stavak 4.),
 4. onemogućiti prepratu u državu u koju ga se prisilno udaljava (članak 122. stavak 11.),
 5. na zahtjev službene osobe ne da na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice (članak 139. stavak 2.),
 6. nema ispravu i na zahtjev policijskog službenika ne da osobne podatke (članak 139. stavak 3.),
 7. svoje isprave da drugome da se njima služi, odnosno služi se nevaljanom ili tuđom ispravom kao svojom (članak 139. stavak 4.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj nezakonito boravi (članak 102. stavak 1. točka 1., 2., 3., 4. i 5.).“.

Članak 114.

Članak 223. mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje nositelj »EU plave karte« koji ne radi na poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad te ne radi samo kod onog poslodavca s kojim je zasnovao radni odnos (članak 193. stavka 1.).“.

Članak 115.

Članak 224. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranac koji radi bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada (članak 73. stavak 1.),

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranac koji ne radi na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada te ne radi samo kod onog poslodavca s kojim je zasnovao radni odnos (članak 73. stavak 5. ovoga Zakona).“.

Članak 116.

U članku 225. stavku 3. iza riječi: „pomaže“ dodaju se riječi: „ili pokuša pomoći“.

Stavak 6. briše se.

Dosadašnji stavak 7. koji postaje stavak 6. briše se.

Članak 117.

Članak 228. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako ne podnese izjavu o upućivanju prije početka upućivanja ili ako u propisanom roku ne prijavi promjenu podataka iz izjave (članak 89.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba u stranoj pravnoj osobi ako ne podnese izjavu o upućivanju prije početka upućivanja ili ako u propisanom roku ne prijavi promjenu podataka iz izjave (članak 89.).

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja stranom poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 5.000,00 kuna, a stranom poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u stranoj pravnoj osobi u iznosu od 500,00 kuna.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 31.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj za svakog stranca pravna osoba primatelj usluge ako zna ili je mogao znati da koristi rad upućenoga radnika koji nije zakonito zaposlen kod stranog poslodavca (članak 86. stavak 8.)

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 6.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj za svakog stranca fizička osoba primatelj usluga i odgovorna osoba u pravnoj osobi primatelju usluga ako zna ili je mogao znati da koristi rad upućenog radnika koji nije zakonito zaposlen kod stranog poslodavca (članak 86. stavak 8.).

(6) Za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja pravnoj osobi primatelju usluge u iznosu od 15.500,00 kuna za svakoga stranca, a fizičkoj osobi primatelju usluge i odgovornoj osobi u pravnoj osobi primatelju usluge u iznosu od 2.000,00 kuna za svakog stranca.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 31.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako ne ovlasti i ne imenuje osobu koja će tijekom razdoblja upućivanja na mjestu rada ili drugom jasno određenom ili dostupnom mjestu u Republici Hrvatskoj čuvati te na zahtjev nadležnoga tijela dati na uvid u papirnatom ili elektroničkom obliku preslike ugovora o radu ili drugoga akta kojim je zasnovan radni odnos, radnu dozvolu ili drugi akt kojim se dokazuje da je upućeni radnik zakonito zaposlen, obračun plaće iz kojeg su vidljivi svi elementi i način utvrđivanja iznosa plaće, dokaz o isplati plaće, evidenciju radnog vremena iz koje je vidljiv početak, trajanje i završetak radnog vremena te ostale dokaze potrebne za kontrolu i nadzor ili na zahtjev nadležnoga tijela ne dostavi prijevod tih dokumenata na hrvatski jezik te nadležnim tijelima ne pruži sve ostale potrebne informacije (članak 86. stavak 13.).

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 7. ovoga članka strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba u stranoj pravnoj osobi (članak 86. stavak 13.).

(9) Za prekršaj iz stavka 7. ovog članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja stranom poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 15.500,00 kuna, a stranom poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u stranoj pravnoj osobi u iznosu od 2.500,00 kuna.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 31.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako ne ovlasti i ne imenuje kontakt osobu koja će za vrijeme upućivanja biti ovlaštena u ime i za račun poslodavca surađivati s nadležnim tijelima te po potrebi primati i slati dokumente, zahtjeve, obavijesti i ostala pismena (članak 86. stavak 14.).

(11) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 10. ovoga članka strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba u stranoj pravnoj osobi (članak 86. stavak 14.).

(12) Za prekršaj iz stavka 10. ovog članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja stranom poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 15.500,00 kuna, a stranom

poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi strane pravne osobe u iznosu od 2.500,00 kuna.
(13) Novčanom kaznom u iznosu od 31.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako na zahtjev nadležnih tijela Republike Hrvatske ne dostavi dokumente iz članka 86. stavka 13. ovoga Zakona za razdoblje od pet godina nakon završetka upućivanja (članak 86. stavak 15).

(14) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 13. ovoga članka strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba u stranoj pravnoj osobi (članak 86. stavak 15.).

(15) Za prekršaj iz stavka 13. ovog članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja stranom poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 15.500,00 kuna, a stranom poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u stranoj pravnoj osobi u iznosu od 2.500,00 kuna.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 118.

(1) Privremeni boravci i potvrde o prijavi rada izdane sukladno Zakonu o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13) ostaju važiti do isteka roka na koji su izdani.

(2) Na državljane trećih zemalja - članove obitelji hrvatskih državljana koji su status stekli na temelju odredbi glave X. Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13) primjenjuju se odredbe glave V. i drugih glava Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13) koje se odnose na državljane trećih zemalja.

(3) Boravišne iskaznice izdane državljanima trećih zemalja - članovima obitelji hrvatskih državljana ostaju važiti do isteka roka, a u slučaju zamjene ili gubitka, izdat će se dozvola boravka s rokom važenja na koji je bila izdana boravišna iskaznica.

(4) Rokovi za napuštanje Republike Hrvatske određeni rješenjima koja su donesena do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13).

(5) Sigurnosne mjere protjerivanja stranca iz države i zaštitne mjere protjerivanja stranca iz države koje su izrečene do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13).

(6) Do sastavljanja popisa pružatelja pravne pomoći na temelju odredbi ovoga Zakona, besplatna pravna pomoć pruža se na temelju Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13).

Članak 119.

(1) Odredba članka 7. i 8. ovoga Zakona u dijelu koja se odnosi na utvrđivanje uvjeta za ulazak propisanim Zakonikom o schengenskim granicama neće se primjenjivati na unutarnjoj granici Republike Hrvatske nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

(2) Unutarnja granica iz stavka 1. ovoga članka je unutarnja granica određena odredbama Zakonika o schengenskim granicama.

Članak 120.

(1) Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnike iz članka 9., članka 24., članka 27., članka 40., članka 45., članka 52., članka 56., članka 57., članka 69., članka 70.,

članka 77., članka 79. i članka 101. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za rad donijet će pravilnike iz članka 34. i članka 35. ovoga Zakona u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ministar nadležan za vanjske poslove, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donijet će pravilnik iz članka 3. ovoga Zakona u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 121.

U cijelom tekstu Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13) riječi: „Zakon o azilu“ zamjenjuju se riječima: „poseban propis kojim se regulira međunarodna zaštita“ u odgovarajućem padežu, riječi: „raspoređeni radnik“ zamjenjuju se riječima: „upućeni radnik“ u odgovarajućem padežu, riječ „stranac“ zamjenjuje se riječima: „državljanin treće zemlje“ u odgovarajućem padežu, a riječi: „državljanin treće države“ zamjenjuju se riječima: „državljanin treće zemlje“ u odgovarajućem padežu.

Članak 122.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13).

Članak 123.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i objavi pročišćeni tekst Zakona o strancima.

Članak 124.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članka 79.f koji je dodan člankom 27. ovoga Zakona koji stupa na snagu danom stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Područje ulaska, boravka i rada stranaca u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13) koji se primjenjuje od 1. siječnja 2012. godine.

Zakon o strancima sadrži odredbe vezane za ulazak stranaca, vize, reguliranje radno-pravnog statusa, odredbe vezane za spajanje obitelji, srednjoškolsko obrazovanje i studiranje te znanstveno istraživanje u Republici Hrvatskoj, kao i posebne odredbe koje se odnose na državljane država članica Europskoga gospodarskog prostora i članove njihovih obitelji, odobrenje EU plave karte visokokvalificiranim strancima te reguliranje statusa stranaca koji imaju odobren stalni boravak u drugoj državi članici Europskog gospodarskog prostora.

Zakon o strancima usklađen je s ukupno 22 direktive, preporuke, odluke i rezolucije europske pravne stečevine. Dakle, kako je riječ o velikom broju odredaba važećeg Zakona o strancima koje su se usklađivale s pravnom stečevinom Europske unije ovim Prijedlogom Zakona žele se ukloniti određeni nedostaci važećeg zakonskog teksta uočenih tijekom provedbe Zakona o strancima te s tim u vezi izvršiti određena nomotehnička poboljšanja kako ne bi bilo dvojbi u primjeni pojedinih odredbi.

Nakon stupanja na snagu Zakona o strancima donesene su tri nove direktive: Direktiva 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (Tekst značajan za EGP), (rok za usklađivanje: 18.6.2016. godine), Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika (rok za usklađivanje: 30.09.2016.) i Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva (rok za usklađivanje: 29.11.2016.).

Direktivom 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) uspostavlja se zajednički okvir odgovarajućih odredbi, mjera i kontrolnih mehanizama potrebnih za bolju i ujednačeniju provedbu, primjenu i izvršavanje u praksi Direktive 96/71/EZ, uključujući mjere za sprečavanje i kažnjavanje svakog zloupotrebljavanja i zaobilaženja važećih pravila.

Direktivom 2014/36/EU određuju se uvjeti za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika i utvrđuju prava sezonskih radnika.

Direktivom 2014/66/EU utvrđuju se uvjeti za ulazak i boravak dulji od 90 dana na državnom području država članica te prava državljana trećih zemalja i njihovih članova obitelji u okviru premještaja unutar društva te uvjeti za ulazak i boravak kao i prava državljana trećih zemalja u državama članicama koje nisu država članica koja prva izda državljaninu treće zemlje dozvolu za osobu premještenu unutar društva na temelju te Direktive.

Slijedom navedenog, a radi potpunog usklađivanja Zakona o strancima s navedenim Direktivama i otklanjanja spomenutih nedostataka, potrebno je hitno donošenje predmetnog Zakona.

Naime, Europska komisija je obavijestila da su pokrenuti pre sudski postupci zbog povrede prava EU zbog neispunjavanja obveze prijenosa:

- Direktive 2014/67/EU o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“),

- Direktive 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika i

- Direktive 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva.

Osnovna pitanja koja se predlažu urediti Zakonom

U svrhu potpunog usklađivanja Zakona o strancima sa spomenutim direktivama predloženim Zakonom potrebno je:

- definirati pojmove sezonskog radnika i djelatnost koja ovisi o izmjeni godišnjih doba u skladu s Direktivom 2014/36/EU,

- propisati uvjete za reguliranje boravka i rada do 90 dana i duže od 90 dana te uvjete za izdavanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad, te razloge prestanka važenja i poništenja odobrenja za sezonski rad,

- definirati premještaj unutar društva i što se smatra skupinom trgovačkih društava u skladu s Direktivom 2014/66/EU,

- definirati tko se smatra upućenim radnikom, pod kojim uvjetima može obavljati poslove u Republici Hrvatskoj, osiguranje sudske zaštite i administrativne suradnje i informiranja,

- propisati uvjete za reguliranje boravka i rada osoba premještenih unutar društva (rukovoditelj, stručnjak i pripravnik), definirati poslove koje obavlja svaka od navedenih kategorija, uvjete za odobrenje kratkoročne i dugoročne mobilnosti, razloge za odbitak i poništenje dozvole za boravak i rad izdane premještenom radniku.

Također, radi otklanjanja spomenutih nedostataka predloženim Zakonom potrebno je:

- propisati da članovi obitelji hrvatskih državljana reguliraju status sukladno odredbama kojima se regulira status državljana trećih zemalja uz olakšano reguliranje statusa, budući da se Direktiva Vijeća 2004/38/EZ od 29.4.2004. o pravu državljana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice primjenjuje na sve građane Unije koji se useljavaju ili borave u državi članici različitoj od one koje su državljani i na članove njihovih obitelji koji ih prate ili im se pridružuju,

- predviđena je nova svrha privremenog boravka radi reguliranja statusa osoba u životnom partnerstvu, imajući u vidu Zakon o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, broj: 92/14),

- otkloniti nedostatke koji se odnose na dokazivanje visine dohotka od samostalnog rada za izdavanje dozvole za boravak i rad izvan godišnje kvote strancima koji se samozapošljavaju u vlastitom obrtu,

- preciznije definirati kategorije stranaca kojima se boravak odobren u određenu svrhu neće uračunati u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka,

- nomotehnički urediti članak koji propisuje uvjete za odobrenje stalnog boravka te odrediti da stranac dokazuje poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma polaganjem ispita koje provode visoka učilišta, srednjoškolske ustanove i ustanove za obrazovanje odraslih a koje, na temelju odobrenja ministarstva nadležnog za obrazovanje, izvode programe iz hrvatskog jezika,

- preciznije urediti prijavu smještaja stranca na kratkotrajnom boravku,

- detaljnije razraditi odredbe o odbijanju ulaska, odnosno izlaska stranaca iz Republike Hrvatske, kao i mjere koje se poduzimaju prema strancu koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj,

- definirati što se smatra nezakonitim boravkom stranca,
- definirati u kojim postupcima će se strancu koji nezakonito boravi i strancu koji boravi na kratkotrajnom boravku rješenje prevesti na jezik koji stranac razumije,
- navesti kategorije stranaca koje imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć, što ona obuhvaća, tko ju može pružati te u kojim slučajevima stranac nema pravo na istu,
- osigurati obavljanje promatranja prisilnih udaljenja u smislu članka 8. stavka 6. Direktive 2008/115/EZ,
- navesti razloge za smještaj stranca u Prihvatni centar za strance, definirati ovlast pretrage i uzimanja biometrijskih podataka te procjenu starosne dobi kao i naknadu troškova prisilnog udaljenja.

U glavi X. Zakona o strancima kojom se regulira ulazak, boravak i rad državljana države članice Europskoga gospodarskog prostora i članova njihovih obitelji potrebno je napraviti izmjene sukladno primjedbama zaprimljenim putem EU Pilota (uvjeti pod kojima članovi obitelji zadržavaju status u slučaju smrti, odlaska, razvoda ili poništenja braka odnosno prestanka izvanbračne zajednice, ostvarivanje prava na stalni boravak radnika ili samozaposlenog djelatnika te ograničenje ulaska i boravka državljana država članica EGP-a i članova njihovih obitelji iz razloga javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja).

Također, budući da važeći Zakon o strancima ne sadrži odredbe koje se odnose na isprave, prijavu i odjavu boravišta i prebivališta za navedene kategorije osoba, dodane su odredbe koje reguliraju navedena pitanja.

Sukladno naprijed unesenim izmjenama i dopunama, ažurirane su i prekršajne odredbe.

Posljedice koje će proistći donošenjem Zakona

Donošenjem predloženog Zakona omogućit će se reguliranje boravka i rada sezonskih radnika i osoba premještenih unutar društva na način kako je propisano Direktivom 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika i Direktivom 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva. Time će se i formalno uspostaviti pravni okvir za reguliranje boravka i rada sezonskih radnika i osoba premještenih unutar društva.

Također, omogućit će se uspostava zajedničkog okvira odgovarajućih odredbi, mjera i kontrolnih mehanizama potrebnih za bolju i ujednačeniju provedbu, primjenu i izvršavanje u praksi Direktive 96/71/EZ, uključujući mjere za sprečavanje i kažnjavanje svakog zloupotrebljavanja i zaobilaženja važećih pravila.

Otklanjanjem nedostataka uočениh u primjeni važećeg Zakona o strancima bit će olakšano reguliranje boravka i rada stranaca u Republici Hrvatskoj.

II. OBJAŠNJENJE ODREDBA PREDLOŽENOG ZAKONA

Člankom 1. se u članku 1. Zakona o strancima dodaju tri nove Direktive i to: Direktiva 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (Tekst značajan za EGP), Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika i Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva. Također, u članku 1. stavku 5. Zakona o strancima dodaju se nove Uredbe i to: Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29.5.1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 29. 5. 1995.), Uredba Vijeća (EZ) br. 539/2001 od 15. ožujka 2001. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (SL L 81, 21.3.2001.), Uredba Vijeća (EZ) br. 333/2002 od 18. veljače 2002. o jedinstvenom obliku obrazaca za unošenje vize koju države članice izdaju nositeljima putnih isprava koje država članica koja sastavlja obrazac ne priznaje (SL L 53, 23. 2. 2002.) i Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), s obzirom da se Zakonom o strancima uređuje i provedba navedenih Uredbi Europske unije.

Člankom 2. se u članku 2. Zakona o strancima mijenja definicija „sezonskog radnika“ i definicija „državljan treće zemlje“ i to radi njihova usklađivanja s naprijed navedenim Direktivama, te se također mijenja i definicija „visokoškolske kvalifikacije“. Također, ovim člankom se u članak 2. Zakona o strancima dodaju nove definicije i to definicija "treće zemlje", "dozvole boravka“, „djelatnosti koja ovisi o izmjeni godišnjih doba“, „premještaja unutar društva“, „skupine trgovačkih društava“, „dugotrajnog boravišta“, definicija „osoba s dugotrajnim boravištem“, definicije „opasnosti za javno zdravlje“, „povratka“ i "maloljetnika bez pratnje".

Člankom 3. se u Zakon o strancima dodaje novi stavak 3.a kojim se daje ovlast Ministarstvu nadležnom za vanjske poslove da izdaje posebne osobne iskaznice članovima diplomatskih misija, odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja, kao i ovlast ministru nadležnom za vanjske poslove da, u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove, donese pravilnik o vrsti, načinu izdavanja, obrascima posebnih osobnih iskaznica i obrascima zahtjeva za njezino izdavanje te o načinu vođenja evidencije o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama.

Člankom 4. se u članku 4. Zakona o strancima dodaje vremensko ograničenje kretanja državljanina treće zemlje na određenom području, sukladno bilateralnom međunarodnom ugovoru.

Člankom 5. se u članku 6. Zakona o strancima brišu riječi: „odobren privremeni boravak, stalni boravak ili“ i to s obzirom da izdavanje posebne putne isprave nije usklađivanje s pravnom stečevinom Europske unije pa je ocijenjeno da se posebna putna isprava može izdavati samo državljanima treće zemlje koji imaju supsidijarnu zaštitu odobrenu sukladno posebnom propisu, budući se državljanima treće zemlje koji imaju azil izdaje konvencijska putna isprava za azilante, a osobama bez državljanstva koji u Republici Hrvatskoj imaju privremeni ili stalni boravak izdaje se konvencijska putna isprava za apatriide.

Člankom 6. se u članku 8. Zakona o strancima brišu riječi "unutarnjih poslova u sjedištu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)“ imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva

unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12.,140/13., 50/14. i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09.).

Člankom 7. se u članku 35. važećeg Zakona o strancima propisuje da će se državljaninu treće zemlje odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku ako ispunjava uvjete propisane Zakonom o schengenskim granicama.

Člankom 8. se u članku 36. Zakona o strancima propisuje mogućnost da se državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete za ulazak u Republiku Hrvatsku ipak može odobriti ulazak ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, međunarodne obveze ili interes Republike Hrvatske o čemu se donosi rješenje.

Člankom 9. mijenja se članak 38. Zakona o strancima te se propisuje način odbijanja ulaska državljanina treće zemlje u Republiku Hrvatsku i pravni lijek protiv odluke o odbijanju ulaska.

Člankom 10. se u članku 39. Zakona o strancima dodaju riječi: „odnosno u EGP-u“ kako bi se nezakonitim ulaskom smatrao i ulazak ako državljanin treće zemlje ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj odnosno u Europskom gospodarskom prostoru.

Člankom 11. se mijenja članak 40. stavak 2. Zakona o strancima na način da se preciziraju razlozi zbog kojih će se državljaninu treće zemlje zabraniti izlazak iz Republike Hrvatske te se kao jedan od razloga dodaje i razlog da se državljaninu treće zemlje zabranjuje izlazak iz Republike Hrvatske ako ne posjeduje putnu ili drugu ispravu koja služi za ulazak u drugu državu, te u slučaju ako postoji zahtjev suda.

Člankom 12. se u članku 43. Zakona o strancima mijenja pozivanje na članke kojima se navode radnje koja se ne smatraju pomaganjem strancu u nezakonitom boravku (*obavijest državljaninu treće zemlje koji je nezakonito boravio i radio te besplatna pravna pomoć*), a zabrana se proširuje i na radnje pomaganja. Definirano je što se smatra pomaganjem koje je počinjeno iz humanitarnih razloga (spašavanje života, sprječavanje ozljeđivanja, pružanje hitne medicinske pomoći te pružanje humanitarne pomoći sukladno posebnom propisu).

Člankom 13. mijenja se članak 45. Zakona o strancima na način da se kratkotrajnim boravkom smatra boravak državljanina treće zemlje određen člankom 6. Zakonika o schengenskim granicama. Također, ovim člankom navode se kategorije državljanina treće zemlje čiji boravak se ne smatra kratkotrajnim boravkom (državljanin treće zemlje koji je nezakonito ušao, državljanin treće zemlje koji nema vizu ako mu je viza potrebna itd.).

Člankom 14. mijenja se članak 46. Zakona o strancima na način da se propisuju uvjeti za otkaz kratkotrajnog boravka, tko donosi rješenje o otkazu boravka te da se navedenim rješenjem određuje zabrana ulaska i boravka državljaninu treće zemlje kojem je otkazan kratkotrajni boravak te pravni lijek protiv navedenog rješenja.

Člankom 15. dodaje se nova svrha temeljem koje se može regulirati privremeni boravak, sukladno Zakonu o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, broj: 92/14).

Člankom 16. mijenja se članak 48. Zakona o strancima na način da se članovima uže obitelji hrvatskih državljanina odnosno životnim partnerima kojima je potrebna viza za ulazak u Republiku Hrvatsku omogućuje olakšano podnošenje zahtjeva za privremeni boravak odnosno da isti mogu podnijeti u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji. Također je definirano da se boravak za vrijeme rješavanja zahtjeva za privremeni boravak računa kao kratkotrajni boravak.

Člankom 17. izmijenjen je članak 50. stavak 1. na način da se riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“, zamjenjuju riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“, imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09).

Člankom 18. mijenja se članak 55. Zakona o strancima na način da se njime proširuju kategorije državljanina treće zemlje kojima se neće odobriti spajanje obitelji imajući u vidu

članak 3. Direktive Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (članu obitelji državljanina treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad, pružatelju usluga, upućenom radniku, pograničnom radniku i ostalim neophodnim osobama kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije.

Člankom 19. se iza članka 56. Zakona o strancima dodaje članak 56.a kojim se propisuje da član uže obitelji hrvatskog državljanina za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji ne trebaju prilagati dokaz o sredstvima za uzdržavanje.

Člankom 20. izvršena je izmjena u članku 71. stavku 4. na način da su riječi „policijske uprave, odnosno policijske postaje“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09).

Člankom 21. izvršena je izmjena u članku 72. stavku 4. na način da su riječi „policijske uprave, odnosno policijske postaje“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09).

Člankom 22. u članak 73. stavak 3. Zakona o strancima dodaje da državljani treće zemlje koji imaju međunarodnu ili privremenu zaštitu ili su tražitelji međunarodne zaštite pod uvjetima propisanim posebnim propisom, mogu raditi bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada. Također se dodaje odredba da se odredbe Zakona koje se odnose na rad državljanina trećih zemalja primjenjuju i na državljane one države članice Europske unije koja na rad državljanina Republike Hrvatske i članova njihovih obitelji primjenjuje nacionalne mjere ili mjere koje proizlaze iz dvostranih sporazuma.

Člankom 23. se utvrđuje da se godišnja kvota za zapošljavanje državljanina trećih zemalja donosi u skladu sa stanjem na tržištu rada. Također je određeno da se godišnjom kvotom za zapošljavanje državljanina trećih zemalja može utvrditi kvota dozvola za sezonski rad do 90 dana i do 6 mjeseci, kao i kvota dozvola za osobe premještene unutar društva.

Člankom 24. se radi usklađivanja s Direktivom 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljanina trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika iza članka 75. Zakona o strancima dodaju članci 75.a, 75.b, 75.c i 75.d. Člankom 75.a definirano je da sezonski radnik može raditi temeljem dozvole za boravak i rad za sezonski rad do 90 dana i dozvole za boravak i rad za sezonski rad koja se može izdati s rokom važenja do 6 mjeseci, navedeni su uvjeti koje stranac mora ispunjavati da bi mu se izdala dozvola za boravak i rad za sezonski rad, kao i razlozi za odbitak odobrenja za sezonski rad. Člankom 75.b propisan je rok od 6 mjeseci u kojem državljanin treće zemlje može raditi na temelju dozvole za boravak i rad te mogućnost jednog produženja odobrenja za sezonski rad u okviru 6 mjeseci, dok su člankom 75.c navedeni uvjeti za prestanak važenja odobrenja za sezonski rad kad primjerice prestanu postojati uvjeti za izdavanje odobrenja ili kad državljanin treće zemlje radi za poslodavca za kojeg mu nije izdano odobrenje. Člankom 75. d propisana su prava koja imaju sezonski radnici.

Člankom 25. se mijenja članak 76. stavak 1. točka 4. Zakona o strancima na način da se propisuje da se dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može izdati i ostalim neophodnim osobama kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije. Nadalje, navedenim člankom Zakona o strancima određuje se da se dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote izdaje i osobama s dugotrajnim boravištem u drugoj državi članici EGP-a, sukladno Direktivi Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljanina trećih zemalja s dugotrajnim boravištem, kao i ključnom osoblju, radnicima i članovima njihovih obitelji čiji je status

reguliran SSP-om, imajući u vidu Uredbu Vlade Republike Hrvatske o privremenoj primjeni pravila o radu državljanina država članica Europske unije i članova njihovih obitelji (Narodne novine, broj: 79/13.), kao i državljaninu treće zemlje premještenom unutar društva u svrhu dugoročne mobilnosti.

Člankom 26. izmijenjen je zakonski uvjet za odobrenje dozvole za boravak i rad izvan godišnje kvote za državljanina treće zemlje obrtnika iz članka 78. stavka 3. točke 3. Zakona o strancima.

Člankom 27. se iza članka 79. Zakona o strancima dodaju članci 79.a, 79.b, 79.c, 79.d, 79.e i 79.f radi usklađivanja s Direktivom 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljanina trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva. Člankom 79.a dane su definicije osoba koje se premještau unutar društva (rukovoditelj, stručnjak i pripravnik), propisani su uvjeti za izdavanje dozvole za boravak i rad naprijed navedenim kategorijama, navedeni su rokovi za premještaj navedenih kategorija državljanina treće zemlje, gdje se podnosi zahtjev, kao i prava koja se moraju osigurati navedenim kategorijama državljanina treće zemlje. Člankom 79.b propisuje se mogućnost kratkoročne mobilnosti za državljane treće zemlje koji imaju izdanu dozvolu za premještaj unutar društva u drugoj državi članici EGP-a, a dolaze u Republiku Hrvatsku do 90 dana. Članak 79.c propisuje mogućnost dugoročne mobilnosti za državljane treće zemlje koji imaju izdanu dozvolu za premještaj unutar društva u drugoj državi članici EGP-a, a dolaze u Republiku Hrvatsku dulje od 90 dana, te su navedeni uvjeti koje državljanin treće zemlje mora ispunjavati, kao i slučajevi kada će se zahtjev odbiti. Člankom 79.d navedena su prava koje imaju osobe premještene unutar društva. Člankom 79.e navedeni su razlozi za poništenje dozvole za boravak i rad izdani državljanima treće zemlje koji su premješteni u Republici Hrvatskoj odnosno koji dolaze temeljem dugoročne mobilnosti. Člankom 79.f regulira se ulazak državljanina treće zemlje koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, koju je izdala država članica EGP-a koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravnu stečevinu.

Člankom 28. izvršena je izmjena u članku 80. stavku 1. na način da se riječi: „policajska uprava, odnosno policajska postaja“, zamjenjuju riječima: „Ministarstvo putem nadležne policajske uprave, odnosno policajske postaje“, imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09).

Člankom 29. mijenja se članak 81. Zakona o strancima na način da su prošireni zakonski uvjeti na temelju kojeg policajska uprava, odnosno policajska postaja može odbiti izdavanje dozvole za boravak i rad, radi usklađivanja s Direktivom 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljanina trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika i Direktivom 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljanina trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva.

Člankom 30. su u članku 82. Zakona o strancima izmijenjene kategorije kojima se mogu izdati dozvole za boravak i rad izvan godišnje kvote za rad duži od 90 dana, te je jasnije određeno vremensko razdoblje u kojem se može odobriti dozvola za boravak i rad volonterima.

Člankom 31. se u članku 83. stavku 2. Zakona o strancima dodaje kategorija državljanina treće zemlje kojima se može izdati potvrda o prijavi rada i to na prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje na sportskim priredbama i natjecanjima kao i državljanima treće zemlje koji rade na snimanju modnih editorijala odnosno reklamnih kampanja.

Člankom 32. u članku 86. Zakona o strancima propisana je obveza da strani poslodavac tijekom razdoblja upućivanja imenuje osobu koja će na mjestu rada ili drugom jasno određenom i dostupnom mjestu u Republici Hrvatskoj čuvati te na zahtjev nadležnoga tijela

učiniti dostupnim na uvid, presliku kopije ugovora o radu ili drugog pravnog akta o zasnovanom radnom odnosu upućenoga radnika u papirnatom ili elektroničkom obliku, kao i obračun plaće, dokaz o isplati plaće, evidenciju radnog vremena, kao i obvezu da je dužan u izjavi o upućivanju imenovati osobu u Republici Hrvatskoj koja će biti ovlaštena u ime i za račun poslodavca po potrebi primati i slati dokumente, zahtjeve, obavijesti i ostala pismena, sukladno Direktivi 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (Tekst značajan za EGP).

Člankom 33. se mijenja članak 88. Zakona o strancima na način da se definira da upućeni radnik može zatražiti zaštitu svojih prava pred nadležnim sudom, državnim tijelima ili pravnim osobama s javnim ovlastima u Republici Hrvatskoj, i protiv stranoga poslodavca. Također se osigurava pomoć i uzajamna administrativna suradnja s nadležnim tijelima drugih država putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (IMI), sukladno Direktivi 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (Tekst značajan za EGP).

Člankom 34. u Zakon o strancima dodaju se novi članci 88.a i 88.b kojima se propisuje postupanje nadležnih tijela u slučaju da se inspekcijskim nadzorom posumnja da nije riječ o upućivanju, te se propisuje ovlast ministru nadležnom za rad da pravilnikom propiše smjernice za rad inspektora pri općoj procjeni privremene naravi upućivanja radnika i poslovnoga nastana poslodavca, kao i odgovornost ugovaratelja za obveze podugovaratelja prema upućenom radniku u djelatnosti graditeljstva te pravo radnika na odgovarajuću zaštitu.

Člankom 35. mijenja se članak 89. Zakona o strancima na način da se definira obveza da poslodavci s poslovnim nastanom u državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji te poslodavci s poslovnim nastanom u državi koja nije članica EGP-a ili u Švicarskoj Konfederaciji prije upućivanja moraju podnijeti Izjavu upućivanju radnika, kome se podnosi Izjava o upućivanju, daje se ovlast ministru nadležnom za rad da pravilnikom propiše obavezni sadržaj, postupak podnošenja i oblik Izjave o upućivanju, te dužnost stranog poslodavca, uključujući i poslodavca s poslovnim nastanom u državi koja nije članica EGP-a ili u Švicarskoj Konfederaciji, da prijavi svaku promjenu podataka u izjavi o upućivanju.

Člankom 36. navedeno je u kojim slučajevima strancu neće prestati privremeni boravak iako izbiva duže od 30 dana. Također, izvršena je izmjena u članku 90. stavcima 2. i 3. na način da su riječi: „policajska uprava, odnosno policajska postaja“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ odnosno „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“, imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09).

Člankom 37. su u članku 93. Zakona o strancima proširene kategorije državljana treće zemlje kojima se boravak ne računa u vrijeme za stjecanje stalnog boravka sukladno Direktivi Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem.

Člankom 38. je u članku 96. Zakona o strancima dodan zakonski uvjet da državljanin treće zemlje za odobrenje stalnog boravka mora imati osigurano stanovanje, te je definirano da osobe iz članka 94. stavka 1. Zakona za odobrenje stalnog boravka moraju ispunjavati samo uvjet važeće strane putne isprave te ne smiju predstavljati opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

Člankom 39. se u članku 97. Zakona o strancima brišu odredbe koje su propisivale da državljanin treće zemlje poznavanje hrvatske kulture i društvenog uređenja dokazuje popunjavanjem upitnika u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, te da u slučaju samostalnog popunjavanja upitnika državljanin treće zemlje ne mora polagati ispit iz hrvatskog jezika i latiničnog pisma. Na ovaj način, državljani treće zemlje svoje poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma dokazuju polaganjem ispita na visokim učilištima, srednjoškolskim ustanovama i ustanovama za obrazovanje odraslih koje na temelju odobrenja ministarstva nadležnog za obrazovanje izvode programe iz hrvatskog jezika.

Člancima 40. – 78. mijenjaju se odredbe od članka 100. do članka 138. Zakona o strancima i to na način da se člankom 40. ovoga Zakona mijenja članak 100. Zakona o strancima te se njime propisuje pravilo da se mjere za osiguranje povratka primjenjuju prema državljanima treće zemlje koji nemaju pravo na slobodu kretanja u skladu s pravom Europske unije, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 2. st. 1.). Propisuju se kategorije državljana trećih zemalja prema kojima se ne primjenjuju određene odredbe o mjerama za osiguranje povratka, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 2.), te da ih se ne može isključiti iz primjene određenih odredbi o mjerama za osiguranje povratka, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 4. st. 4.).

Nadalje, člankom 41. prijedloga Zakona kojim se mijenja članak 101. Zakona o strancima propisuje se da će se prilikom primjene mjera za osiguranje povratka uzeti u obzir najbolji interes maloljetnika i potrebe drugih ranjivih osoba, obiteljski život i zdravstveno stanje državljanina treće zemlje prema kojem se poduzimaju mjere, te što se smatraju ranjivim osobama, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 1. toč. 9. i čl. 5.).

Člankom 42. ovoga prijedloga Zakona kojim se mijenja članak 102. Zakona o strancima propisuje se što se smatra nezakonitim boravkom državljanina treće zemlje, što je u skladu s člankom 3. stavkom 2. Direktive o povratku, te dužnosti državljanina treće zemlje kojemu je izdano rješenje o povratku, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 3. st. 4.).

Nadalje, člankom 43. mijenja se članak 103. Zakona o strancima propisuje se obveza donošenja rješenja o povratku sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 6. st. 1.) i sastavni dijelovi rješenja o povratku.

Člankom 44. kojim se mijenja članak 104. Zakona o strancima propisuje se slučajevi kada se državljaninu treće zemlje ne mora donijeti rješenje o povratku odnosno dopustiti dragovoljni povratak sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 7.), te obveza zastajanja s donošenjem rješenja o povratku (Direktiva 2008/115/EZ čl. 6. st. 5.).

Člankom 45. kojim se mijenja članak 105. Zakona o strancima propisuje se nadležnost za donošenje rješenja o povratku, te da se rješenje o povratku smatra sastavnim dijelom rješenja o protjerivanju i odluke Ministarstva kojom državljaninu treće zemlje prestaje zakoniti boravak, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 6. st. 6.), te se propisuje da se rješenje o povratku može donijeti na obrascu, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 12. st. 3.).

Člankom 46. ovoga Zakona kojim se mijenja članak 106. Zakona o strancima propisuje se pravni lijek protiv rješenja o napuštanju Republike Hrvatske sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 13.).

Člankom 47. kojim se mijenja članak 107. Zakona o strancima propisuje se produženje roka za povratak sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 7. st. 2.).

Člankom 48. kojim se mijenja članak 108. Zakona o strancima propisuje se uvjeti za protjerivanje zbog opasnosti za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje, sukladno Direktivi 2004/38/EZ.

Člankom 49. ovoga Zakona kojim se mijenja članak 109. Zakona o strancima propisuje se uvjeti za protjerivanje zbog nezakonitog boravka i nezakonitog prelaska državne granice, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 11. st. 1.).

Člankom 50. kojim se mijenja članak 110. Zakona o strancima propisuje se da će se prilikom donošenja rješenja o protjerivanju uzeti u obzir duljina boravka, gospodarske veze i stupanj

socijalne i kulturne integracije državljanina treće zemlje u Republici Hrvatskoj, te njegove veze s državom podrijetla, te druge okolnosti koje se moraju uzeti u obzir. Propisuje se da se državljanina treće zemlje tijekom odlučivanja o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite razdoblja ne može protjerati, u skladu s Direktivom 2004/81/EZ (čl. 6. st. 2.). Propisuje se da se može protjerati državljanina treće zemlje koji je žrtva trgovanja ljudima i koji je potpomognut u nezakonitom prelasku i nezakonitom boravku, ako nije napustio EGP u roku za povratak, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 11. st. 3.).

Člankom 51. kojim se mijenja članak 111. Zakona o strancima propisuje se zabrana ulaska i boravka koja je određuje rješenjem o protjerivanju, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 11.).

Člankom 52. kojim se mijenja članak 112. Zakona o strancima propisuje se pravni lijek protiv rješenja o protjerivanju i druge odredbe o donošenju rješenja o protjerivanju, te se propisuje da se rješenje o protjerivanju može donijeti na obrascu, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 12. st. 3.).

Člankom 53. kojim se mijenja članak 113. Zakona o strancima propisuju se uvjeti i postupak ukidanja i skraćivanja zabrane ulaska i boravka i uvjeti kada se može podnijeti zahtjev za ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 11. st. 3.).

Člankom 54. kojim se mijenja članak 114. Zakona o strancima propisuje se obveza države članice koja odlučuje o odobrenju boravka državljaninu treće zemlje koji je protjeran iz druge države članice EGP-a da vodi računa o interesima te države članice, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 11. st. 4.).

Člankom 55. kojim se mijenja članak 115. Zakona o strancima propisuje se upoznavanje državljanina treće zemlje s odlukom o napuštanju na jeziku koji razumije sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 12. st. 2.).

Člankom 56. kojim se mijenja članak 116. Zakona o strancima propisuje se obveza obavješćivanja državljanina treće zemlje koji je nezakonito boravio i radio o mogućnosti naknade plaće sukladno Direktivi 2009/52/EZ.

Člankom 57. kojim se mijenja članak 117. Zakona o strancima propisuje se besplatna pravna pomoć državljaninu treće zemlje u postupku protjerivanja i povratka sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 13. st. 4.)

Člankom 58. kojim se mijenja članak 118. Zakona o strancima propisuje se postupanje prema državljaninu treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj nezakonito boravi, a u drugoj državi članici EGP-a ima odobrenje boravka, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 6. st. 2.)

Člankom 59. kojim se mijenja članak 119. Zakona o strancima propisuje se postupak prema državljaninu treće zemlje kojem je u Republici Hrvatskoj prestao stalni boravak, a u drugoj državi članici EGP-a mu je odobrena međunarodna zaštita.

Člankom 60. kojim se mijenja članak 120. Zakona o strancima propisuju se obveze pravnih i fizičkih osoba u vezi dostave obavijesti o državljanima trećih zemalja koji nezakonito borave i rade.

Člankom 61. kojim se mijenja članak 121. Zakona o strancima definira se pojam dragovoljnog povratka sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 3. toč. 8.) i ovlasti Ministarstva u cilju poticanja dragovoljnog povratka.

Člankom 62. kojim se mijenja članak 122. Zakona o strancima definira se pojam prisilnog udaljenja te propisuju osnovne odredbe o prisilnom udaljenju sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 3. toč. 3. i 5., čl. 8. st. 1.).

Člankom 63. kojim se mijenja odredba članka 123. Zakona o strancima propisuje se obveza osiguranja promatranja prisilnih udaljenja sukladno članku 8. stavku 6. Direktive 2008/115/EZ, te mogućnost tehničkog snimanja postupka prisilnog udaljenja.

Člankom 64. kojim se mijenja odredba članka 124. Zakona o strancima propisuje se priznavanje odluka o protjerivanju donesenih od strane druge države članice EGP-a sukladno Direktivi 2001/40/EZ.

Člankom 65. kojim se mijenja članak 125. Zakona o strancima propisuje se naknada troškova sukladno Odluci Vijeća 2004/191/EZ od 23. veljače 2004. kojom se utvrđuju kriteriji i praktični dogovori za naknade zbog financijskih neravnoteža nastalih primjenom Direktive 2001/40/EZ o uzajamnome priznavanju odluka o protjerivanju državljana trećih država.

Člankom 66. kojim se mijenja članak 126. Zakona o strancima propisuju se razlozi za zabranu prisilnog udaljenja, kao i uvjete za prisilno udaljenje maloljetnika bez pratnje, u skladu s člankom 10. stavak 2. Direktive 2008/115/EZ.

Člankom 67. kojim se mijenja članak 127. Zakona o strancima propisuje se nadležnost za organizaciju zajedničkih letova radi usklađivanja s Odlukom Vijeća 2004/573/EZ od 29.4.2004. o organizaciji zajedničkih letova za udaljavanje državljana treće zemlje za koje postoji nalog o udaljenju, sa državnog područja dviju ili više država članica, koja u članku 3. propisuje da će svaka država članica EGP-a odrediti tijelo koje je odgovorno za organizaciju i sudjelovanje u zajedničkim letovima u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem.

Člankom 68. kojim se mijenja članak 128. Zakona o strancima propisuje se pružanje pomoći državi članici EGP-a kod prisilnog udaljenja u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem sukladno Direktivi 2003/110/EZ.

Članak 69. kojim se mijenja članka 129. Zakona o strancima propisuje se traženje pomoći od države članice EGP-a kod prisilnog udaljenja u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem sukladno Direktivi 2003/110/EZ.

Člankom 70. kojim se mijenja članak 130. Zakona o strancima propisuju se uvjeti za uhićenje, privođenje i kratkotrajno zadržavanje državljanina treće zemlje u postupku povratka.

Člankom 71. kojim se mijenja članak 131. Zakona o strancima propisuju se opći uvjeti za smještaj državljanina treće zemlje u centar sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 16. st. 1., čl. 15. st. 1.).

Člankom 72. kojim se mijenja članak 132. Zakona o strancima propisuje se mjere koje su blaže od smještaja u centar (alternativa detenciji) sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 15. st. 1.).

Člankom 73. kojim se mijenja članak 133. Zakona o strancima propisuje se uvjeti za smještaj državljanina treće zemlje u centru sukladno 2008/115/EZ (čl. 15. st. 1.) i najdulje trajanje smještaja.

Člankom 74. kojim se mijenja članak 134. Zakona o strancima propisuju se uvjeti za produženje smještaja u centru sukladno 2008/115/EZ (čl. 15. st. 6.) i najdulje trajanje produženje smještaja.

Člankom 75. kojim se mijenja članak 135. Zakona o strancima propisuje se nadležnost za donošenja rješenja o smještaju u centar te periodično sudsko razmatranje rješenja o smještaju sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 15.).

Člankom 76. kojim se mijenja članak 136. Zakona o strancima propisuje se ovlast za obavljanje pretrage državljanina treće zemlje u postupku prisilnog udaljenja i smještaja u centar, te uzimanje biometrijskih podataka radi utvrđivanja identiteta.

Člankom 77. kojim se mijenja članak 137. Zakona o strancima propisuje se pravila boravka u centru.

Članom 78. kojim se mijenja članak 138. Zakona o strancima propisuje se postupak strožeg policijskog nadzora unutar centra.

Člankom 79. se iza članka 138. Zakona o strancima dodaju članci od 138.a do 138.h.

Člankom 138.a propisuje se obvezu otpusta iz centra sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 15. st. 4.) i mogućnost ponovnog smještaja u centar. Člankom 138.b propisuje se zaštita maloljetnika bez pratnje i u pratnji članova obitelji koji su smješteni u prihvatni centar za

strance sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 17.). Direktiva propisuje da se maloljetnici mogu smjestiti u centar samo ako prisilno udaljenje nije moguće osigurati na drugi način i na najkraće potrebno vrijeme. Člancima 138.c i 138.d propisuje se naknada troškova prisilnog udaljenja. Člancima 138.e do 138.f propisuje se privremena odgoda prisilnog udaljenja sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 9.), dok se člankom 138.h propisuje da se osobni podaci državljanina treće zemlje o mjerama za osiguranje povratka mogu dostaviti državi u koju državljanina treće zemlje treba prisilno udaljiti ili na drugi način vratiti te državi kroz koju državljanin treće zemlje treba tranzitirati tijekom prisilnog udaljenja i vraćanja.

Člankom 80. promijenjen je članak 139. važećeg Zakona na način da se redefiniraju isprave za dokazivanje identiteta državljanina treće države.

Člankom 81. izvršena je izmjena u članku 141a. stavku 3. na način da su riječi „policijske uprave, odnosno policijske postaje“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09).

Člankom 82. nomotehnički se preuređuje članak 147. Zakona o strancima kojim se propisuje prijava smještaja državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku na način da se taksativno navode pravne i fizičke osobe koje imaju obvezu prijave odnosno odjave državljanina treće zemlje. Navedene odredbe, između ostalog, u skladu su i s člankom 22. Konvencije o primjeni Schengenskog sporazuma od 19.7.1990. Također, ovim člankom izrijekom se navodi da prijava smještaja važi 90 dana ako državljanin treće zemlje ne navede rok odjave.

Člankom 83. Zakona o strancima se u članku 153. Zakona o strancima mijenja stavak 4. na način da se određuje da se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na članove obitelji državljanina država članica EGP-a primjenjuju i na članove obitelji hrvatskih državljanina koji su državljanini država članica EGP-a.

Člankom 84. izvršena je izmjena u članku 157. stavku 2. na način da se riječi: „policajska uprava, odnosno policijska postaja“, zamjenjuju riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“, imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09).

Člankom 85. se u članku 159. Zakona o strancima mijenja stavak 2. radi usklađivanja navedene odredbe s člankom 7. stavkom 3. točkom c) Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljanina Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice.

Člankom 86. se u članku 160. Zakona o strancima detaljnije definira pod kojim uvjetima državljanin države članice EGP-a može prijaviti privremeni boravak u svrhu studiranja ili strukovne izobrazbe (ako drž. EGP-a pohađa strukovnu izobrazbu ili je upisan na visoko učilište u Republici Hrvatskoj, dolazi u okviru razmjene studenata odnosno mobilnosti mladih ili dolazi na stručnu praksu putem ovlaštene organizacije te na temelju međunarodnih ili međusveučilišnih sporazuma).

Člankom 87. se mijenja članak 162. Zakona o strancima na način da se definira tko se smatra članom obitelji državljanina države članice EGP-a, u smislu Zakona o strancima, a radi usklađivanja navedene odredbe s člankom 2. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljanina Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice te usklađivanja s odredbama Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, broj: 92/14).

Člankom 88., 89. i 90. izvršene su izmjene u člancima 163., 165. i 170. na način da su riječi: „policajska uprava, odnosno policijska postaja“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ odnosno „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“, imajući u vidu

Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09).

Člankom 91. se mijenja članak 171. Zakona o strancima kojim se propisuje zadržavanje prava privremenog boravka člana obitelji državljanina države članice, a radi njegova usklađivanja s člankom 12. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljanina Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice. Ovim člankom taksativno se navode slučajevi u kojima član obitelji državljanina države članice EGP-a zadržava pravo privremenog boravka u slučaju smrti, odlaska, rastave ili poništenja braka državljanina države članice EGP-a s kojim je boravio u Republici Hrvatskoj.

Člankom 92. se u članku 172. stavku 1. Zakona o strancima briše točka 6. kojom je bilo propisano da privremeni boravak prestaje članu obitelji državljanina države članice EGP-a ako je za vrijeme trajanja privremenog boravka boravio izvan Republike Hrvatske duže od 1 godine neprekidno, osim ako je bio odsutan iz opravdanih razloga kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu, služenje vojnog roka. S tim u vezi, ovim člankom se iza stavka 1. dodaje novi stavak 2. kojim se propisuje kada iznimno od stavka 1. točke 5. navedenog članka Zakona o strancima privremeni boravak članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a neće prestati.

Člankom 93. izvršena je izmjena u članku 173. stavku 5. na način da su riječi „policijske uprave, odnosno policijske postaje“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09).

Člankom 94. mijenja se članak 174. Zakona o strancima, radi usklađivanja navedene odredbe s člankom 17. stavkom 1. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljanina Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice koji se odnosi na povoljnije stjecanje stalnog boravka za radnika ili samozaposlenog djelatnika.

Člankom 95. se u članku 175. Zakona o strancima kao razlog za prestanak stalnog boravka državljanina države članice EGP-a dodaje i odjava boravka iz Republike Hrvatske. U stavku 2. izvršena je izmjena na način da su riječi: „policajska uprava, odnosno policijska postaja“, zamijenjene riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“, imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09).

Člankom 96. se odredba članka 177. Zakona o strancima usklađuje s člankom 17. stavkom 3. i 4. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljanina Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice koji se odnosi na povoljnije stjecanje stalnog boravka za člana obitelji radnika ili samozaposlenog djelatnika.

Člankom 97. izvršena je izmjena u članku 178. stavku 5. na način da su riječi „policijske uprave, odnosno policijske postaje“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09).

Člankom 98. se u članku 179. Zakona o strancima kao razlog za prestanak stalnog boravka člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a dodaje odjava boravka iz Republike Hrvatske. U stavku 2. izvršena je izmjena na način da su riječi: „policajska uprava, odnosno policijska postaja“, zamijenjene riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“, imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva

unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09).

Člankom 99. se iza članka 179. dodaje članak 179.a, radi usklađivanja s člankom 27. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice koji se donose na ograničenje ulaska i boravka državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji.

Člankom 100. mijenja se članak 180. Zakona o strancima radi usklađivanja s člankom 28. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice koji se donose na protjerivanje državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji.

Članak 101. mijenja se članak 181. Zakona o strancima radi njegova usklađivanja s člankom 31. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice kojim se definira što je nezakonit boravak, te mogućnost podnošenja zahtjeva i rokovi za ukidanje zabrane ulaska i boravka.

Člankom 102. mijenja se članak 182. Zakona o strancima na način da se propisuje koji se članci Zakona o strancima primjenjuju na odgovarajući način na državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji.

Člankom 103. mijenja se članak 183. Zakona o strancima radi nomotehničkog preuređenja teksta kako bi se na jasniji način definiralo da isprave koje se izdaju državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji nisu preduvjet za ostvarivanje prava ili obavljanje nekih upravnih formalnosti, ako se isto može dokazati nekim drugim sredstvima, odnosno prestanak važenja isprave nije razlog za protjerivanje, a neprekidnost boravka dokazuje bilo kojim dokaznim sredstvom. Također, ovim su člankom navedene isprave na temelju kojih državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dokazuju identitet. Ovim se člankom utvrđuje obveza da član obitelji koji nije državljanin EGP-a u roku od 15 dana mora zatražiti izdavanje nove iskaznice u taksativno navedenim slučajevima te rok kada istu mora vratiti.

Člankom 104. se iza članka 183. Zakona o strancima dodaju članci 183.a, 183.b i 183.c i to s obzirom da važećim Zakonom o strancima nije bila propisana obveza državljana EGP-a i članova njihovih obitelji glede prijave i odjave boravišta i prebivališta, te su dane definicije boravišta i prebivališta, kao i rokovi prijave i odjave.

Člankom 105. se u članku 191. stavku 5. točki 1. Zakona o strancima propisuje da se dozvolava boravka i rada može odobriti državljaninu treće zemlje koji, između ostalih uvjeta, priloži ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor za obavljanje poslova visokokvalificiranog radnika u vremenskom razdoblju od najmanje godine dana zaključen s trgovačkim društvom, podružnicom, predstavništvom, obrtom, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom, zadrugom, udrugom ili ustanovom registriranom u Republici Hrvatskoj, a radi usklađivanja navedene odredbe s Direktivom Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja.

Člancima 106. i 107. izvršena je izmjena u člancima 192. i 197. na način da se riječi „policajska uprava, odnosno policijska postaja“, zamijenjene riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ odnosno „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova ("Narodne novine", br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 47/09).

Člankom 108. mijenja se članak 205. Zakona o strancima daje se ovlast ministarstvu nadležnom za vanjske poslove da vodi zbirku podataka o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama članovima diplomatskih misija, odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova

Ujedinjenih naroda, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja.

Člankom 109. u članku 207. Zakona o strancima definira se koja tijela obavljaju upravni odnosno inspekcijski nadzor nad radom stranaca te uvjete rada i prava upućenih radnika, inspekcijski nadzor u dijelu koji se odnosi na obvezu prijave boravka stranaca te postupanje u slučaju da se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je rad stranca protivan odredbama ovoga Zakona.

Člankom 110. u članku 208. stavku 2. ispravlja se broj dana u kojima se rješenje na zapisnik o zabrani obavljanja djelatnosti izvršava.

Člancima 111., 112., 113., 114., 115., 116. i 117. izvršene su izmjene važećih prekršajnih odredaba Zakona o strancima.

Člankom 118. propisane su prijelazne i završne odredbe ovoga Zakona koje se odnose na valjanost privremenih boravaka i potvrda o prijavi rada, boravišnih iskaznica izdanih državljanima trećih zemalja koji su članovi obitelji hrvatskih državljana, rokovi za napuštanje Republike Hrvatske te sigurnosne mjere protjerivanja stranaca iz države.

Člankom 119. definirano je da se odredba članka 7. i 8. ovoga Zakona kojima se mijenjaju odredbe članka 35. i 36. Zakona o strancima ("Narodne novine", br. 130/11. i 74/13.) koje se odredbe ovoga Zakona neće primjenjivati na unutarnjoj granici Republike Hrvatske nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

Člankom 120. propisuju se rokovi za donošenje pravilnika.

Člankom 121. propisuje se da se u cijelom tekstu Zakona o strancima riječi: „Zakon o azilu“ zamjenjuju se riječima: „poseban propis kojim se regulira međunarodna zaštita“ u odgovarajućem padežu, riječi: „raspoređeni radnik“ zamjenjuju se riječima: „upućeni radnik“ u odgovarajućem padežu, riječ „stranac“ zamjenjuje se riječima: „državljanin treće zemlje“ u odgovarajućem padežu, a riječi: „državljanin treće države“ zamjenjuju se riječima: „državljanin treće zemlje“ u odgovarajućem padežu.

Člankom 122. propisuje se da će se postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti po odredbama Zakona o strancima.

Člankom 123. daje se ovlast Odboru za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i objavi pročišćeni tekst Zakona o strancima.

Člankom 124. određuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA DONOŠENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI RADI KOJIH SU RAZLIKE NASTALE

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima prihvaćen je na 3. sjednici Hrvatskog sabora održanoj 20.01.2017. godine, nakon što je razmotren na sjednicama radnih tijela, te na sjednici Hrvatskoga sabora. Sve primjedbe i prijedlozi pažljivo su razmotreni. U odnosu na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima koji

je prihvaćen u Hrvatskom saboru, Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima sadrži određene izmjene.

Odbor za zakonodavstvo iznosi primjedbe nomotehničkog karaktera na članke 2., 7., 10., 25., 35., 41, 69 i 70., koji su u dostavljenom tekstu Konačnog prijedloga zakona članci 2., 7., 10., 24., 34., 40., 68. i 69., a koje su u potpunosti prihvaćene i na odgovarajući način i ugrađene u tekst Konačnog prijedloga Zakona.

Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina ukazuje na pitanje usklađenosti predloženih zakonskih odredbi s važećim Obiteljskim zakonom i Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola u dijelu koji se odnosi na članak 2. stavak 1. točku 22. kojom se definira izvanbračna zajednica, kao i na članak 18. kojim se mijenja članak 56., a kojim se kao članove uže obitelji u smislu predloženog Zakona navodi životnog partnera i neformalnog životnog partnera, te na članke 87. kojim se mijenja članak 162. u kojem se kao članovi državljanina države članice EGP-a navode životni partner i neformalni životni partner.

U članku 2. stavku 1. točki 22. Konačnog prijedloga brisana je definicija izvanbračne zajednice. U članku 15. Konačnog prijedloga kojim se mijenja članak 47. Zakona o strancima dodano je da državljanin treće zemlje može regulirati privremeni boravak u svrhu životnog partnerstva. Temeljem navedenog nije mijenjana definicija uže obitelji kako je propisano člankom 56. važećeg Zakona o strancima.

Nadalje, člankom 16. kojim se mijenja članak 48. dodano je da životni ili neformalni životni partner može podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva i u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji, dok je člankom 19. dodan novi članak 56.b kojim se pobliže propisuju uvjeti odobrenja privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva.

Člankom 22. izmijenjen je članak 73. stavak 3. Zakona o strancima na način da je omogućeno da i životni ili neformalni životni partneri kojima je odobren privremeni boravak s hrvatskim državljaninom, državljaninom treće zemlje koji ima odobren stalni boravak ili kojemu je odobrena međunarodna ili privremena zaštita mogu raditi bez dozvole za boravak i rad odnosno potvrde o prijavi rada. U članku 87. kojim se mijenja članak 162. propisani su isti pojmovi kao i u važećem Zakonu o strancima.

Klub zastupnika SDP-a i Klub zastupnika HNS-a i HSU-a iznosi primjedbu na članak 58. Prijedloga Zakona koji je u dostavljenom Konačnom prijedlogu članak 57. u vezi članka 117. Zakona o strancima kojim se regulira pravo na ostvarivanje besplatne pravne pomoći. Primjedba je djelomično usvojena.

Sukladno Priručniku o povratku, koji sadrži tumačenja Direktive o povratku u skladu s praksom Europskog suda za ljudska prava, države članice EU mogu postavljati ograničenja u ostvarivanju prava na besplatnu pravnu pomoć u postupku povratka:

“Uvjeti koje je moguće odrediti - prema članku 15. stavke 3. do 6. Direktive 2005/85/EZ: Odredba u Direktivi o povratku o određenim uvjetima/ograničenjima koje države članice mogu predvidjeti u odnosu na besplatnu pravnu pomoć predstavlja postupak dinamične prirode i mora se tumačiti u odnosu na članke 20. i 21. preinačene Direktive 2013/32/EU o postupcima za priznavanje međunarodne zaštite.

Mogući uvjeti koje mogu odrediti države članice: U skladu s gore navedenim odredbama, države članice *mogu* (ali ne moraju) predvidjeti da se besplatna pravna pomoć i zastupanje odobravaju samo u sljedećim slučajevima:

- kada sud ili tribunal ili drugo nadležno tijelo smatra da žalba ima dobre izgleda za uspjeh,

- samo onim osobama koje ne raspolažu dostatnim sredstvima,
- putem usluga koje pružaju pravni savjetnici ili drugi savjetnici za koje je u nacionalnom zakonodavstvu posebno određeno da pomažu tražiteljima i da ih zastupaju,
- u prvostupanjskim žalbenim postupcima i ne za daljnje žalbe ili preispitivanja.

Države članice mogu također:

- odrediti novčana i/ili vremenska ograničenja pružanja besplatne pravne pomoći i zastupanja, pod uvjetom da se takvim ograničenjima proizvoljno ne ograničava pristup tom pravu,
- predvidjeti da, u pogledu naknada i ostalih troškova, tretman tražitelja ne bude povoljniji u odnosu na tretman koji se obično osigurava vlastitim državljanima u vezi s pravnom pomoći,
- zatražiti cjelokupni ili djelomični povrat odobrenih troškova ako se tražiteljevo financijsko stanje znatno popravi ili ako je odluka o odobrenju te pomoći donesena na temelju lažnih informacija koje je tražitelj dao.“

Odobrovanje besplatnog pravnog zastupanja u upravnom sporu svim migranatima u postupku povratka nije opravdano, zbog financijskih razloga i razloga svrsishodnosti.

Troškovi besplatnog pravnog zastupanja iznose cca 4.000 kuna.

Već na temelju ovakvih odredbi Prijedloga Zakona većina nezakonitih migranata imala bi pravo na pravno zastupanje u upravnom sporu. Svi migranti koji zatraže azil imaju pravo na besplatno pravno zastupanje. Svaka negativna odluka o azilu sadrži i odluku o povratku (rok za dragovoljni odlazak). Svaki odbijeni tražitelj azil može još jednom zatražiti azil i ima pravo na zakoniti boravak i besplatno pravno zastupanje u upravnom sporu. Budući da postupak rješavanja azila (zajedno s upravnom sporom) traje minimalno 6 mjeseci, svaki tražitelj azila koji samovoljno ne napusti RH već boravi u RH jednu godinu.

Besplatno pravno zastupanje u upravnom sporu opravdano je samo u slučajevima kada postoji povezanost između stranca i RH, kao u slučajevima koji su navedeni u Prijedlogu Zakona (dugotrajnost boravka jer stranac boravi u RH već jednu godinu, obiteljska veza jer stranac ima člana uže obitelji u RH, te činjenica rođenja u RH bez obzira na vrijeme koje je stranac nakon rođenja boravio u RH).

Stoga je prihvaćen prijedlog da se pravni savjet (pravno informiranje) uključi u definiciju pravnog zastupanja zajedno s pravnim zastupanjem u upravnom sporu, te da se pravni savjet (pravno informiranje) osigura svim strancima u postupku povratka, pa i onima koji nisu smješteni u centru.

U odnosu na tekst Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima izvršene su i nomotehničke i izričajne prilagodbe u tekstu Konačnog prijedloga zakona.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske predlaže da se u tekst Konačnog prijedloga Zakona ugradi odredba da se Hrvati sa stranim državljanstvom ili bez državljanstva ne smatraju strancima. Ista primjedba iznesena je i na saborskoj raspravi.

Primjedba nije prihvaćena iz razloga što su Zakonom o strancima isključivo propisane odredbe koje se odnose na državljane Europskog gospodarskog prostora kao i državljane trećih zemalja.

Napominjemo, da bi prihvaćanjem ove primjedbe ostala pravna praznina, koje se odredbe primjenjuju na ovu kategoriju osoba (nisu hrvatski državljani, a ni ne smatraju se

strancima) i u praksi bi se otvorio niz pitanja sa kojima bi se susretala navedena kategorija osoba, primjerice: prelazak državne granice, u kojem statusu bi boravili u Republici Hrvatskoj, način prijave boravišta odnosno prebivališta, koje isprave bi im se izdavale, stjecanje prava na mirovinsko i zdravstveno osiguranje, dodjeljivanje OIB-a, ishođenje osobnih isprava itd.

S obzirom da se radi o pripadnicima hrvatskog naroda koji imaju strana državljanstva ili su bez državljanstva, intencija je i želja Republike Hrvatske da se ta kategorija osoba vrati u domovinu i ostvari sva prava kao i njezini državljani, a naročito prava iz područja rada, pristupu tržištu rada, prava iz područja socijalne politike, prava iz zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, s posebnim naglaskom na obrazovanje što će u konačnici omogućiti njihovu cjelovitu integraciju u hrvatsko društvo.

Iz gore navedenog razvidno je da će se morati pristupiti izmjenama i dopunama cijelog niza zakona iz više područja, te da se to područje ne može urediti Zakonom o strancima.

Slijedom navedenog, za kvalitetno uređenje statusa pripadnika hrvatskog naroda potrebno je pristupiti sustavnom i sveobuhvatnom rješavanju ovog pitanja, u koje je osim Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske i Ministarstva unutarnjih poslova, neophodno uključiti i druga nadležna tijela; Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Ministarstva zdravstva, Ministarstvo uprave, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstvo gospodarstva.

Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, Kluba zastupnika SDP-a i Kluba zastupnika HNS-a i HSU-a iznose primjedbu na članak 12. Prijedloga Zakona, kojim se mijenja članak 43. Zakona o strancima, a kojim se zabrana pomaganja proširuje i na pokušaj pomaganja te predlažu da se u članku 12. Prijedloga Zakona kojim se mijenja članak 43. stavak 1. Zakona o strancima brišu riječi: "i pokušaj pomaganja", a u stavku 2. riječi: "spašavanje života, sprječavanje ozljeđivanja, pružanje hitne medicinske pomoći te pružanje humanitarne pomoći sukladno posebnom propisu" zamijeniti riječima: "pomaganje koje ne rezultira nikakvom materijalnom ili financijskom koristi pomagača nego je vođeno moralnim i humanitarnim principom u situacijama nužne pomoći za zaštitu života ili integriteta osobe koja nezakonito prelazi granicu ili nezakonito boravi na teritoriju RH". Ista primjedba iznesena je i na saborskoj raspravi.

Primjedba se ne prihvaća iz razloga što je Europska komisija već upozorila Republiku Hrvatsku da u svoje zakonodavstvo nije pravilno prenijela Direktivu o pomaganju (Direktiva Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka, SL L 328, 5. 12. 2002.), a kao nepravilnost je navedeno da nije propisana odgovornost za pokušaj pomaganja.

Prema najnovijim pravilima EU, u slučaju nepravilnog prenošenja direktiva u nacionalno zakonodavstvo Europska komisija više neće pokretati prethodne postupke protiv država članica (tzv. pilot), već će odmah pokretati postupak za novčano kažnjavanje.

Države članice mogu, ali ne moraju propisati oslobođenje od odgovornosti za pomaganje koje je počinjeno iz humanitarnih razloga. U Zakonu o strancima do sada nije bilo takve odredbe.

Davanje hrane, odjeće i sl., pa i pružanje smještaja migrantima koji nezakonito borave, a koje je motivirano isključivo razlozima humanosti i morala, ne smatra se pomaganjem u smislu Direktive o pomaganju. Takvo pomaganje nikada nije bilo i nikada neće biti kažnjivo (npr. CARITAS, Crveni križ, građani).

Međutim, za razliku od pomaganja migrantima koji već borave na državnom teritoriju, pomaganje u nezakonitom prelasku državne granice i transferu u druge države članice EU, uvijek se smatra pomaganjem u smislu Direktive o pomaganju. Jedino u slučajevima poput

spašavanja života, sprječavanja ozljeđivanja i pružanja hitne medicinske pomoći, moglo bi se opravdati humanitarnim razlozima, ali to mora biti predviđeno nacionalnim zakonodavstvom. Upravo zbog toga u odredbi su u zagradi navedeni slučajevi oslobođenja koje je u svom izvješću utvrdila Agencija EU za temeljna prava (spašavanje života itd.).

Materijalna korist ne može biti element definicije pomaganja u smislu Direktive o pomaganju. U suprotnom, pomaganje iz Zakona o strancima bilo bi izjednačeno s kaznenim djelom koje se odnosi na krijumčarenje ljudima. Materijalna korist se mora dokazivati jedino u slučaju kaznenog djela koje se odnosi na krijumčarenje ljudima, koje kazneno djelo je propisano Kaznenim zakonom u skladu s Konvencijom UN-a protiv transnacionalnoga organiziranog kriminaliteta, te Protokolom za sprječavanje, suzbijanje i kažnjavanje krijumčarenja ljudi, posebice žena i djece i Protokolom protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i zrakom, kojima se dopunjuje navedena Konvencija.

Klub zastupnika nacionalnih manjina predlažu u članku 19. Prijedloga Zakona, kojim se mijenja članak 56. Zakona o strancima na način da se iza članka 56. dodaje članak 56.a propisati da član uže obitelji hrvatskog državljanina iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji ne mora ispunjavati uvjet iz članka 54. točke 2. Zakona o strancima kada se strana putna isprava ne može pribaviti u diplomatskom predstavništvu strane države u Republici Hrvatskoj ili kad bi postupak pribavljanja strane putne isprave imao za posljedicu razdvajanje obitelji. Ista primjedba iznesena je i na saborskoj raspravi.

Konačnim prijedlogom Zakona izmijenjen je članak 19. na način da se dodaje članak 56.a kojim se regulira privremeni boravak za člana uže obitelji hrvatskog državljanina.

Primjedba se ne prihvaća, budući da su Zakonom o strancima kumulativno propisani uvjeti za odobrenje privremenog boravka za sve strance: valjana strana putna isprava, dokaz o sredstvima za uzdržavanje i dokaz o zdravstvenom osiguranju. Članovima uže obitelji hrvatskih državljanina izašlo se u susret, te je navedena kategorija oslobođena dokazivanja sredstva za uzdržavanje.

Strancima koji nemaju valjanu stranu putnu ispravu izašlo se u susret na način da im je omogućeno da im se odobri privremeni boravak s rokom važenja do godine dana, u kojem razdoblju su dužni regulirati svoju nacionalnu putnu ispravu (članak 52. stavak 3. važećeg Zakona o strancima).

Strancima bez važeće strane putne isprave policijska uprava odnosno policijska postaja odnosno diplomatska misija ili diplomatski ured može izdati putni list za strance radi izlaska i ulaska u Republiku Hrvatsku, kako bi u matičnoj državi mogli regulirati dokumentaciju za izdavanje putnih isprava. Nastavno, Veleposlanstva Bosne i Hercegovine i Republike Srbije u Republici Hrvatskoj počela su izdavati biometrijske putovnice, dok Veleposlanstvo Kosova u Republici Hrvatskoj izdaje putne listove s kojima njihovi državljani u Republici Kosovo mogu izvaditi biometrijsku putovnicu. Kao i do sada, Ministarstvo unutarnjih poslova će i nadalje surađivati sa Ministarstvom vanjskih i europskih poslova kako bi dobili informacije o strancima bez putnih isprava koje navode da su neutvrđenog državljanstva te načinima upisa u matične knjige matične države.

Nadalje, Klub zastupnika nacionalnih manjina predlaže u članku 24. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 23., a kojim se mijenja članak 74. Zakona o strancima propisati da se godišnja kvota dozvola za zapošljavanje državljanina trećih zemalja utvrđuje u skladu s migracijskom politikom i stanjem na tržištu rada.

Primjedba se ne prihvaća budući da je utvrđeno da su se u praksi do sada godišnje kvote donosile na temelju stanja na tržištu rada, a ne temeljem migracijske politike.

Odbor za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo iznosi primjedbu da se transponiranjem Direktive o sezonskim radnicima otvara hrvatsko tržište rada za zapošljavanje stranaca, a da se pritom ne vodi dovoljno računa o zaštiti hrvatskih radnika od prekomjernih migracija sezonskih radnika iz trećih zemalja. Ista primjedba iznesena je i na saborskoj raspravi. Također, **Klub zastupnika SDP-a** iznio je primjedbu na članak 24. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 23., da se članak 74. stavak 5. Zakona o strancima izmijeni na način da se godišnjom kvotom za zapošljavanje može utvrditi kvota dozvola za sezonski rad do 90 dana i do šest mjeseci, samo u slučaju da među registriranim nezaposlenim osobama poslodavac ne može pronaći odgovarajuću osobu.

Primjedbe se ne prihvaćaju, budući da Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika omogućuje državama članicama da donesu kvote za zapošljavanje sezonskih radnika, što je i preneseno člankom 23. Konačnog prijedloga na način da je propisano da se godišnjom kvotom za zapošljavanje državljana trećih zemalja može utvrditi kvota dozvola za sezonski rad do 90 dana i do 6 mjeseci, kao i kvota dozvola za osobe premještene unutar društva. Kvotu donosi Vlada RH na temelju prijedloga koji izrađuje ministarstvo nadležno za rad na temelju mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore i predstavnika socijalnih partnera. Tako je u 2015., 2016. i 2017. godini određena kvota od 15 dozvola za sezonsko zapošljavanje, dok je u 2014. godini bilo određeno 17 dozvola za sezonsko zapošljavanje, a u 2013. godini 40 dozvola za sezonsko zapošljavanje. Iz navedenih brojki je vidljivo da je neutemeljen strah od prekomjernih migracija sezonskih radnika iz trećih zemalja. Slijedom navedenog, budući se godišnja kvota donosi temeljem uvida u evidencije o nezaposlenima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, nije svrsishodno ponovno propisivanje istog uvjeta o nezaposlenim hrvatskim državljanima.

Klub zastupnika SDP-a predlaže u članku 25. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 24., u članak 75.a dodati novi stavak 1. kojim se propisuje da je sezonski rad radnika trećih zemalja dozvoljen kod poslodavaca koji pretežno posluju sezonski, za obavljanje stalnih sezonskih poslova, tijekom kojih razina potrebne radne snage znatno nadilazi onu potrebnu za uobičajeno tekuće poslovanje. Isto se obrazlaže činjenicom da nisu točno propisane djelatnosti koje se smatraju sezonskima.

Prijedlog se ne prihvaća budući da su člankom 2. Konačnog prijedloga kojim se mijenja članak 2. Zakona o strancima točkom 13. propisano je da je Djelatnost koja ovisi o izmjeni godišnjih doba djelatnost koja je vezana uz određeno doba godine određenim ponavljajućim događajem ili nizom događaja koji su povezani sa sezonskim uvjetima, tijekom kojih razina potrebne radne snage znatno nadilazi razinu radne snage potrebne za uobičajeno tekuće poslovanje. Djelatnosti u kojima je dozvoljeno zapošljavanje sezonskih radnika su poljoprivreda i šumarstvo te turizam i ugostiteljstvo.

Kluba zastupnika SDP-a predlaže u članku 25. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 24., a kojim se dodaje članak 75.a stavak 3. dopuniti točkom 2. kojom bi se propisalo da se dozvola može izdati ako je poslodavac podmirio odnosno regulirao podmirenje obveza po osnovi poreza i doprinosa prema posebnim propisima o porezima i doprinosima.

Primjedba se ne prihvaća s obzirom da je člankom 29. Konačnog prijedloga promijenjen članak 81. važećeg Zakona o strancima kojim je propisano da se zahtjev za izdavanje dozvole može odbiti ako poslodavac ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rada i zapošljavanja te porezne obveze odnosno kolektivni ugovor koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji.

Klub zastupnika SDP-a predlaže u članku 25. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 24., kojim je dodan članak 75.b stavak 2. promijeniti na način da se propiše da unutar roka od 6 mjeseci u jednoj kalendarskoj godini sezonski radnik može jednom produžiti važenje odobrenja za sezonski rad kod istog ili drugog poslodavca, pri čemu ukupno trajanje sezonskog rada ne smije trajati duže od 6 mjeseci u kalendarskoj godini. Također, Klub zastupnika SDP-a predlaže dodati stavak 4. kojim bi se propisalo da će se odbiti zahtjev za produženje dozvole za sezonski rad kada se predmetno upražnjeno radno mjesto može popuniti državljanima Republike Hrvatske ili drugim građanima Unije ili državljanima trećih zemalja koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj.

Prijedlog se ne prihvaća. Odredba stavka 2. usklađena je s člankom 14. stavkom 1. Direktive 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljanima trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika kojim je propisano da države članice određuju najdulje razdoblje boravka za sezonske radnike koje nije kraće od 5 mjeseci niti dulje od 9 mjeseci u bilo kojem razdoblju od 12 mjeseci. Mišljenja smo da je odredba stavka 2. predložena amandmanom restriktivnija nego što je određeno Direktivom o sezonskim radnicima. Napominjemo da je stavkom 2. Prijedloga (sezonski radnik na temelju dozvole za boravak i rad za sezonski rad može raditi u Republici Hrvatskoj najdulje šest mjeseci godišnje nakon čega mora napustiti Republiku Hrvatsku) jasno propisano koliko dugo sezonski radnik može raditi u Republici Hrvatskoj. Vezano uz prijedlog stavka 4. Vlada Republike Hrvatske će donijeti kvotu za produženje dozvola za boravak i rad.

Nadalje, Klub zastupnika SDP-a predlaže da se u članku 25. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 24., kojim je dodan članak 75.c u stavku 2. riječi: "može se ukinuti" zamijene riječima: "ukinut će se" ne prihvaća se. Klub zastupnika SDP-a ističe da se iz članka 8. stavka 2. Direktive o sezonskim radnicima može jasno zaključiti da se državama članicama ostavlja mogućnost da propišu ukidanje u tom slučaju, te da ako se država članica odluči za tu opciju, da se u tom slučaju ukidanje ne može prepustiti procjeni nadležnog tijela.

Primjedba se ne prihvaća. Priručnikom Kontaktne grupe za migracije Europske komisije (MIGRAPOL, Contact Committee, Mig-Dir -87, 10.11.2016.) glede primjene članka 8. stavka 2. Direktive o sezonskim radnicima utvrđeno je da termin "prema potrebi odbijaju" znači da odredba mora biti prenesena u nacionalno zakonodavstvo, ali kad je nadležna tijela države članice primjenjuju, uzet će u obzir specifične okolnosti svakog slučaja (uključujući interes sezonskog radnika) i princip proporcionalnosti (članak 8. stavak 5. Direktive o sezonskim radnicima).

Također, Klub zastupnika predlaže u stavku 2. navedenog članka dodati novu točku 3. kojom bi se odredilo da će se dozvola ukinuti ako je poslodavac u razdoblju od 12 mjeseci ukinuo radno mjesto da bi upražnjeno mjesto popunio državljanima trećih zemalja kao sezonskim radnicima, imajući u vidu odredbu članka 8. stavka 4. Direktive o sezonskim radnicima. Primjedba se ne prihvaća. Člankom 8. stavkom 4. točkom (b) Direktive o sezonskim radnicima propisano je da države članice mogu odbiti zahtjev za odobrenje dozvole ako je poslodavac u 12 mjeseci otpustio radnika zbog popunjavanja mjesta sezonskim radnikom. Slijedom navedenog, člankom 75.a stavkom 6. točkom 4. Konačnog prijedloga određeno je da će se iz naprijed navedenih razloga odbiti zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad.

Kluba zastupnika SDP-a predlaže da se u članku 33. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 32., kojim se mijenja članak 86. Zakona o strancima, u stavku 5. točka 3. mijenja i glasi: "3. minimalni iznos plaće, uključujući dodatke na plaću po osnovi

prava na povećanu plaću." Klub zastupnika pri tome ističe da kad je riječ o plaći, nije jasno definirana razina prava koja se odnosi na visinu plaće na koju ima pravo upućeni radnik.

Primjedba se ne prihvaća. Naime, razina prava na kojoj se jamči najniža plaća upućenog radnika, koja uključuje plaću povećanu na ime prekovremenog rada, određena je u stipulaciji članka 86. stavka 6. Zakona o strancima, u skladu i opsegu određenom u članku 3. Direktive 96/71/EC na način da je najniža plaća zajamčena na razini prava utvrđenih pravnim propisima Republike Hrvatske, odnosno kolektivnim ugovorima čija je primjena na temelju posebnog propisa proširena na sve poslodavce i radnike na određenom području, grani ili djelatnosti.

Klub zastupnika SDP-a predlaže u članku 35. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 34., iza članka 88.b dodati članak 88.c kojim će se definirati supsidijarna odgovornost stranoga poslodavca izravnog ugovaratelja za sve zajamčene uvjete rada upućenoga radnika u slučaju kada ih prema svojim radnicima nije u mogućnosti ispuniti njihov poslodavac, koji je ugovarateljem izravni ponuđač.

Prijedlog se ne prihvaća. Direktiva 2014/67/EU određuje obvezu države da najmanje u sektoru graditeljstva uvede mehanizam izravne odgovornosti ugovaratelja za obveze svoga izravnog podugovaratelja u odnosu na najnižu plaću koja se jamči radniku za vrijeme upućivanja, a koju poslodavac podizvođač mora svom upućenom radniku osigurati u skladu s pravom države u koju je radnik upućen. U RH to je plaća iz članka 86. stavka 5. točke 3. u vezi stavka 6. istoga članka, na način kako je zajamčena i određena zakonom ili kolektivnim ugovorom čija je primjena proširena na sve poslodavce i radnike u RH.

Ta mjera mora se uvesti u nediskriminirajućoj i proporcionalnoj osnovi, stoga se ne smije propisati odgovornost samo stranoga poslodavca, već se ova odgovornost primjenjuje i obuhvaća i poduzeća-poslodavce s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj, u odnosima prema svojim izravnim podugovarateljima.

Direktiva dozvoljava i da države mogu propisati razloge za oslobođenje ugovaratelja od ove odgovornosti, odnosno da ugovaratelj ne bi trebao biti odgovoran u posebnim okolnostima ili da odgovornost može biti ograničena u slučajevima kada je poduzeo mjere dužne pažnje, kao i da te mjere mogu uključivati i mjere koje je ugovaratelj poduzeo u vezi s dokumentacijom koja dokazuje poštovanje administrativnih zahtjeva i kontrolnih mjera uvedenih u cilju učinkovitoga praćenja poštovanja važećih pravila o upućivanju radnika.

Klub zastupnika nacionalnih manjina predlaže u članku 39. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 38., kojim se mijenja članak 96. u stavku 1. brisati novi uvjet osiguranog stanovanja za odobrenje stalnog boravka.

Prijedlog se ne prihvaća. Navedenom zakonskom odredbom izjednačuju se uvjeti za prijavu prebivališta stranaca kako je propisano za hrvatske državljane sukladno Zakonu o prebivalištu (Narodne novine, broj: 144/12 i 158/13). Pitanja dokazivanja osiguranog stanovanja propisat će se pravilnikom.

Klub zastupnika SDP-a i Klub zastupnika HNS-a i HSU-a predlažu u članku 49. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 48., kojim se mijenja članak 108. Zakona o strancima brisati riječi: „pomaže u nezakonitom ulasku, tranzitu i boravku“, „počini kazneno djelo koje se progona po službenoj dužnosti lii prekršaj s elementima nasilja“ te „ponavlja činjenje prekršaja“ te dodaju riječi „ je pravomoćno osuđena za kazneno djelo koje se progona po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja“. Klub zastupnika ističe da je racionalnost donošenja navedenih odredbi usklađivanje s Direktivom 2008/115/EZ, dok su osnove za protjerivanje iz Prijedloga vrlo represivne. Direktiva predviđa protjerivanje ako stranac predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno

zdravlje, za razliku od Zakona o strancima koji ne navodi moguće pravne osnove za protjerivanje. Stoga se predlaže umjesto odredbe stavka 2. da se stranac može protjerati "ako počini kazneno djelo koje se pogoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja" staviti odredbu "ako je pravomoćno osuđena za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja". Također se predlaže da se briše odredba da će se protjerati stranac koji "ponavlja činjenje prekršaja", imajući u vidu da se stavljaju u nepovoljan položaj osobe koje su ponovile prekršaj tipa nepropisnog parkiranja ili pijančevanja na javnom mjestu. Također se navodi da je osnova "pomaganja u nezakonitom ulasku, tranzitu ili boravku" restriktivna, te pomaganje osobama koje trebaju međunarodnu zaštitu.

Primjedba se ne prihvaća jer iako Direktiva o povratku govori o protjerivanju iz razloga javnog poretka, nacionalne sigurnosti i javnog zdravlja, odredbe Prijedloga Zakona o protjerivanju iz razloga društvene opasnosti odnose se prvenstveno na Direktivu o slobodi kretanja (Direktiva 2004/38/EZ). Naime, sukladno stajalištu Europskog suda za ljudska prava Direktiva o slobodi kretanja utvrđuje opće pravne standarde za protjerivanje koji se promjenjuju neovisno o tome radi li se o osobi sa slobodom kretanja ili ne.

I prema važećem Zakonu o strancima, protjerivanje nije moguće bez pravomoćne odluke nadležnog tijela koje utvrđuje postojanje povrede propisa, što jasno proizlazi iz članka 107. stavka 2. u kojem su propisana jedina dva slučaja kada se rješenje može donijeti bez pravomoćne odluke državnog tijela (nezakoniti boravak, nezakoniti prelazak državne granici). Člankom 42. Prijedloga Zakona u vezi članka 101. stavka 4. ZS, a u skladu s Direktivom o povratku i Priručnikom o povratku, propisano je da se sve mjere u vezi povratka primjenjuju na temelju individualne procjene i u skladu s načelom razmjernosti. Europska komisija je u obliku preporuka donijela Priručnik o povratku koji sadrži tumačenja Direktive o povratku u skladu s praksom Europskog suda za ljudska prava (Preporuka Komisije od 1.10.2015. u uspostavi zajedničkog „Priručnika o vraćanju“ koji trebaju upotrebljavati nadležna tijela država članica pri izvršavanju zadaća povezanih s vraćanjem, C(2015) 6250). I druge države članice (npr. Njemačka), kod navođenja razloga za protjerivanje također koristi kriterij zaštićenih vrijednosti, što olakšava dokazivanje u postupku protjerivanja.

Klub zastupnika nacionalnih manjina predlaže u članku 62. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 61., a kojim se mijenja članak 121. Zakona o strancima na kraju stavka 3. dodati rečenicu koja glasi: „Ministarstvo će strancu, na jeziku koji razumije, pružiti sve potrebne informacije o postojećim programima dragovoljnih povrataka“ zte u istom članku preldažu iza stavka 4. dodati stavak 5. koji glasi: „Za vrijeme dok stranac čeka dragovoljni povratak, a ako ne posjeduje financijska sredstva osigurat će mu se odgovarajući smještaj“.

Primjedba se ne prihvaća budući da uspostava AVR programa (potpomognuti dragovoljni povratak) nije obveza država članica, nego preporučena mogućnost kako bi poticao dragovoljni odlazak. RH još uvijek nema AVR program, ali poduzimaju se aktivnosti za uspostavu takvog programa tijekom 2017. godine. Obvezu i način informiranja migranta od strane policije o AVR programu uredit će se podzakonskim propisom i sporazumom koji će MUP sklopiti s partnerskom organizacijom koja će biti odabrana na javnom natječaju, koja će provoditi AVR program. Nastavno, sukladno EU pravilima, države članice nisu obvezne osigurati smještaj nezakonitim migrantima.

Klub zastupnika nacionalnih manjina predlaže u članku 64. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 63., a kojim se mijenja članak 123. Zakona o strancima u članku 123. stavku 1. iza riječi: „društva“ dodati riječi: „koji se bave zaštitom ljudskih

prava“ te iza predloženog stavka 2. dodati novi stavak 3. koji glasi: Ministarstvo će Pravilnikom urediti postupak nadzora i provedbe prisilnog udaljenja“.

Primjedba se ne prihvaća. Ministarstvo unutarnjih poslova pravilnikom će urediti postupak nadzora i provedbe prisilnog udaljenja, s obzirom da je u navedenoj odredbi implementiran članak 8. stavak 6. Direktive o povratku, na način kako je navedeno u članku Direktive („6. Države članice osiguravaju učinkovit sustav nadzora prisilnog vraćanja“). Sve ostalo može se detaljnije razraditi podzakonskim propisom i urediti sporazumom koji će se sklopiti s monitoring organizacijom.

Ne prihvaća se primjedba Kluba zastupnika nacionalnih manjina na članak 73. Prijedloga, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 72., a kojim se mijenja članak 132. Zakona o strancima da se propiše da je Ministarstvo dužno osigurati smještaj i uzdržavanje, s obzirom da, sukladno Direktivi o povratku i Priručniku, države članice nisu obvezne nezakonitim migrantima osigurati smještaj.

Prijedlogom Zakona utvrđuje se da Ministarstvo unutarnjih poslova može, ali ne mora, osigurati smještaj strancima prema kojima se primjenjuju blaže mjere. Propisivanje obveze koja se ne može ispuniti, ne bi bilo svrsishodno.

Ne prihvaća se primjedba Kluba zastupnika nacionalnih manjina na članak 75. Prijedloga, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 74., kojim se mijenja članak 134. Zakona o strancima da se u točki 3. dodaju riječi: "osim kada državljanin treće zemlje nije sam odgovoran za kašnjenje u pribavljanju dokumenata", iz razloga što je u navedenoj odredbi implementiran članak 15. stavak 6. Direktive o povratku, kako je navedeno u članku Direktive: „6. Države članice ne smiju produžavati vrijeme iz stavka 5., osim za određeno vrijeme koje ne prelazi daljnjih dvanaest mjeseci u skladu s nacionalnim pravom u slučajevima kada je vjerojatno da će usprkos svim njihovim opravdanim naporima akcija udaljavanja trajati dulje zbog:

- a) nedostatka suradnje konkretnog državljanina treće zemlje; ili
- b) kašnjenju u dobivanju potrebne dokumentacije iz trećih zemalja."

Primjedba je u suprotnosti sa svrhom koja se odredbom Direktive o povratku želi postići, tj. omogućiti produljenje smještaja stranca i u slučaju kada njegova država ne želi ili odugovlači s izdavanje putnog lista za povratak.

Direktiva o povratku koja je osnovni dokument EU *acquisa* koji uređuje postupanje prema strancima koji nezakonito borave, propisuje minimalni limit zaštite ljudskih prava koji države članice moraju priznati takvim strancima i maksimalni limit ograničenja ljudskih prava koji države članice takvim strancima mogu nametnuti u postupku povratka.

S druge strane, Direktiva o povratku nameće obvezu državama članicama da sve strance koji nezakonito borave udalje izvan Europskog gospodarskog prostora.

S obzirom da Zakon o strancima priznaje ljudska prava stranaca koji nezakonito borave u okviru minimalnog limita koje utvrđen Direktivom o povratku, ne vidimo razloga da zakon ne propiše i mogućnost ograničenja ljudskih prava stranaca u postupku povratka u okviru maksimalnog limita koji je utvrđen Direktivom o povratku, kako bi Republika Hrvatska na učinkoviti način mogla izvršavati preuzetu obvezu vraćanja stranaca koji nezakonito borave.

Europska komisija s jednakom pažnjom provjerava zaštićuju li se ljudska prava stranaca u postupku povratka, i izvršavaju li dovoljno učinkovito države članice svoju obvezu vraćanja takvih stranaca, osobito u situaciji masovnog dolaska migranata u Europsku uniju.

Ne prihvaća se primjedba Kluba zastupnika nacionalnih manjina na članak 80. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 79., koji se predlaže mijenjati

na način da se u članku 138.e stavku 2. iza riječi: „ako bi prilikom izvršenja nastupile ozbiljne teškoće zbog zdravstvenog stanja državljanina treće zemlje“ dodaju riječi: „koje se utvrđuje zdravstvenim pregledom“.

Konačnim prijedlogom Zakona utvrđuje se da Ministarstvo može, ali ne mora, osigurati smještaj strancima prema kojima se primjenjuju blaže mjere. Ako bi se propisala obveza Ministarstva unutarnjih poslova da osigura smještaj takvim strancima, Ministarstvo takvu obvezu ne bi mogao izvršiti zbog tehničkih, kadrovskih i financijskih razloga. Osim toga, sukladno zakonodavstvu Europske unije države članice nisu obvezne osigurati smještaj strancima koji nezakonito borave.

Klub zastupnika SDP-a i Klub zastupnika HNS-a i HSU-a predlaže da se u članku 80. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 79., a kojim se dodaje članak 138.a briše stavak 2. kojim se uvodi mogućnost ponovnog smještaja u centar, budući da takva mogućnost ne postoji po Direktivi 2008/115/EZ.

Primjedba se ne prihvaća s obzirom da je sukladno Priručniku o povratku, koji sadrži tumačenja Direktive o povratku u skladu s praksom Europskog suda za ljudska prava, određeno da se stranca može ponovno smjestiti u detencijski centar pod uvjetima kako je navedeno u Konačnom prijedlogu Zakona:

“14.5. Naknadno zadržavanje osoba u povratku

Najdulji rokovi zadržavanja propisani u Direktivi o povratku ne smiju biti kompromitirani naknadnim zadržavanjem osoba u povratku neposredno nakon puštanja iz detencije. Naknadno zadržavanje iste osobe u kasnijoj fazi može biti zakonito samo ako je došlo do važne promjene relevantnih okolnosti (primjerice treća zemlja izda nužne isprave, poboljšanje situacije u državi porijekla čime je omogućen siguran povratak), odnosno ako zbog novih okolnosti nastane „razumna mogućnost za udaljenje“ u skladu s čl. 15. st. 4. i ako su ispunjeni uvjeti za određivanje zadržavanja u skladu s čl. 15.”

Tijekom schengenske evaluacije u Republici Hrvatskoj na području povratka u lipnju 2016., evaluatori nisu imali primjedbi na ove odredbe Konačnog prijedloga Zakona koje su im bile prezentirane.

Ne prihvaća se primjedba Kluba zastupnika SDP-a da se u članku 80. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 79., naslov iznad članka 138.d i članak 138.d brišu, navodeći pri tome da uspostavljanje odgovornosti prijevoznika nije opravdano i ne temelji se na propisima Europske unije.

Prijedlog se ne prihvaća budući da i druge države članice Europske unije imaju propisane identične odredbe o snošenju troškova prisilnog udaljenja stranca.

Ne prihvaća se primjedba Kluba zastupnika nacionalnih manjina na članak 80. Prijedloga zakona, koji je u ovom Konačnom prijedlogu članak 79., kojim se dodaje članak 138.e na način da se privremeno udaljenje može privremeno odgoditi zbog zdravstvenog stanja državljanina treće zemlje, s obzirom da je u navedenoj odredbi implementiran članak 9. stavak 2. Direktive o povratku, kako je navedeno u članku Direktive:

„2. Države članice mogu odgoditi udaljavanje na određeno vrijeme uzimajući u obzir posebne okolnosti pojedinačnog slučaja. Države članice posebno uzimaju u obzir:

- a) fizičko i duševno stajanje državljanina treće zemlje,
- b) tehničke razloge kao što je nemogućnost prijevoza ili neizvedivost udaljavanja zbog nedostatka identifikacijskih podataka.”

Ostale pojedinosti detaljnije će se razraditi podzakonskim propisom.